

การนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี
สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์
ตามแนวทางการกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ



นางสาวศิริรัตน์ สุขชัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2553
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

PROPOSED GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF THE QUALIFICATIONS FRAMEWORK
FOR UNDERGRADUATE MUSIC BUSINESS/COMMERCIAL MUSIC PROGRAMS BASED ON
THAI QUALIFICATIONS FRAMEWORK FOR HIGHER EDUCATION



Miss Sirarat Sukchai

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Music Education

Department of Art, Music and Dance Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์
ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ

โดย

นางสาวศิริรัตน์ สุขชัย

สาขาวิชา

ดนตรีศึกษา

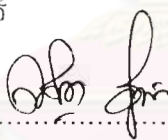
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก


รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์


คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต


..... คณะบดีคณะครุศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์


..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.ตัญญา อูทัยสุข)


..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์)


..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร.ณัฐฉิมา บริบูรณ์วีรย์)

ศิริรัตน์ สุขชัย : การนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ. (PROPOSED GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF THE QUALIFICATIONS FRAMEWORK FOR UNDERGRADUATE MUSIC BUSINESS/COMMERCIAL MUSIC PROGRAMS BASED ON THAI QUALIFICATIONS FRAMEWORK FOR HIGHER EDUCATION) อ. ที่ปรึกษา วิทยาลัยนพนธ์หลัก: รศ.ดร. ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 148 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ และใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ในการเก็บและการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการ วิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ อาจารย์ นักศึกษา จากสถาบันที่ เปิดสอนในหลักสูตรธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ และผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพที่เกี่ยวข้อง ทำ การพัฒนาและนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจ ดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 19 ข้อ

ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ (มคอ.1) มีลักษณะของสาขาวิชาที่บูรณาการความรู้ด้านดนตรี กับความรู้หลักการธุรกิจเข้า ด้วยกัน มี ขอบเขตองค์ความรู้ประกอบด้วย ความรู้ดนตรี หลักการธุรกิจ และธุรกิจดนตรี คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย ความรู้และทักษะในด้านดนตรี หลักการธุรกิจ ภาษา เทคโนโลยี มีทักษะการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา รู้และเข้าใจในลักษณะของอุตสาหกรรม ดนตรี มีคุณธรรมจริยธรรมในการเป็นนักดนตรีและนักธุรกิจ สามารถสร้างสรรค์ผลงานดนตรี และ ติดต่อบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาตรฐานผลการเรียนรู้ มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ควรเป็นผู้ที่มีความรู้และเข้าใจในจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 2) ด้านความรู้ มีความรู้ในหลักการ ทฤษฎี และทักษะทาง ด้านดนตรี หลักการธุรกิจ และ อุตสาหกรรมดนตรี 3) ด้านทักษะทางปัญญา สามารถคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ได้อย่างเป็น ระบบ และประยุกต์ศาสตร์ต่าง ๆ มาใช้ในการประกอบอาชีพได้ 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รู้จักกาลเทศะ ให้เกียรติและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เข้าใจบทบาทของผู้นำและผู้ตาม การเป็นนักดนตรีและผู้ประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมดนตรีที่ ดี 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความรู้และ ความสามารถในการบัญชีและการเงิน ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ สามารถปรับตัวในการใช้ เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ได้อย่างมีวิจารณญาณ

ภาควิชา ศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา

สาขาวิชา ดนตรีศึกษา

ปีการศึกษา 2553

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยาลัยนพนธ์หลัก.....

Sirarat S.



5283434027 : MAJOR MUSIC EDUCATION

KEYWORDS : THE DEVELOPMENT / QUALIFICATIONS FRAMEWORK FOR
UNDERGRADUATE / MUSIC BUSINESS/COMMERCIAL MUSIC PROGRAMS

SIRARAT SUKCHAI: PROPOSED GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF THE
QUALIFICATIONS FRAMEWORK FOR UNDERGRADUATE MUSIC
BUSINESS/COMMERCIAL MUSIC PROGRAMS BASED ON THAI QUALIFICATIONS
FRAMEWORK FOR HIGHER EDUCATION. ADVISOR: ASSOC.PROF.NARUTT
SUTTHACHIT, 148 pp.

The objective of this research is to propose guidelines for the development of the qualifications framework for undergraduate Music Business/Commercial Music Programs based on Thai Qualifications Framework for Higher Education. This research is a qualitative research. The data were collected from documents and interviews. The survey samples were faculty members and students from 4 universities which offered Music Business/Commercial Music Programs and specialists who have worked in related field. The data were analyzed and the guidelines, 19 items included, were proposed for the development of the Qualifications Framework for undergraduate Music Business/Commercial Music Programs based on Thai Qualifications Framework for Higher Education.

The research showed that the Music Business/Commercial Music Programs has the characteristics of integrating music and principle of business. The knowledge outline consists of the knowledge of music, the principle of business and music business. The desired characteristics of graduates include knowledge and skills in music, principle of business, languages, technology, critical analysis, task solution, characteristics of music industry, morale and ethics of musician and business person, music creativities and efficient communication. Students in Music Business/Commercial Music Programs should accomplish five standards of learning outcomes which are 1) Ethics and Morale, to know and understand the ethics and carry positive thoughts towards the profession; 2) Knowledge, to know principles, theories, and have skills in music, business principles, and music industry; 3) Cognitive Skills, to be able to think critically and create systematically as well as to apply knowledge of other fields to their profession; 4) Interpersonal Skills and Responsibility, to show respect and listen to others' opinions, to understand roles of leaders and followers, musicians and other professions in music industry; and 5) Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills; to be able to apply knowledge of accounting and finance, languages as well as to adapt themselves to judgmentally use of technology and on-line medias.

Department : Art, Music and Dance Education Student's Signature Sirarat S.
Field of Study : Music Education Advisor's Signature N
Academic Year : 2010

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ความรู้และเปิดโลกทัศน์ทางการศึกษา รวมถึงให้คำแนะนำและข้อคิดต่าง ๆ ตลอดเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาในระดับปริญญาโท และในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ดนีนญา อุทัยสุข ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการทำวิจัยและให้คำปรึกษาที่ดีเสมอมา ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ณัฐวุฒิ บริบูรณ์วิริย์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ให้คำแนะนำและชี้แนะประเด็นอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความครบถ้วนและสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ พงษ์ลดา ธรรมพิทักษ์กุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รังสิพันธุ์ แข็งขัน และคณาจารย์ทุก ๆ ท่าน ในสาขาดนตรีศึกษา ในการให้ความรู้ คำแนะนำ ให้กำลังใจ และเป็นทีปรึกษาให้กับผู้วิจัยตลอดการศึกษาในสาขาดนตรีศึกษา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. วินัย โกภระกุล ในการสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้ศึกษาระดับปริญญาโท และให้คำปรึกษาในการทำวิจัยฉบับนี้

คุณสุรชัย เสนศรี ผู้ทรงคุณวุฒิด้านธุรกิจดนตรี ในการให้คำปรึกษา คำแนะนำและความรู้เกี่ยวกับอุตสาหกรรมดนตรี ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง ขอขอบพระคุณคณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญทุก ๆ ท่าน ในการให้ความอนุเคราะห์ด้านข้อมูล คำปรึกษา คำแนะนำในการพัฒนางานวิจัยฉบับนี้

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นทุก ๆ คนที่คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบ่งปันกัน และมีมิตรภาพดี ๆ ให้กันเสมอมา

ขอขอบคุณพี่ ๆ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้คำปรึกษา สนับสนุน ช่วยเหลือและให้กำลังใจ ตลอดเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาในระดับปริญญาโท โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พี่พรเทพ วิชชุชัยชาญ ศศิพันธ์ วิชาษิฌิมากุล Dr. Pui Man Chan และ Dr. Brian Mills

ขอขอบพระคุณคุณแม่กัญญาและครอบครัวที่คอยดูแลและให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา ขอขอบพระคุณคุณป้าจินดา พลเจริญ คุณอานฤมลและคุณอามาโนช สุขชัย ที่คอยดูแลและช่วยเหลือผู้วิจัยและครอบครัวจนกระทั่งวิจัยฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มอบทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์สำหรับนิสิตให้แก่ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
ตอนที่ 1 มาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษา.....	6
1.1 มาตรฐานการศึกษาชาติ.....	6
1.2 มาตรฐานการอุดมศึกษา.....	7
ตอนที่ 2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd).....	10
2.1 ความหมาย.....	10
2.2 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์.....	10
2.3 โครงสร้างและองค์ประกอบ.....	13
2.4 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์.....	15
2.5 มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา.....	17
ตอนที่ 3 มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่สกอ.กำหนด.....	39
3.1 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548.....	39
ตอนที่ 4 สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์.....	43
4.1 ลักษณะของสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์.....	43
4.2 โครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์.....	45
หลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในประเทศไทย.....	45

บทที่	ช หน้า
หลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในต่างประเทศ.....	47
หลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในประเทศสหรัฐอเมริกา...	47
หลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในประเทศอังกฤษ.....	49
4.3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์.....	51
ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
ตอนที่ 6 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	57
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62
ขั้นที่ 2 กำหนดกลุ่มประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	62
ขั้นที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูล.....	64
ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ขั้นที่ 5 พัฒนามาตรฐานคุณวุฒิ.....	67
ขั้นที่ 6 ตรวจสอบคุณภาพ.....	67
ขั้นที่ 7 ปรับปรุง สรุป อภิปรายผล.....	67
ขั้นที่ 8 นำเสนอ.....	67
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์.....	68
1. ชื่อสาขา/สาขาวิชา.....	73
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา.....	74
3. ลักษณะของสาขา/สาขาวิชา.....	75
4. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์.....	79
5. มาตรฐานผลการเรียนรู้.....	83
6. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง.....	84
7. โครงสร้างหลักสูตร.....	85
8. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา.....	91
9. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้.....	93
10. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้.....	99
11. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้.....	99

12. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน.....	99
13. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ.....	100
14. แนวทางการพัฒนาอาจารย์.....	100
15. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน.....	101
16. การนำมาตรฐานคุณวุฒิฯ สู่การปฏิบัติ.....	102
17. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิฯ.....	104
ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขา ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์.....	105
ตอนที่ 3 นำเสนอมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรี เชิงพาณิชย์ (มคอ. 1)	107
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	120
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	120
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	125
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	128
รายการอ้างอิง.....	130
ภาคผนวก.....	134
ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	135
แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1.....	136
แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2.....	139
แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 3.....	142
ข รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ.....	144
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	145
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการวิพากษ์งานวิจัย.....	145
รายนามคณาจารย์ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์.....	146
รายนามผู้เชี่ยวชาญผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์.....	147
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	148

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	ตารางสรุปมาตรฐานการศึกษาชาติ.....	6
2.2	ตารางสรุปมาตรฐานการอุดมศึกษา.....	8
2.3	ตารางเปรียบเทียบมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษา.....	9
2.4	ตารางมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับที่ 2 ปริญญาตรี.....	14
2.5	ตารางมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา.....	18
2.6	ตารางกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ของสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	21
2.7	ตารางเปรียบเทียบและสรุปแนวทางกลยุทธ์การสอน.....	29
2.8	ตารางสรุปแนวทางการพัฒนางานกลยุทธ์การประเมินผล	35
2.9	ตารางตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน.....	38
2.10	ตารางเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา.....	39
2.11	ตารางเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ใน ประเทศไทย.....	46
2.12	ตารางเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ใน ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	48
2.13	ตารางเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ใน ประเทศอังกฤษ.....	50
2.14	ตารางเปรียบเทียบปรัชญาและวัตถุประสงค์.....	52
3.1	ตารางสรุปความครบถ้วนของข้อมูลในการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิ สาขา ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ที่สัมพันธ์กับแหล่งที่มาของข้อมูลในการวิจัย...	66
4.1	ตารางสรุปประเด็นการวิเคราะห์และแหล่งที่มาของข้อมูลในการพัฒนา มาตรฐานคุณวุฒิ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์.....	69
4.2	ตารางชื่อหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์.....	73
4.3	ตารางชื่อปริญญาและสาขาวิชา.....	74
4.4	ตารางสรุปลักษณะสาขาวิชาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์.....	76
4.5	ตารางเปรียบเทียบการจัดนำหน้าหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิง พาณิชย์ระหว่างประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกา.....	87
4.6	ตารางโครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ระดับปริญญา ตรี.....	90
4.7	ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานผลการเรียนรู้และเนื้อหาสาระสำคัญของ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์.....	93

ตารางที่

หน้า

4.8 เปรียบเทียบมาตรฐานการเรียนรู้กับกลยุทธ์สอนและการประเมินผล..... 94



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	59
3.1	กรอบวิธีดำเนินการวิจัย.....	61



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษากับการพัฒนาประเทศเป็นสิ่งที่อยู่คู่กันมาเป็นเวลานาน ในยุคโลกาภิวัตน์นั้น การศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง อีกทั้งยังเป็นเงื่อนไขสำคัญในการพัฒนาประเทศ (วิชัย ตันศิริ, 2550) จากกระแสโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้นทำให้ทั่วโลกเกิดการตื่นตัวในการพัฒนาระบบการศึกษา และนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาในประเทศต่าง ๆ ซึ่งการพัฒนาระบบการศึกษาระดับชาติ (National Qualifications Framework: NQF) เป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาระบบการศึกษา ตั้งแต่การจัดการเรียนการสอน ระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา การเชื่อมโยงระบบคุณวุฒิระดับต่าง ๆ ในระดับชาติและนานาชาติ โดยมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมที่เน้นทักษะและความรู้ที่จำเป็นต่อยุคสังคมปัจจุบัน (ไพฑูริย์ สินลารัตน์ และคณะ, 2552)

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็นที่สนใจในระดับสากลและมีประเทศต่าง ๆ ที่ให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง ไพฑูริย์ สินลารัตน์ และคณะ (2552) ได้ทำการศึกษาระบบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศต่าง ๆ และแบ่งพัฒนาการของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็น 3 ระยะ ซึ่งในระยะแรก ได้แก่ ประเทศสก็อตแลนด์ อังกฤษ เวลส์ ไอร์แลนด์เหนือ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ แอฟริกาใต้ กลุ่มสหภาพยุโรป ระยะที่สอง ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ ไอร์แลนด์ ฮองกง มาเลเซีย ฝรั่งเศส เยอรมันนี ลัตเวีย และระยะที่สาม ได้แก่ ยูเครน ไอซ์แลนด์ เนเธอร์แลนด์ ออสเตรีย จอร์เจีย กรีซ นอร์เวย์ โรมานี รัสเซีย ลิทัวเนีย สเปน สวิตเซอร์แลนด์ ตุรกี และไทย โดยบทบาทและหน้าที่ของกรอบคุณวุฒิชาติในประเทศต่าง ๆ นั้นมีแนวคิดที่เหมือนกันคือ มุ่งพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศให้มีมาตรฐาน สามารถเชื่อมโยงและถ่ายโอนผลการศึกษาระหว่างสถาบันได้ มีระบบประกันคุณภาพที่สามารถตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานของหลักสูตร และการเรียนการสอน รวมถึงส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานได้

ในส่วนของประเทศไทยมีการปฏิรูปการศึกษาครั้งสำคัญของประเทศ เมื่อปี พ.ศ. 2542 โดยประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับแรกของไทย (ไพฑูริย์ สินลารัตน์, 2552) มีการระบุให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษา และกำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และภายนอก เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542) จากข้อกำหนดดังกล่าว ทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายทางการศึกษาตื่นตัวและคิดหาแนวทางการพัฒนาระบบมาตรฐานการศึกษาของ

ประเทศ เพื่อให้สนองตอบต่อนโยบายการศึกษาของชาติ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ดำเนินการโครงการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HEd) เพื่อเป็นเครื่องมือในการนำนโยบายในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติในส่วนของมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิแต่ละคุณวุฒิและสื่อสารให้สังคม ชุมชน รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศเข้าใจได้ตรงกัน และเชื่อมั่นถึงผลการเรียนรู้ที่บัณฑิตได้รับการพัฒนาว่ามีมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษา (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และเพื่อเป็นการประกันคุณภาพของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขา/สาขาวิชา รวมทั้งใช้เป็นหลักในการจัดทำมาตรฐานด้านต่าง ๆ และมุ่งสู่เป้าหมายในการผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการพัฒนา/ปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 โดยปรับปรุงให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2555 และกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการพัฒนา/ปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ได้ 2 วิธี คือ 1) ใช้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาของระดับคุณวุฒินั้นเป็นแนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตร 2) ใช้ประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เป็นแนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุงรายละเอียดของหลักสูตร ในกรณีที่กระทรวงศึกษาธิการยังมิได้ประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาของระดับคุณวุฒินั้น (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ, 2552) และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 ถึงปัจจุบันได้มีการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิในสาขาวิชาต่าง ๆ โดย มี 7 สาขาวิชา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศบังคับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี ได้แก่ สาขาคอมพิวเตอร์ สาขาพยาบาลศาสตร์ สาขาโลจิสติกส์ สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม สาขาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาการบัญชี และสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี)

ปัจจุบันในประเทศไทยมีการเปิดสอนวิชาเอกธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ใน 4 สถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ และมหาวิทยาลัยพายัพ สาระโดยรวมของหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ มีลักษณะเฉพาะซึ่งเป็นการผสมกันของศาสตร์หลายสาขา เช่น ดนตรี การบริหารจัดการธุรกิจบัญชี และกฎหมาย (Baskerville and Baskerville, 2010) มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถในการทำงานในอุตสาหกรรมดนตรี ให้ตอบสนองกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในด้านเทคโนโลยี รูปแบบการบริโภค ความต้องการของตลาดที่มีความซับซ้อน และมีความ

ต้องการเฉพาะกลุ่มที่มากขึ้น (ณัฐชัย วิรุฬห์ชิระ, 2550) แต่ยังไม่มีการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิในสาขาวิชานี้ และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้ผลิตบัณฑิตในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ที่มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต จึงสมควรอย่างยิ่งในการดำเนินการพัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

คำถามการวิจัย

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ. 1) มีลักษณะอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ขอบเขตของการวิจัย

ในการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สามารถนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ และพัฒนาเป็นมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ โดยเน้นกระบวนการในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ และมาตรฐานผลการเรียนรู้ของสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

นิยามศัพท์

การพัฒนา หมายถึง การจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา ในระดับปริญญาตรี (มคอ. 1) ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ หมายถึง กรอบที่กำหนด มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ซึ่งกำหนดคุณลักษณะของของบัณฑิต และองค์ความรู้ที่จำเป็นต้องมีในหลักสูตร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้เอกสารมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
2. ได้แนวทางและตัวอย่าง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติให้กับ

สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุงรายละเอียดของสถาบันของตน



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีตามแนวทางกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยประเด็นที่ทำการศึกษา มี 6 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 มาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษา

1.1 มาตรฐานการศึกษาชาติ

1.2 มาตรฐานการอุดมศึกษา

ตอนที่ 2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd)

2.1 ความหมาย

2.2 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

2.3 โครงสร้างและองค์ประกอบ

2.4 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

2.5 มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา

ตอนที่ 3 มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แห่งชาติกำหนด

3.1 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548

ตอนที่ 4 สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

4.1 ลักษณะของสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

4.2 โครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

4.3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 6 กรอบแนวคิดการวิจัย

ตอนที่ 1 มาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษา

1.1 มาตรฐานการศึกษาชาติ

มาตรฐานการศึกษาชาติ เป็นหนึ่งในนโยบายการศึกษาหลักของชาติที่เป็นแนวทางในการนำมาพัฒนาการศึกษาของประเทศ ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษานำหลักการไปใช้กำหนดแนวทางพัฒนาและจัดการศึกษา เน้นให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเต็มศักยภาพ และตรงตามความต้องการอย่างคุ้มค่า เสมอภาคและเป็นธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553: ออนไลน์) เป็นนโยบายชาติสำคัญที่ผู้วิจัยทำการศึกษาเพื่อให้เข้าใจหลักการและความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติที่นำไปสู่กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd) โดยมาตรฐานการศึกษาชาติประกอบด้วย 3 มาตรฐานและ 11 ตัวบ่งชี้ (สภารการศึกษา, 2547) โดยผู้วิจัยได้สรุปและนำเสนอในรูปแบบของตารางซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

ตารางที่ 2.1 ตารางสรุปมาตรฐานการศึกษาชาติ

มาตรฐานการศึกษาชาติ	ตัวบ่งชี้
<p>มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข</p> <p>มุ่งเน้นให้มีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย พัฒนาคนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และทักษะคุณธรรมและจิตสำนึกที่พึงประสงค์ และอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์ 2) ความรู้และทักษะที่จำเป็น และเพียงพอในการดำรงชีวิตและพัฒนาสังคม 3) ทักษะการเรียนรู้และปรับตัว 4) ทักษะทางสังคม 5) คุณธรรม จิตสาธารณะ และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก
<p>มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษาจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน</p> <p>เน้นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเป็นแบบอย่างที่ดี ได้ฝึกการคิด ได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่หลากหลายตรงตามความต้องการ และมีความสุขในการเรียนรู้ ครู คณาจารย์ รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล เตรียมการสอนและสื่อที่ผสมผสานความรู้สากลกับภูมิปัญญาไทย จัดบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ จัดหาและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และพัฒนาความคิดของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) การจัดหลักสูตรการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ 2) มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ 3) การบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มาตรฐานการศึกษาชาติ	ตัวบ่งชี้
<p>มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้การสร้างวิถีการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง</p> <p>การเรียนรู้ ความรู้ นวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาสู่สังคม แห่งความรู้ การส่งเสริมและสร้างกลไกเพื่อให้คนไทยทุกคนมีโอกาส และทางเลือกที่จะเข้าถึงปัจจัยและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย โดยการได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคม จะนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ และขีดความสามารถของคนไทยในการพัฒนาประเทศรวมทั้งการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ</p>	<p>1) การบริการวิชาการและสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้</p> <p>2) การศึกษาวิจัย สร้างเสริม สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ และกลไกการเรียนรู้</p> <p>3) การสร้างและจัดการความรู้ในทุกกระดับทุกมิติของสังคม</p>

จากมาตรฐานการศึกษาชาติจะเห็นได้ว่า ประเด็นให้ความสำคัญ คือ การพัฒนาตัวบุคคลในทุก ๆ ชุมชนและสังคม ในด้านความรู้ ความคิด สติปัญญา การอยู่รอดในสังคมได้อย่างมีความสุขและมีศีลธรรม โดยในกระบวนการการศึกษานั้นจะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาคนในสังคมให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ เชี่ยวชาญในศาสตร์ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพมาพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.2 มาตรฐานการอุดมศึกษา

มาตรฐานการอุดมศึกษาเป็นมาตรฐานสำคัญที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาจัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยคำนึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา และเป็นแนวทางในการนำไปสู่การกำหนดนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานการอุดมศึกษา (2549) ได้กำหนดมาตรฐานไว้ 3 ด้าน 12 ตัวบ่งชี้ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสรุปและนำเสนอในรูปแบบของตารางโดยมีสาระสำคัญดังนี้

ตารางที่ 2.2 ตารางสรุปมาตรฐานการอุดมศึกษา

มาตรฐานการอุดมศึกษา	ตัวบ่งชี้
<p>1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต</p> <p>บัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการพัฒนาสังคมให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล</p> <p>บัณฑิตมีจิตสำนึก ดำรงชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบ โดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>บัณฑิตมีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีการดูแล เอาใจใส่ รักษาสุขภาพของตนเองอย่างถูกต้อง เหมาะสม</p>	<p>1) บัณฑิตมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้ สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง สามารถปฏิบัติงานและสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล</p> <p>2) บัณฑิตมีจิตสำนึก ดำรงชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบ โดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>3) บัณฑิตมีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีการดูแล เอาใจใส่ รักษาสุขภาพของตนเองอย่างถูกต้อง เหมาะสม</p>
<p>2. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา</p> <p>มีการบริหารจัดการการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล และพันธกิจของการอุดมศึกษาอย่างมีคุณภาพ</p>	<p>ก. มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหารการอุดมศึกษา</p> <p>มีการบริหารจัดการการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงความหลากหลายและความเป็นอิสระทางวิชาการ</p> <p>1) มีการบริหารจัดการบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีอิสระทางวิชาการ</p> <p>2) มีการบริหารจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คล่องตัว โปร่งใสและตรวจสอบได้ มีการจัดการศึกษาผ่านระบบและวิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและคุ้มค่าคุ้มทุน</p> <p>3) มีระบบการประกันคุณภาพเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>ข. มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา การดำเนินงานตามพันธกิจของการอุดมศึกษาทั้ง 4 ด้าน อย่างมีคุณภาพ โดยมีการประสานความร่วมมือรวมพลังจากทุกภาคส่วนของชุมชน และสังคมในการจัดการความรู้</p> <p>1) มีหลักสูตรและการเรียน การสอนที่ทันสมัย ยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบบผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริง ใช้การวิจัยเป็นฐาน มีการประเมินและใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการหลักสูตร ตลอดจนมีการบริหารกิจการนิสิตนักศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับหลักสูตรและการเรียน การสอน</p> <p>2) มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นการขยายพรมแดนความรู้และทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมตามศักยภาพของประเภทสถาบัน มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศเพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับนานาชาติของสังคมและประเทศชาติ</p> <p>3) มีการให้บริการวิชาการที่ทันสมัย เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของสังคมตามระดับความเชี่ยวชาญของประเภทสถาบัน มีการประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของสังคมและประเทศชาติ</p> <p>4) มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน พัฒนา เผยแพร่ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีการปรับใช้ ศิลปะ วัฒนธรรมต่างประเทศอย่างเหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ</p>

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

มาตรฐานการอุดมศึกษา	ตัวบ่งชี้
3. มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาศักยภาพความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้การแสวงหา การสร้างและการจัดการความรู้ตาม แนวทาง/หลักการอันนำไปสู่สังค มฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้	1) มีการแสวงหา การสร้าง และการใช้ประโยชน์ความรู้ ทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญา ท้องถิ่นและเทศ เพื่อเสริมสร้างสังค มฐานความรู้ 2) มีการบริหารจัดการความรู้เป็นระบบ โดยใช้หลักการวิจัยแบบบูรณาการ หลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักการสร้างเครือข่าย และหลักการประสานความ ร่วมมือรวมพลังอันนำไปสู่สังค มแห่งการเรียนรู้

จากการนำเสนอสาระในมาตรฐานทั้งสอง จะเห็นได้ว่า มาตรฐานการอุดมศึกษานั้นได้นำมาตรฐานการศึกษาของชาติมาพัฒนาให้เป็นรูปธรรม และนำไปสู่การปฏิบัติมากขึ้น โดยผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นตารางเปรียบเทียบ ดังนี้

ตารางที่ 2.3 ตารางเปรียบเทียบมาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษา

มาตรฐานการศึกษาชาติ			มาตรฐานการอุดมศึกษา		
มาตรฐาน	รายละเอียด	ตัวบ่งชี้	มาตรฐาน	รายละเอียด	ตัวบ่งชี้
1	คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข	5	1	มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต บัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกาย และจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบต่อในฐานะพลเมืองและพลโลก	3
2	แนวการจัดการศึกษา จัดการ เรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็น สำคัญและการบริหารโดยใช้ สถานศึกษาเป็นฐาน	3	2	มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการ อุดมศึกษา มีการบริหารจัดการการอุดมศึกษาตาม หลักธรรมาภิบาล และพันธกิจของการ อุดมศึกษาอย่างมีคุณภาพ ก. มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการ บริหารการอุดมศึกษา ข. มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหาร การอุดมศึกษา	7
3	แนวการสร้างสังคมแห่งการ เรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ การ สร้างวิธีการเรียนรู้ และแหล่งการ เรียนรู้ให้เข้มแข็ง	3	3	มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนา สังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการ เรียนรู้การแสวงหา การสร้างและการจัดการความรู้ตาม แนวทาง/หลักการอันนำไปสู่สังค มฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้	2

ตอนที่ 2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd)

การศึกษากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ถือเป็นหัวใจสำคัญในการทำวิจัยแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางการกรอบมาตรฐานระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เนื่องจากการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ จะต้องอิงเกณฑ์มาตรฐานหลักการ และข้อกำหนดต่าง ๆ ตามแนวทางการกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเป็นหลัก ดังนั้นผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจในความหมาย ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ โครงสร้างและองค์ประกอบ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ และมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา เพื่อให้ทราบถึงข้อกำหนดและแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในการนำไปพัฒนาเป็นมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ต่อไป

2.1 ความหมาย

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF: HEd) (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ การแบ่งสายวิชา ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้

2.2 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

ความเป็นมาของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd)
เกิดจากมีประเทศต่าง ๆ ที่ให้ความสำคัญกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ไฟเซอร์ย สิ้นลาร์ตัน และคณะ (2552) ได้ทำการศึกษากรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศต่าง ๆ และแบ่งพัฒนาการของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็น 3 ระยะ คือ ระยะแรก เริ่มพัฒนาดังแต่ปี ค.ศ. 1990-1999 ได้แก่ สก๊อตแลนด์ อังกฤษ เวลส์ ไอร์แลนด์เหนือ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และแอฟริกาใต้ กลุ่มสหภาพยุโรป โดยมีการประกาศใช้กรอบคุณวุฒิกลางของประเทศตั้งแต่ปี ค.ศ. 2001 ในระยะที่สอง เริ่มพัฒนาดังแต่ปี ค.ศ. 2000-2004 ได้แก่ สิงคโปร์ ไอร์แลนด์ ฮังการี มาเลเซีย ฝรั่งเศส เยอรมันนี ลัตเวีย ระยะที่สาม เริ่มพัฒนาในปี ค.ศ. 2005-ปัจจุบัน ได้แก่ ยูเครน ไอร์แลนด์ เนเธอร์แลนด์ ออสเตรีย จอร์เจีย กรีซ นอร์เวย์ โรมาเนีย รัสเซีย ลิทัวเนีย สเปน สวิสเซอร์แลนด์ ตุรกี และไทย เป็นต้น

ในแต่ละประเทศมีรายละเอียดของกรอบมาตรฐานการศึกษาชาติที่แตกต่างกัน แต่หลักการและแนวคิดในการปฏิรูปการศึกษานั้นเป็นไปในทางเดียวกัน คือ มุ่งเน้นในการเชื่อมโยงระดับคุณวุฒิการศึกษาต่าง ๆ พัฒนามาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รวมถึงการประกันคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานสากลและเป็นที่ยอมรับ เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคม ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2552) ได้อธิบายถึงจุดเริ่มต้นของการพัฒนาแนวคิดกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศต่าง ๆ ว่า การพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติเริ่มจากการปฏิรูประบบคุณวุฒิของสหภาพยุโรปตามปฏิญญาโบโลญญา ที่ตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาระบบคุณวุฒิของประเทศให้มีมาตรฐานสากลที่สามารถเทียบเคียงกันได้ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ สามารถเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เป็นคุณวุฒิการศึกษา เพื่อการศึกษาต่อทั้งในประเทศและต่างประเทศ เนื่องจากแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันเกี่ยวกับระบบการศึกษา และการดำเนินงานด้านมาตรฐานคุณวุฒิ ซึ่งการพัฒนาระบบคุณวุฒิจะต้องมีมาตรฐานที่เป็นสากลและมีความโปร่งใส ดังนั้นกรอบคุณวุฒิแห่งชาติจึงทำหน้าที่ในการสร้างมาตรฐานระดับชาติในการประเมินผลการเรียนรู้การศึกษารวมทั้งในระบบและนอกระบบ สร้างความโปร่งใสในการเทียบโอนคุณวุฒิ การเทียบโอนประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีมาก่อน รวมถึงการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับคนทุกระดับการศึกษา จึงเห็นได้ว่าการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของประเทศให้มีมาตรฐานและสามารถเทียบเคียงคุณวุฒิ กับต่างประเทศได้ เป็นการควบคุมคุณภาพของหลักสูตรให้ผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะตรงตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด เพื่อให้ได้บัณฑิตที่ศักยภาพในการทำงานตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

จากความตื่นตัวในการพัฒนาระบบการศึกษาในประเทศต่าง ๆ ข้างต้น กลุ่มประเทศอาเซียน (AQF: ASEAN Qualifications Framework) ประกอบด้วย ประเทศบรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม และไทย เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่มีการทำข้อตกลงและความร่วมมือต่าง ๆ กัน รวมถึงด้านการศึกษาได้มีการกำหนดความร่วมมือเพื่อสร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายการศึกษาในระดับอุดมศึกษาระหว่างประเทศ (Fahmi, 2010: online) ในส่วนของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มี SEAMEO Regional Centre for Higher Education and Development: RIHED เป็นองค์กรผู้ประสานความร่วมมือทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และทำหน้าที่ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับระบบคุณวุฒิของสหภาพยุโรปตามปฏิญญาโบโลญญา รวมถึงการจัดอบรมสัมมนา แลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างประเทศ และการจัดประชุมระดับนานาชาติ เพื่อกำหนดข้อตกลงในการจัดการศึกษาระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปัจจุบันได้มีการจัดทำแผนงานที่ประสานและส่งเสริมความสัมพันธ์ระดับภูมิภาคทางด้านการศึกษาขึ้นเพื่อตอบสนองตามนโยบายและข้อตกลงของกลุ่มประเทศอาเซียน ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม โดย

ศูนย์ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ว่าด้วยการอุดมศึกษาและพัฒนา กำลังอยู่ในกระบวนการจัดในการประสานความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศต่าง ๆ ใน 3 ด้าน คือ 1) ความคล่องตัวในการโยกย้ายที่เรียนของนักศึกษา 2) ระบบการประกันคุณภาพ 3) ระบบการเทียบโอนหน่วยกิต (Yavaprabhas, 2010: online) จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ทั่วโลกนั้นให้ความสำคัญและตื่นตัวกับการสร้างมาตรฐานคุณวุฒิ และการเชื่อมโยงคุณวุฒิการศึกษาเข้าด้วยกัน อันจะทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงและเป็นสากล อีกทั้งยังเอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมของประเทศต่าง ๆ อีกด้วย

ในส่วนของประเทศไทย ได้มีการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ดำเนินโครงการวิจัย เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย และมอบหมายให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยศาสตราจารย์ไพฑูรย์ สินลารัตน์ เป็นหัวหน้าคณะในการศึกษาการพัฒนารอบแนวคิดคุณลักษณะบัณฑิตของประเทศไทย การพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตและกระบวนการผลิต และการพัฒนารอบมาตรฐานคุณวุฒิในการผลิตบัณฑิต หลังจากนั้นได้แบ่งการดำเนินการเป็น 2 ระยะคือ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2546 - พ.ศ. 2549) ขั้นตอนในการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2549 - พ.ศ. 2552) ขั้นตอนในการจัดทำเอกสารต้นแบบที่เกี่ยวข้องและแนวทางในการนำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิสู่การปฏิบัติ และได้มีการประกาศให้ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการเมื่อกรกฎาคม พ.ศ. 2552 (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553)

วัตถุประสงค์ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd)
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ดังนี้

1. เพื่อเป็นกลไกหรือเครื่องมือในการนำนโยบายจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ไปสู่การปฏิบัติในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ
2. เพื่อกำหนดเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้ชัดเจนโดยการกำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละระดับคุณวุฒิและแต่ละสาขา/สาขาวิชา
3. เพื่อเชื่อมโยงระดับต่าง ๆ ของคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษาให้เป็นระบบอันเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. เพื่อช่วยให้เกิดวัฒนธรรมคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาและเป็นกลไกในการประกันคุณภาพภายในของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง
5. เพื่อเป็นกรอบของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชนสังคมและสถาบันอื่น ๆ

6. เพื่อประโยชน์ในการเทียบเคียงมาตรฐานคุณวุฒิระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

2.3 โครงสร้างและองค์ประกอบ

โครงสร้างและองค์ประกอบของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของระดับคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลของการเรียนรู้ มาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย และมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละระดับคุณวุฒิ

โดยมีรายละเอียด (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ดังนี้

1) ระดับคุณวุฒิ (Level of Qualifications) คือ ระดับคุณวุฒิที่แสดงถึงการเพิ่มขึ้นของระดับสติปัญญาที่ต้องการและความซับซ้อนของการเรียนรู้ที่คาดหวัง โดยคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาเริ่มต้นที่ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี) และสิ้นสุดที่ระดับที่ 6 ปริญญาเอก ดังนี้

ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี)

ระดับที่ 2 ปริญญาตรี

ระดับที่ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต

ระดับที่ 4 ปริญญาโท

ระดับที่ 5 ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

ระดับที่ 6 ปริญญาเอก

2) การเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd) กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมี อย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

2.1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral)

2.2) ด้านความรู้ (Knowledge)

2.3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)

2.4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skill and Responsibility)

2.5) ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)

นอกจากผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านนี้ ในบางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพขั้นสูง เช่น เต้นรำ ดนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยต้องมีกำหนดการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skill) เพิ่มเติมจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 5 ด้าน ข้างต้น

3) มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละระดับคุณวุฒิ ประกอบด้วย มาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน เหมือนกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมี ดังนี้

3.1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral)

3.2) ด้านความรู้ (Knowledge)

3.3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)

3.4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skill and Responsibility)

3.5) ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills)

โดยกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HED) ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับปริญญาตรี ซึ่งผู้วิจัยสรุปและนำเสนอในรูปแบบตารางดังนี้

ตารางที่ 2.4 มาตรฐานผลการเรียนรู้ ระดับที่ 2 ปริญญาตรี

มาตรฐานผลการเรียนรู้	รายละเอียด
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral)	สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และวิชาชีพโดยใช้ดุลยพินิจ ทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่นและเข้าใจโลก เป็นต้นด้วยความรับผิดชอบต่อทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรม ทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม
2. ด้านความรู้ (Knowledge)	มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติ จะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบข้อบังคับ ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์
3. ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skill)	สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่น ๆ ด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจสามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทาง

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

มาตรฐานผลการเรียนรู้	รายละเอียด
	วิชาการและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตรวิชาชีพนักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำและหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skill and Responsibility)	มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่มรับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
5. ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and information Technology Skills)	สามารถศึกษาและทำความเข้าใจประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางในข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้

มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละระดับคุณวุฒิ ที่กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd) กำหนดไว้นั้น แต่ละระดับจะมีความเชื่อมโยงในรายละเอียด จากคุณวุฒิหนึ่งไปสู่อีกคุณวุฒิหนึ่งและมีกระบวนการและทักษะที่ยากขึ้นเป็นลำดับซึ่งมาตรฐานผลการเรียนรู้ ระดับปริญญาตรี มีการเน้นให้บัณฑิตมีคุณธรรม จริยธรรม ต่อวิชาชีพและต่อผู้อื่น มีความรู้และปัญญาในสาขาวิชาของตนโดยสามารถแก้ปัญหาและต่อยอดความรู้ได้อย่างสร้างสรรค์ อีกทั้งมีภาวะความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและกลุ่ม รวมถึงการรู้ เข้าใจในปัญหา และรู้จักประยุกต์ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีในการศึกษาค้นคว้า และการสื่อสารกับบุคคลต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

2.4 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ในปัจจุบันยังไม่มีข้อกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาธุรกิจดนตรี/ ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd) ซึ่งคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd) จะเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่สำคัญที่เป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตในสาขาต่าง ๆ ตามประกาศของคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ได้กำหนดสาระสำคัญของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในหัวข้อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในระดับปริญญาตรี ไว้

หลายระดับ ผู้วิจัยได้นำเสนอในระดับปริญญาตรีโดยมีรายละเอียดดังนี้ (คณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ, 2552)

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับที่ 2 ปริญญาตรี โดยทั่วไปจะมีความรู้ความสามารถอย่างน้อยต่อไปนี้

- 1) ความรู้ที่ครอบคลุม สอดคล้อง และเป็นระบบในสาขา/สาขาวิชาที่ศึกษา ตลอดถึงความเข้าใจในทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อง
- 2) ความสามารถที่จะตรวจสอบปัญหาที่ซับซ้อนและพัฒนาแนวทางในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์จากความเข้าใจที่ลึกซึ้งของตนเองและความรู้จากสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องโดยอาศัยคำแนะนำแต่เพียงเล็กน้อย
- 3) ความสามารถในการค้นหา การใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ และแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ตลอดจนการเลือกใช้กลไกที่เหมาะสมในการสื่อสารผลการวิเคราะห์ ต่อผู้รับข้อมูลข่าวสารกลุ่มต่าง ๆ
- 4) ในกรณีของหลักสูตรวิชาชีพ สิ่งที่สำคัญคือ ความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพในวิชาชีพนั้น ๆ
- 5) ในกรณีของหลักสูตรวิชาการที่ไม่มุ่งเน้นการปฏิบัติในวิชาชีพ สิ่งสำคัญคือ ความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในผลงานวิจัยต่าง ๆ ในสาขา/สาขาวิชานั้น ความสามารถในการแปลความหมาย การวิเคราะห์ และประเมินความสำคัญของการวิจัยในการขยายองค์ความรู้ในสาขา/สาขาวิชา

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

- 1) มีความคิดริเริ่มในการแก้ไขปัญหา และข้อโต้แย้งทั้งในสถานการณ์ส่วนบุคคลและของกลุ่ม โดยการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมไปปฏิบัติได้
- 2) สามารถประยุกต์ความเข้าใจทฤษฎีและระเบียบวิธีการศึกษาค้นคว้าในสาขาวิชาของตนเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและข้อโต้แย้งในสถานการณ์อื่น ๆ
- 3) สามารถพิจารณาแสวงหาและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการหรือวิชาชีพ โดยยอมรับข้อจำกัดของธรรมชาติของความรู้ในสาขาวิชาของตน
- 4) มีส่วนร่วมในการติดตามพัฒนาการในศาสตร์ของตนให้ทันสมัย และเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจของตนอยู่เสมอ
- 5) มีจริยธรรมและความรับผิดชอบสูงทั้งในบริบททางวิชาการ ในวิชาชีพและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2543) และสิปปนนท์ เกตุทัต (2524) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในด้านคุณลักษณะด้านวิชาชีพที่ควรมีความรู้ และความสามารถที่ตรงกับสายงานที่จะ

ประกอบอาชีพนั้น ๆ ด้านความประพฤติ คือ เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ อดทน เสียสละ ขยันขันแข็ง ไม่ท้อถอย เข้ากับผู้อื่นได้ดี และไม่เบียดเบียนผู้อื่น ด้านความสามารถในการจัดการ มีความสามารถในการมองเห็นปัญหา วิธีการแก้ปัญหา วิธีการทำงาน ซึ่งสามารถทำให้งานต่าง ๆ สามารถสำเร็จไปได้ด้วยดี

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2552) แบ่งคุณลักษณะของบัณฑิตออกเป็น 5 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มอุดมคตินิยม เน้นคุณลักษณะของบัณฑิตที่เป็นอุดมคติของมนุษย์ คือ คุณธรรมจริยธรรม เป็นฐานหลักที่สำคัญ 2) กลุ่มปัญญานิยม เน้นคุณลักษณะของบัณฑิตในเชิงของความสามารถทางปัญญาและการนำปัญญาไปใช้ได้เหมาะสมเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม 3) กลุ่มชุมชนนิยม เน้นบัณฑิตที่รู้และเข้าใจชุมชนและสังคมที่ตนเองอยู่ 4) กลุ่มปฏิบัตินิยม เน้นคุณสมบัติที่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของงาน 5) กลุ่มเทคโนโลยีนิยม เน้นความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ของการเรียนรู้ คุณลักษณะของบัณฑิตทั้ง 5 กลุ่ม มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และสิปปนนท์ เกตุทัต (2524) แต่มีความแตกต่างในเรื่องความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีซึ่ง ไพฑูรย์ สินลารัตน์ ได้เน้นความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อันเป็นความสามารถที่จำเป็นในการศึกษาในปัจจุบัน

สรุปได้ว่า บัณฑิตที่พึงประสงค์ควรมีลักษณะที่ประกอบไปด้วย ความรู้ ความสามารถ ในศาสตร์ของตน โดยสามารถนำความรู้นั้นไปประกอบอาชีพ พัฒนาตนและพัฒนาสังคมได้ เป็นผู้ที่สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ และรู้จักแก้ปัญหา มีความรู้และทักษะด้าน ภาษา การคำนวณ คณิตวิเคราะห์ และเทคโนโลยี อีกทั้งเป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรม มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคม

2.5 มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาตามแนวทางการอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ (TQF: HED) เป็นหัวข้อสำคัญมากที่สุด ในการศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางการอบ มาตรฐานระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา จะเป็นตัวกำหนดกรอบ การวิจัยและหัวข้อในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในการวิจัย ประกอบด้วย 19 หัวข้อ (คณะกรรมการ การอุดมศึกษา, 2552) โดยแบ่งเป็นกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 หลักสูตรและการจัดเรียนการสอน ได้แก่ ชื่อมาตรฐานคุณวุฒิ ชื่อ สาขา/สาขาวิชา ชื่อปริญญาและสาขาวิชา คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการ เรียนรู้โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา กลยุทธ์การสอนและการ ประเมินผลการเรียนรู้ มาตรฐานผลการเรียนรู้ การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ การประกัน คุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

กลุ่มที่ 2 ลักษณะเฉพาะของศาสตร์และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ลักษณะของ สาขาวิชา คุณลักษณะของบัณฑิตอันพึงประสงค์ องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มที่ 3 คณาจารย์ บุคลากรและทรัพยากร ได้แก่ คณาจารย์และบุคลากร สนับสนุนการเรียนการสอน ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ แนวทางพัฒนาอาจารย์

กลุ่มที่ 4 การนำมาตรฐานไปปฏิบัติ ได้แก่ การนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติ การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิซึ่งบันทึกเป็นข้อมูลหลักสูตรเผยแพร่ รายชื่อคณะกรรมการผู้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา

โดยผู้วิจัยทำการสรุปและนำเสนอรายละเอียดของมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HED) ในรูปแบบของตาราง 19 หัวข้อ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ดังนี้
ตารางที่ 2.5 มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	รายละเอียด
1. ชื่อสาขา/สาขาวิชา	ชื่อสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ
2. ชื่อปริญญาและชื่อสาขาวิชา	ให้ระบุชื่อเต็มและอักษรย่อของปริญญาและสาขาวิชาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยชื่อปริญญาในสาขาวิชา
3. ลักษณะของสาขา/สาขาวิชา	ระบุลักษณะสาขา/สาขาวิชา และความเกี่ยวข้องกับสาขา/สาขาวิชาอื่น ๆ (ถ้ามี)
4. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	ต้องสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้
5. มาตรฐานผลการเรียนรู้	ให้ระบุคุณลักษณะ ทักษะ ความรู้ ความสามารถของบัณฑิตซึ่งเป็นผลการเรียนรู้ขั้นต่ำ (Learning Outcomes) ที่มุ่งหวังและสะท้อนให้เห็นได้นำมามาตรฐานผลการเรียนรู้สาขา/สาขาวิชา สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านที่กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้
6. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)	ให้ระบุเฉพาะองค์กรวิชาชีพที่รับรองหลักสูตรตามกฎหมาย
7. โครงสร้างหลักสูตร	ต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ
8. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา	ให้กำหนดปริมาณเนื้อหาสาระขั้นต่ำเป็นสัดส่วนหรือหน่วยกิตตามลักษณะของแต่ละสาขา/สาขาวิชา
9. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้	1. ระบุกลยุทธ์การสอน ระบุที่การเรียนการสอนที่จะทำให้ศึกษามีคุณลักษณะตามที่กำหนดในมาตรฐานผลการเรียนรู้ 2. ระบุกลยุทธ์ในการประเมินผลการเรียนรู้ ระบุแนวทางวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้มั่นใจว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่มุ่งหวัง
10. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้	ระบุกลไกในการทวนสอบมาตรฐานของแต่ละสถาบันที่แสดงให้เห็นว่าบัณฑิตทุกคนมีผลการเรียนรู้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 5

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	รายละเอียด
	<p>ด้านตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนด โดยนำอาจมีการทวนสอบทั้งระดับรายวิชาและระดับหลักสูตรเพื่อเป็นหลักฐานในการทวนสอบที่ชัดเจน</p>
<p>11. คุณสมบัตินักศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้</p>	<p>กำหนดคุณสมบัตินักศึกษาให้ชัดเจนและกำหนดแนวทางเพื่อประโยชน์ต่อการเคลื่อนย้ายของนักศึกษา</p>
<p>12. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน</p>	<p>ให้แสดงข้อมูลคณาจารย์ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพโดยให้กำหนดคุณวุฒิ คุณสมบัตินักศึกษาและสัดส่วนของอาจารย์ต่อนักศึกษาในสาขาวิชา</p>
<p>13. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ</p>	<p>ให้ระบุทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการที่มีประสิทธิภาพ</p>
<p>14. แนวทางพัฒนาคณาจารย์</p>	<p>ให้ระบุแนวทางพัฒนาคณาจารย์โดยเฉพาะกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้</p>
<p>15. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน</p>	<p>ให้ระบุตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องและเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน</p>
<p>16. การนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาไปสู่การปฏิบัติ</p>	<p>ระบุกระบวนการที่สถาบันอุดมศึกษานำมาตรฐานคุณวุฒิระดับ... สาขา/สาขาวิชา.....สู่การพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือการปรับปรุงหลักสูตร ตามข้อกำหนด 9 ข้อ ที่ระบุในเอกสารแนบท้ายกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ฯ</p>
<p>17. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)</p>	<p>สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานคุณวุฒิตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR) เมื่อสถาบัน ฯ ได้เปิดสอนไปแล้วอย่างน้อยครั้งระยะเวลาของหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ 4 ข้อ</p>
<p>18. รายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิ</p>	<p>ระบุชื่อบุคคลและตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี) พร้อมสถานที่ทำงานของคณะกรรมการ</p>
<p>19. ภาคผนวก (ถ้ามี)</p>	<p>รายละเอียดหรือเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p>

ปัจจุบันมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ที่ได้รับการอนุมัติและประกาศใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในสาขาต่าง ๆ มีทั้งหมด 7 สาขาวิชา (<http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/>) ได้แก่

1. สาขาพยาบาลศาสตร์ ประกาศเมื่อ 16 พฤศจิกายน 2552
2. สาขาโลจิสติกส์ ประกาศเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2552
3. สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม ประกาศเมื่อ 12 เมษายน 2553
4. สาขาวิศวกรรมศาสตร์ ประกาศเมื่อ 10 กันยายน 2553
5. สาขาคอมพิวเตอร์ ประกาศเมื่อ 17 กันยายน 2553
6. สาขาวิชาการบัญชี ประกาศเมื่อ 30 กันยายน 2553
7. สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) ประกาศเมื่อ 15 มีนาคม 2554

ผู้วิจัยศึกษาได้ศึกษามาตรฐานคุณวุฒิเหล่านี้เพื่อเป็นแนวทางในการนำมาพัฒนา มาตรฐานคุณวุฒิ สาขาวิชาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ สาขาวิชาที่มีความเกี่ยวข้อง มีรายละเอียดและเนื้อหาของมาตรฐานคุณวุฒิที่มีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสาขาวิชา ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ มากที่สุด คือ สาขาวิชาการบัญชี มีลักษณะของสาขาวิชาที่เกี่ยวกับ ด้านธุรกิจและมีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับสาขาวิชาธุรกิจดนตรี/ ดนตรีเชิงพาณิชย์ และอีกสาขาวิชาหนึ่ง คือ สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) ซึ่งมีรายละเอียดและเนื้อหาสาระที่ระบุถึงวิชาเอกดนตรี และแนวทางในการจัดมาตรฐานด้าน เนื้อหาสาระ การวัดและประเมินผลที่สาขาวิชาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์สามารถนำมาใช้ เป็นแนวทางได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอเนื้อหาของมาตรฐานคุณวุฒิทั้ง 2 สาขาวิชาดังกล่าว เพื่อให้เห็นแนวทางในการพัฒนา ในประเด็นกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ และการประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยนำเสนอแต่ละประเด็นในรูปแบบ ตาราง และทำการวิเคราะห์สรุป ดังนี้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.6 กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ของสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ (มาตรฐานคุณวุฒิข้อที่ 9)	กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี	กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์
<p>1. ระบุกลยุทธ์การสอน ระบุที่การเรียน การสอน ที่จะทำให้นักศึกษามีคุณลักษณะตามที่กำหนดในมาตรฐานผลการเรียนรู้</p>	<p>9.1 กลยุทธ์การสอน หมายถึง แนวทางที่สถาบันใช้ในการประสาทความรู้ตามกลุ่มสาระวิชาให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้บัณฑิตทางการบัญชีมีความรู้ตามมาตรฐานที่สภาวิชาชีพบัญชีรับรอง รวมถึง คุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน และการดำรงชีพในสังคมกลยุทธ์การสอน แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ กลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตร และกลยุทธ์การสอนระดับรายวิชา</p> <p>9.1.1 กลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตร คือการจัดลำดับก่อนหลัง รวมถึงการกำหนดวิชาพื้นฐาน และวิชาบังคับก่อนของรายวิชาให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระสำคัญในหลักสูตร เพื่อให้บัณฑิตทางการบัญชีมีมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ของหลักสูตรครบถ้วนทั้ง 5 ด้านและไม่ต่ำกว่ามาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี</p> <p>9.1.2 กลยุทธ์การสอนระดับรายวิชา คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของรายวิชาตามหลักสูตร ซึ่งได้จัดลำดับตามกลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตรไว้แล้ว เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ สามารถประยุกต์ความรู้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียน ทั้งในสถานะของผู้รับและผู้นำเสนอ และมีสมรรถนะทางวิชาชีพได้ตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา โดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Student centered) มุ่งเน้นการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนโดยการตั้งคำถาม ให้คิดวิเคราะห์เพื่อการค้นหาคำตอบที่ผู้เรียนต้องการเรียนรู้และจำเป็นต่อการศึกษาคำรู้ที่ทันสมัยด้วยตนเองเป็นหลัก มีการใช้สื่อและเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมในการเรียนการสอน ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันวิธีการสอนมีได้หลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ การมอบหมาย</p>	<p>9.1 กลยุทธ์การสอน</p> <p>9.1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>(1) การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี (Dialectics) ในประเด็นวิกฤตด้านคุณธรรมจริยธรรมของสังคมและวิชาการ รวมทั้งประเด็นวิกฤตของจรรยาบรรณวิชาชีพครู</p> <p>(2) การเรียนรู้โดยการปฏิสัมพันธ์เชิงปฏิบัติการ (Interactive action learning)</p> <p>(3) การใช้กรณีศึกษา (Case study)</p> <p>(4) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปิดตลอดหลักสูตร</p> <p>9.1.2 ด้านความรู้</p> <p>(1) การวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้และการเรียนรู้แบบสืบสอบ (Inquiry method)</p> <p>(2) การทบทวนวรรณกรรมและสรุปสถานะขององค์ความรู้</p> <p>(3) การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตขององค์ความรู้และทฤษฎี</p> <p>(4) การเรียนรู้ร่วมมือ (Collaborative learning) เพื่อประยุกต์และประเมินค่าองค์ความรู้ในสถานการณ์โลกแห่งความเป็นจริง</p> <p>(5) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปิดตลอดหลักสูตร</p> <p>9.1.3 ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>(1) การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตทางวิชาการวิชาชีพ และทางสังคม (Problem-based learning)</p>

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล การเรียนรู้ (มาตรฐานคุณวุฒิข้อที่ 9)	กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี	กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาเศรษฐศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์
	<p>งาน การอภิปราย การเรียนจากกรณีศึกษา หรือ สถานการณ์จำลอง เป็นต้น ตัวอย่างกลยุทธ์การสอนที่เห็นผู้เรียนเป็นสำคัญ</p> <p>9.1.2.1 การสอนแบบเน้นสมรรถนะ (Competency Based) มุ่งเน้นวิธีการปฏิบัติพร้อมๆ กับการฝึกมององค์ความรู้จนผู้เรียนสามารถแสดงศักยภาพจากการเรียนรู้และมีทักษะการปฏิบัติงานได้จริง รูปแบบและวิธีการสอนมีหลากหลาย เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ การฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพ การเรียนรู้จากปัญหาเป็นฐาน การทัศนศึกษาดูงานและสหกิจศึกษา เป็นต้น</p> <p>9.1.2.2 การสอนแบบเน้นกรณีปัญหา (Problem Based) มุ่งเน้นวิธีการสอนที่ให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนคิดและดำเนินการเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ และเลือกแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ เป็นการส่งเสริมให้เกิดการแก้ไขปัญหาที่มากกว่าการจำเนื้อหาข้อเท็จจริง เป็นการส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม และการพัฒนาทักษะทางสังคม</p> <p>9.1.2.3 การสอนแบบเน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) มุ่งเน้นวิธีการให้ผู้เรียนศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบสืบค้น การค้นพบการเรียนรู้แบบแก้ปัญหา การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ซึ่งใช้ในการเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกระบวนการกลุ่ม</p> <p>9.1.2.4 การสอนแบบเน้นการคิดวิเคราะห์ การสร้างผลงานและพัฒนาให้เกิดความคิดใหม่การสร้างผลผลิต และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (CCPR Model) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแนวคิดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ ประกอบด้วย</p>	<p>(2) การทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Research-based learning) (3) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมอย่างมีวิสัยทัศน์ (Research and Development) และ Vision-based learning) (4) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p> <p>9.1.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (1) การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative learning through action) (2) การเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Shared leadership) ในการนำเสนองานวิชาการ (3) การคิดให้เห็นและ การรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับ (Reflective thinking) (4) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p> <p>9.1.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (1) การติดตามวิเคราะห์ และนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษาจากข่าวหนังสือพิมพ์ (2) การสืบค้นและนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (3) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p>

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

<p>กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล การเรียนรู้ (มาตรฐานคุณวุฒิข้อที่ 9)</p>	<p>กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี</p>	<p>กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์</p>
	<p>1) การสอนแบบเน้นการคิดวิเคราะห์ (Criticality-Based Instruction) เป็น การสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จัก การคิด การวิเคราะห์ และการพัฒนางานจาก ความคิดเห็น โดยให้ผู้เรียนเขียนรายงานที่สะท้อนความคิดของตนเอง ภายหลังจาก ได้มีการทดสอบความคิดกับเพื่อน หรือกับอาจารย์จนความคิดตกผลึก และ ถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานเขียน หรืองานสร้างสรรค์อื่น</p> <p>2) การสอนแบบเน้นการสร้างผลงานและพัฒนาเพื่อให้เกิดความคิดใหม่ (Creativity-Based Instruction) เป็นการสอนที่พัฒนาจากงานวิจัย รวมทั้งมุ่งเน้น ให้ผู้เรียนสร้างผลงานและพัฒนางานเพื่อให้เกิดความคิดใหม่ โดยเริ่มจากการตั้ง ประเด็นการศึกษาหรือประเด็นสิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา และใช้กระบวนการวิจัย ในการค้นหาคำตอบ สร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์หรือองค์ความรู้ใหม่</p> <p>3) การสอนแบบเน้นการสร้างผลผลิต (Productivity-Based Instruction) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีผลผลิตของตนเองไม่ว่าจะเป็นผลผลิตด้าน วิชาการ วิชาชีพ สิ่งของต่างๆ</p> <p>4) การสอนแบบเน้นความรับผิดชอบต่อสังคมและ สิ่งแวดล้อม (Responsibility-Based Instruction) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นให้ ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมและ ประเพณี มองเห็นปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม และพัฒนาแนวทางแก้ไข</p> <p>9.1.2.5 การสอนแบบบรรยายและอภิปราย (Lecture and Discussion Method) เป็นการสอนที่มุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอน และเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือระดมความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งเป็นเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน ผู้สอนสามารถจัดให้มีการอภิปรายในหลายลักษณะตาม</p>	<p>9.1.6 ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้</p> <p>(1) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพก่อนปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา</p> <p>(2) การปฏิบัติการสอนเต็มเวลาในสถานศึกษา (Field based learning through action)</p> <p>(3) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p>

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

<p>กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล การเรียนรู้ (มาตรฐานคุณวุฒิข้อที่ 9)</p>	<p>กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี</p>	<p>กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์</p>
	<p>ความเหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิด ขึ้นกับผู้เรียน เช่น การอภิปรายแบบพอร์ม แบบสัมมนา แบบซิมโพเซียม แบบ กลุ่มย่อยแบบปวงจาวิสซนา แบบโต้วาที เป็นต้น</p> <p>9.1.2.6 การสอนแบบสาธิต (Demonstration Method) เป็นการสอนที่มุ่งเน้น ให้ผู้เรียนได้สังเกตขั้นตอนการปฏิบัติด้วยการแสดงตัวอย่างพร้อมๆ กับการบอก อธิบาย ให้ผู้เรียนได้ฝึกทำหรือซักถามไปพร้อมๆ กัน ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ วิธีการปฏิบัติ จึงเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การสอนรายวิชาที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้ วิธีการและปัญหาในทางปฏิบัติ</p> <p>9.1.2.7 การสอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นการสอนที่ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาจากการเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่สร้างขึ้นมาซึ่ง มีสภาพใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด ทั้งสภาพแวดล้อม และปฏิสัมพันธ์โดยมี การกำหนดบทบาท ข้อมูลและกติกาเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการแก้ไขปัญหาและการ ตัดสินใจจากสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ เช่น การสร้างสถานการณ์จำลองการทำ ธุรกิจ เกมจำลองสถานการณ์ เป็นต้นสถาบันอาจกำหนดกลยุทธ์ที่ใช้ในการสอน เพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของพันธกิจในการผลิตบัณฑิต เพื่อ ความเป็นเอกลักษณ์และ/หรืออัตลักษณ์ของสถาบัน</p>	
<p>2. ระบุกลยุทธ์ในการประเมินผลการ เรียนรู้ ระบุแนวทางวัดและประเมินผล การเรียนรู้ เพื่อให้มั่นใจว่าบัณฑิตบรรลุ มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่มุ่งหวัง</p>	<p>9.2 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง การวัดและประเมินผลการ เรียนรู้ ซึ่งต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครบตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ของหลักสูตรทั้ง 5 ด้าน เทคนิคหรือวิธีการวัดผลสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การสอบข้อเขียน ซึ่งประกอบด้วย การสอบกลางภาคการสอบปลายภาค การ สอบย่อย เป็นต้น การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้วนำเสนอต่อผู้สอนและเพื่อน</p>	<p>9.2 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>9.2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>(1) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี</p> <p>(2) วัดและประเมินจากกลุ่มเพื่อน</p> <p>(3) วัดและประเมินจากผลงานกรณีศึกษา</p>

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

<p>กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล การเรียนรู้ (มาตรฐานคุณวุฒิข้อที่ 9)</p>	<p>กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี</p>	<p>กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์</p>
	<p>ร่วมชั้นเรียน การนำเสนอเป็นรายงาน การอภิปราย การวัดผลจากพฤติกรรมในชั้นเรียน การวัดผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านจะต้องเลือกใช้เทคนิคหรือวิธีการวัดผลที่เหมาะสม เพื่อให้การประเมินผลการเรียนรู้ได้ถูกต้อง เทียบตรง และเป็นไปตามที่คาดหวังเกณฑ์การวัดและประเมินผลต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี กระทรวงศึกษาธิการ โดยสถาบันเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การวัดผล และเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชาโดยมีทั้งแบบอิงเกณฑ์ และแบบอิงกลุ่ม ในการกำหนดเกณฑ์การวัดผลแต่ละรายวิชาต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และวิธีการสอนของแต่ละรายวิชา รวมทั้งการพัฒนาการของผู้เรียน</p> <p>ตัวอย่างวิธีการวัดและประเมินผล</p> <p>9.2.1 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียนหรือกลุ่มงาน การสอบข้อเขียน การประเมินผลงานที่มอบหมาย</p> <p>9.2.2 ด้านความรู้ ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติการเขียนรายงานและนำเสนอด้วยวาจา</p> <p>9.2.3 ด้านทักษะทางปัญญา ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติการเขียนรายงานและนำเสนอด้วยวาจา การสังเกตการณ์จากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น การมอบหมายงานที่ต้องกระตุ้นให้เกิดการประมวลความรู้ของผู้เรียน</p> <p>9.2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือกลุ่มงาน การประเมินผลงานที่มอบหมายและการนำเสนอด้วยวาจา</p>	<p>(4) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p> <p>9.2.2 ด้านความรู้</p> <p>(1) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้</p> <p>(2) วัดและประเมินจากผลการทบทวนวรรณกรรมและสรุปสถานะขององค์ความรู้</p> <p>(3) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี</p> <p>(4) วัดและประเมินจากการเรียนรู้ร่วมมือ</p> <p>(5) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p> <p>9.2.3 ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>(1) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตทางวิชาการ วิชาชีพ และทางสังคม</p> <p>(2) วัดและประเมินจากผลการทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่</p> <p>(3) วัดและประเมินจากผลการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม</p> <p>(4) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p> <p>9.2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>(1) วัดและประเมินจากผลการเรียนแบบร่วมมือ</p> <p>(2) วัดและประเมินจากผลการศึกษาค้นคว้าแก้ปัญหา</p> <p>(3) วัดและประเมินจากผลนำเสนอผลงานกลุ่ม และการเป็นผู้นำในการ</p>

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

<p>กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล การเรียนรู้ (มาตรฐานคุณวุฒิข้อที่ 9)</p>	<p>กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี</p>	<p>กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์</p>
	<p>9.2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การสังเกตการณ์จากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ใช้การประเมินผลผลงานที่มอบหมายและการนำเสนอ</p>	<p>อภิปรายซักถาม (4) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปี ตลอดหลักสูตร 9.2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (1) วัดและประเมินจากการติดตามวิเคราะห์ และนำเสนอรายงาน ประเด็นสำคัญด้านการศึกษา (2) วัดและประเมินจากการสืบค้นและนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญ ด้านการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (3) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปี ตลอดหลักสูตร 9.2.6 ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ (1) วัดและประเมินจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนปฏิบัติการ สอน (2) วัดและประเมินจากการปฏิบัติการสอนเต็มเวลา (3) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปี ตลอดหลักสูตร</p>

จากตารางข้างต้นพบว่า กลยุทธ์การสอนของสาขาวิชาการบัญชี และสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ มีลักษณะการนำเสนอที่แตกต่างกันแต่กลวิธีที่ใช้นั้นมีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน คือ มีกลวิธีการสอนที่หลากหลาย ปรับเปลี่ยนไปตามลักษณะและรูปแบบของการจัดการเรียนการสอนและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง กลยุทธ์การสอนของสาขาวิชาการบัญชีกำหนดให้มีการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และแบ่งกลยุทธ์การสอนเป็น 2 ระดับ คือ กลยุทธ์การสอนระดับหลักสูตร และกลยุทธ์การสอนระดับรายวิชา พร้อมทั้งยกตัวอย่างของกลยุทธ์การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลยุทธ์การสอนของสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ นำเสนอกลยุทธ์การสอนตามลำดับมาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน

สุรวีร์ เพียรเพชรเลิศ (2547) กล่าวถึงวิธีการสอนวิชาทางด้านธุรกิจพื้นฐานว่า ผู้สอนจะใช้วิธีการสอนแบบใดเป็นเกณฑ์ ขึ้นอยู่กับเนื้อหาวิชาที่จะสอนว่าเหมาะสมกับการสอนวิธีใด และมีความเหมาะสมกับความถนัดของผู้สอนและผู้เรียนแต่ละคนหรือไม่ ดังนั้นการเลือกวิธีการสอนจึงขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการสอนและลักษณะเนื้อหาวิชา โดยสุรวีร์ เพียรเพชรเลิศ (2547) และทิตินา แคมมณี (2553) ได้นำเสนอวิธีสอนที่สามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ได้แก่ วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย (Lecture) วิธีสอนโดยใช้การสาธิต (Demonstration) วิธีสอนโดยใช้การทดลอง (Experiment) วิธีสอนโดยใช้การนิรนัย (Deduction) วิธีสอนโดยใช้การอุปนัย (Induction) วิธีสอนโดยใช้การไปทัศนศึกษา (Field Trip) วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion) วิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร (Dramatization) วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง (Case) วิธีสอนโดยใช้เกม (Game) วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) วิธีสอนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) วิธีสอนโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม (Programme Instruction) วิธีสอนผสมผสาน และวิธีสอนแบบโครงการ นอกจากนี้ทิตินา แคมมณี (2553) ยังได้นำเสนอหลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนร่วมสมัย ซึ่งแบ่งเป็น 3 หมวด ดังนี้

1. หลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher-Centered Instruction) ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนทางตรง (Direct Instruction)
2. หลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered Instruction) ได้แก่ แบบเน้นตัวผู้เรียน แบบเน้นความรู้ความสามารถ แบบเน้นประสบการณ์ แบบเน้นปัญหา แบบเน้นทักษะกระบวนการ และแบบเน้นการบูรณาการ
3. หลักการจัดการเรียนการสอนโดยไม่มีครู ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม (Programmed-Instruction) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer-Assisted Instruction) การจัดการเรียนการสอนทางไกล (Distance Instruction) และการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เครือข่ายเวิลด์ ไวด์ เว็บ (Web-Based Instruction)

ด้านดนตรี ฌูเซฟ สุกุชิตต์ (2541) ได้กล่าวถึงผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาว่า การเรียนรู้เนื้อหาสาระดนตรีในระดับอุดมศึกษานั้นไร้ขอบเขต ผู้เรียนต้องใช้เวลาในการคิดและทำความเข้าใจเพื่อให้เรียนรู้ถึงแก่น ซึ่งจำเป็นต้องมีผู้ชี้หน้าที่ดี ผู้เรียนจะสามารถเข้าใจในแนวคิดต่าง ๆ ทางดนตรีได้อย่างลึกซึ้ง สามารถเรียนรู้และฝึกทักษะทางดนตรีได้โดยการแนะนำของผู้สอน ซึ่งควรจัดกิจกรรมดนตรีให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในฐานะ ผู้สร้างสรรค์ ผู้แสดง และผู้ฟัง เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ดนตรีให้กับผู้เรียนให้มากที่สุด โดยเฉพาะด้านทักษะดนตรี ผู้สอนควรปลูกฝังให้ผู้เรียนเข้าใจในโครงสร้าง องค์ประกอบ และเทคนิคที่จำเป็นในการบรรเลง ควรแนะนำและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการฟัง การวิเคราะห์ห้วงอารมณ์บทเพลงและการแสดงดนตรี รวมถึงสามารถถ่ายทอดดนตรีได้อย่างมีความเข้าใจและซาบซึ้งในบทเพลง นอกจากนี้ ฌูเซฟ สุกุชิตต์ (2553) ยังได้กล่าวอีกว่า ดนตรีเป็นเรื่องของทักษะ การกำหนดกิจกรรม โดยใช้ทักษะดนตรีเป็นกรอบทำให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะดนตรีได้โดยตรง และเรียนรู้สาระดนตรีอื่น ๆ ไปในขณะเดียวกันได้อย่างดี ซึ่งช่วยให้การเรียนรู้ดนตรีไม่น่าเบื่อ เนื่องจากผู้เรียนได้มีโอกาสปฏิบัติทักษะต่าง ๆ อยู่เสมอ มีใช้การสอนที่เน้นการบรรยายหรือกล่าวถึงทฤษฎีดนตรีแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งทำให้ผู้เรียนเรียนรู้เนื้อหาดนตรีได้ แต่ขาดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะดนตรี นอกจากนี้การกำหนดกิจกรรมดนตรีควรเน้นในเรื่องการคิดสร้างสรรค์ด้วย เพื่อพัฒนาทักษะการสร้างสรรคดีดนตรีโดยตรง จากสาระที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ผู้เรียน และผู้สอนดนตรีข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนดนตรีนั้น ควรคำนึงถึงทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติดนตรี โดยเน้นการฝึกปฏิบัติ และเชื่อมโยงความรู้ที่เป็นหลักการเข้ากับทักษะได้ โดยผู้สอนมีส่วนสำคัญในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ องค์ความรู้ ประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และแนะแนวทางให้กับผู้เรียนในการสร้างสรรค์ผลงานดนตรีที่มีคุณภาพ

เมื่อนำข้อมูลจากการศึกษามาตรฐานคุณวุฒิ สาขาวิชาการบัญชี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ รวมเข้ากับข้อมูลจากนักการศึกษาที่กล่าวถึง หลักการสอนแบบต่าง ๆ ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลข้างต้นในรูปแบบของตารางเปรียบเทียบ ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.7 เปรียบเทียบและสรุปแนวทางกลยุทธ์การสอน

กลยุทธ์การสอน สาขาการบัญชี	กลยุทธ์การสอน สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์	วิธีสอนและหลักการสอนแบบต่าง ๆ	การสอนดนตรี	สรุปแนวทางกลยุทธ์การสอน ที่นำไปใช้กับสาขาธุรกิจดนตรี/ ดนตรีเชิงพาณิชย์
1. การสอนแบบเน้นสมรรถนะ (Competency Based) 2. การสอนแบบเน้นกรณีปัญหา (Problem Based) 3. การสอนแบบเน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) 4. การสอนแบบเน้นการคิดวิเคราะห์ การสร้างผลงานและพัฒนาให้เกิดความคิดใหม่การสร้างผลผลิต และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (CCPR Model) 5. การสอนแบบบรรยายและอภิปราย (Lecture and Discussion Method) 6. การสอนแบบสาธิต (Demonstration Method) 7. การสอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation)	1. การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี (Dialectics) 2. การเรียนรู้โดยการปฏิสัมพันธ์เชิงปฏิบัติการ (Interactive action learning) 3. การใช้กรณีศึกษา (Case study) 4. การวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ และการเรียนรู้แบบสืบสอบ (Inquiry method) 5. การทบทวนวรรณกรรมและสรุปสถานะขององค์ความรู้ 6. การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตขององค์ความรู้และทฤษฎี 7. การเรียนรู้ร่วมมือ (Collaborative learning) 8. การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตทางวิชาการ วิชาชีพ และทางสังคม (Problem-based learning) 9. การทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Research-based learning)	วิธีสอน 1. วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย (Lecture) 2. วิธีสอนโดยใช้การสาธิต (Demonstration) 3. วิธีสอนโดยใช้การทดลอง (Experiment) 4. วิธีสอนโดยใช้การนิรนัย (Deduction) 5. วิธีสอนโดยใช้การอุปนัย (Induction) 6. วิธีสอนโดยใช้การไปทัศนศึกษา (Field Trip) 7. วิธีสอนโดยใช้การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion) 8. วิธีสอนโดยใช้การแสดงละคร (Dramatization) 9. วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) 10. วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง (Case) 11. วิธีสอนโดยใช้เกม (Game)	1. ผู้สอนเป็นผู้แนะนำการเรียนรู้และการฝึกทักษะทางดนตรี 2. ผู้สอนทำหน้าที่จัดกิจกรรมดนตรีให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในฐานะผู้สร้างสรรค์ ผู้แสดง และผู้ฟัง 3. ผู้สอนทำหน้าที่เพิ่มพูนประสบการณ์ดนตรีให้กับผู้เรียนให้มากที่สุด 4. ผู้สอนปลูกฝังให้ผู้เรียนเข้าใจในโครงสร้าง องค์ประกอบ และเทคนิคที่จำเป็นในการบรรเลง 5. ผู้สอนแนะนำและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการฟัง การวิเคราะห์วิจารณ์บทเพลง และการแสดงดนตรี รวมถึงสามารถถ่ายทอดดนตรีได้อย่างมีความเข้าใจและซาบซึ้งในบทเพลง 6. ผู้สอนกำหนดกิจกรรม โดยใช้ทักษะดนตรีเป็นกรอบทำให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะดนตรีได้โดยตรง และเรียนรู้สาระดนตรีอื่น ๆ ไปในขณะเดียวกัน 7. ผู้สอนกำหนดกิจกรรมดนตรีที่เน้นในเรื่องการคิดสร้างสรรค์	การจัดการเรียนการสอนสำหรับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ควรมีความหลากหลายในรูปแบบและปรับเปลี่ยนไปตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาและเนื้อหาสาระที่สอน และกลวิธีที่ใช้ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ รู้จักการคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติ และประสบการณ์เป็นสิ่งสำคัญ โดยกลยุทธ์การสอนที่ใช้ต้องมีความสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่กลยุทธ์ต่าง ๆ ดังนี้ 1. การสอนแบบเน้นสมรรถนะ (Competency Based) 2. การสอนแบบเน้นกรณีปัญหา (Problem Based) 3. การสอนแบบเน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study)

ตารางที่ 2.7 (ต่อ)

กลยุทธ์การสอน สาขาการบัญชี	กลยุทธ์การสอน สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์	วิธีสอนและหลักการสอนแบบต่าง ๆ	การสอนดนตรี	สรุปแนวทางกลยุทธ์การสอน ที่นำไปใช้กับสาขาธุรกิจดนตรี/ ดนตรีเชิงพาณิชย์
	<p>10. การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมอย่างมีวิสัยทัศน์ (Research and Development และ Vision-based learning)</p> <p>11. การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative learning through action)</p> <p>12. การเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Shared leadership)</p> <p>13. การคิดให้ความเห็นและการรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับ (Reflective thinking)</p> <p>14. การติดตามวิเคราะห์ และนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษาจากข่าวหนังสือพิมพ์</p> <p>15. การสืบค้นและนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>16. การปฏิบัติการสอนเต็มเวลาในสถานศึกษา (Field based learning through action)</p>	<p>12. วิธีสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation)</p> <p>13. วิธีสอนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ (Learning Center) วิธีสอนโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม (Programme Instruction)</p> <p>14. วิธีสอนผสมผสาน</p> <p>15. วิธีสอนแบบโครงการ</p> <p>หลักการสอน</p> <p>1. หลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher-Centered Instruction) ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนทางตรง (Direct Instruction)</p> <p>2. หลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered Instruction) ได้แก่ แบบเน้นตัวผู้เรียน แบบเน้นความรู้ความสามารถ แบบเน้นประสบการณ์ แบบเน้นปัญหา แบบเน้นทักษะกระบวนการ และแบบเน้นการบูรณาการ</p>		<p>4. การสอนแบบเน้นการคิดวิเคราะห์ การสร้างผลงานและพัฒนาให้เกิดความคิดใหม่การสร้างผลผลิต และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (CCPR Model)</p> <p>5. การสอนแบบบรรยายและอภิปราย (Lecture and Discussion Method)</p> <p>6. การสอนแบบสาธิต (Demonstration Method)</p> <p>7. การสอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation)</p> <p>8. การใช้กรณีศึกษา (Case study) การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative learning through action)</p> <p>9. การเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Shared leadership)</p> <p>10. การคิดให้ความเห็นและการรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับ (Reflective thinking)</p>

ตารางที่ 2.7 (ต่อ)

กลยุทธ์การสอน สาขาการบัญชี	กลยุทธ์การสอน สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์	วิธีสอนแบบต่าง ๆ	การสอนดนตรี	สรุปแนวทางกลยุทธ์การสอน ที่นำไปใช้กับสาขาธุรกิจดนตรี/ ดนตรีเชิงพาณิชย์
	1. การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร	3. หลักการจัดการเรียนการสอนโดยไม่มี มีครู (Instructin Without Teacher) ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนโดย ใช้บทเรียนแบบโปรแกรม (Programmed-Instruction) การ จัดการเรียนการสอนโดยใช้ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer- Assisted Instruction) การจัดการ เรียนการสอนทางไกล (Distance Instuction) และการจัดการเรียนการ สอนโดยใช้เครือข่ายเว็ลด์ ไวต์ เว็บ (Web-Based Instruction)		หลักการสอน 1. หลักการจัดการเรียนการสอนโดย ยึดครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher- Centered Instruction) 2. หลักการจัดการเรียนการสอนโดย ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered Instruction) 3. หลักการจัดการเรียนการสอนโดย ไม่มีครู (Instructin Without Teacher)

จากตารางผู้วิจัยได้ทำการสรุปกลยุทธ์การสอนที่สามารถนำมาปรับใช้กับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์โดยแบ่งได้ 2 ส่วน คือ กลยุทธ์การสอนและหลักการสอน ซึ่งการนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขาต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

จากตาราง 2.6 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ กำหนดให้ระบุกลยุทธ์ในการประเมินผลการเรียนรู้ ระบุแนวทางวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้มั่นใจว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่มุ่งหวัง ไพศาล หวังพานิช (2543) กล่าวถึง ผู้สอนกับการวัดและประเมินผลในระดับอุดมศึกษาว่า การวัดและประเมินผลเป็นงานตามหน้าที่ของผู้สอนทุกคนทุกระดับที่ใช้เป็นเครื่องมือเพื่อตรวจสอบการใช้หลักสูตร โดยสามารถแบ่งซึ่งถึง

1. ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้เรียนว่าอยู่ในระดับใด ยังบกพร่องในเรื่องใด เรียนรู้หรือพัฒนาสิ่งใดมาน้อยเพียงใด

2. ศักยภาพการสอนของผู้สอนว่าดำเนินการสอนได้ผลเพียงใด บรรลุเป้าหมายหรือไม่ มีสิ่งใดต้องปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

3. ความสำเร็จของหลักสูตรว่ามีมากน้อยเพียงใด บรรลุเป้าหมายหรือไม่ มีสิ่งใดต้องปรับแก้ให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงบ้าง

ซึ่งในระดับอุดมศึกษาผู้สอนสามารถวัดและประเมินผลการเรียนในรายวิชาของตนได้อย่างอิสระ ทั้งในด้านวิธีการ การจัดการ การสรุปผล แต่เพื่อให้เกิดความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ผู้สอนควรมีการประเมินอย่างเป็นระบบ และสามารถตรวจสอบได้ โดยมีการแจ้งวิธีการประเมินผลให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า ใช้การวัดหลายครั้งและหลากหลายวิธี มีการวางแผนการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ และนำผลของการวัดและประเมินผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

ณรุทธ์ สุทธิจิตต์ (2553) กล่าวถึง หลักการทั่วไปในการจัดทำหลักสูตรดนตรี ที่เกี่ยวกับการกำหนดการประเมินผลดนตรีว่า ควรมีการประเมินผลให้ครบทั้งด้านเนื้อหา ทักษะ และเจตคติดนตรี ควรมีการกำหนดวิธีการประเมินผลหลายวิธีเพื่อประเมินผลให้ได้ตามความเป็นจริง โดยทั่วไปควรใช้การสังเกต การปฏิบัติกิจกรรมในห้องเรียน เพื่อสังเกตพัฒนาการในการเรียนรู้ และเจตคติที่ดีต่อดนตรี ควรมีการทดสอบทั้งทางด้านทักษะและเนื้อหาดนตรี เพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามจุดประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ และควรมีการประเมินการสอนเพื่อพัฒนาปรับปรุงวิธีการสอนให้ดียิ่งขึ้น และนำผลการเรียนที่ประเมินได้นำมาปรับปรุงการเรียนการสอน และหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในการประเมินผลทางดนตรีมักจะเป็นการประเมินค่าเชิงคุณภาพ เช่น ดี ดีมาก และสามารถคิดการประเมินคุณค่าออกมาเป็นคะแนนได้เช่นกัน ประเภทของการประเมินผลทั่วไปและทางดนตรี แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1. การประเมินผลในกระบวนการ (Formative Evaluation) หมายถึง การประเมินผลระหว่างการเรียนการสอน ทำให้ทราบถึงความก้าวหน้าของผู้เรียนและผลการสอนของผู้สอนระหว่างเรียน ทำให้ทราบถึงข้อดีข้อเสียของกระบวนการเรียนการสอน และเป็นตัวชี้วัดเพื่อให้ปรับปรุงแก้ไข และเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอนในช่วงเวลานั้น ซึ่งจะใช้มากในการเรียนการสอนทักษะดนตรี

2. การประเมินผลหลังการสอน (Summative Evaluation) หมายถึง การประเมินผล เพื่อให้เกรดในวิชานั้น ๆ เป็นการแสดงให้เห็นถึงผลการเรียนรู้ของวิชานั้น ๆ ว่าอยู่ในระดับใด และแสดงประสิทธิผลของการเรียนในภาพรวมทั้งหมด โดยนำข้อมูลของผลการเรียนมาปรับปรุง การเรียนการสอนในครั้งต่อไป เช่น การแสดงผลงานดนตรี โดยผู้เรียนต้องแสดงความรู้ ความสามารถทั้งหมดที่เรียนรู้มาตลอดภาคการศึกษา

รูปแบบการประเมิน

การกำหนดรูปแบบการประเมินผลควรมีหลายรูปแบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลหลายแง่มุม และครบทุกมิติของการเรียนรู้ คือ ด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ทำให้เชื่อได้ว่า ผู้เรียนแต่ละคน มีความรู้ ความสามารถ และทัศนคติทางดนตรีอยู่ในระดับใดได้อย่างถูกต้อง รูปแบบในการ ประเมินควรเป็นการประเมินทั้งการสอบ และการประเมินผลตามสภาพจริง (authentic evaluation) การสอบควรมีการกำหนดรูปแบบการสอบให้รัดกุม เหมาะสมกับเวลา ส่วนข้อสอบ ควรเป็นข้อสอบที่วัดผลได้ตรงตามเนื้อหาหรือทักษะที่เรียน (validity) และมีความเชื่อถือได้ (reliability) การสอบควรมีทั้ง 2 ลักษณะ คือ การสอบระหว่างเรียน และการสอบหลังการเรียน การวัดผลตามสภาพจริง คือ การวัดผลโดยผู้เรียนไม่ต้องทำกิจกรรมการวัดผลอย่างเป็นทางการ คือการสอบ แต่เป็นการวัดผลตามสภาพการเรียนการสอน เป็นการให้งานทำในระหว่างเรียน การทำกิจกรรมดนตรีต่าง ๆ โดยผู้สอนสังเกตและให้คะแนน หรือประเมินค่าพฤติกรรม หรือ ผลงานตามที่ได้มีการวางแผนไว้ ทัศนคติทางดนตรีสามารถประเมินผลในลักษณะนี้ได้เป็นอย่างดี ด้วยการสังเกตพฤติกรรมการแสดงออกทางดนตรี การประเมินผลตามสภาพจริง หมายถึง การพูดคุย สนทนากับผู้เรียน หรือผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลในเรื่องความรู้ ความสามารถทางดนตรีของผู้เรียนอย่างแท้จริง รูปแบบการประเมินผลในการเรียนดนตรีที่สำคัญอีกลักษณะหนึ่ง คือ การรวบรวมแฟ้มสะสมผลงาน เนื่องจากดนตรีเป็นเรื่องของการแสดง การรวบรวมผลงานการแสดงเป็นสิ่งที่ควรกระทำ เพื่อรวบรวมผลงานต่าง ๆ ในแต่ละภาค การศึกษา หรือปีการศึกษา ซึ่งแฟ้มสะสมผลงานนี้สามารถทำหน้าที่เป็นตัวชี้วัดความสามารถ ทางดนตรี และการร่วมกิจกรรมดนตรีได้

สาระการประเมินผล ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่า สาระใดควรประเมินอย่างไร เมื่อใด เช่น ทฤษฎีดนตรี ประเมินด้วยการสอบ ซึ่งเป็นวิธีที่สะดวกและได้ผลชัดเจน อย่างไรก็ตาม การ ประเมินผลทฤษฎีดนตรี อาจจะใช้การแสดงออกของผู้เรียนโดยให้ปฏิบัติกิจกรรมดนตรีได้ เช่นกัน แต่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลา เป็นต้น นอกจากนี้ควรมีการประเมินสาระที่เรียนรู้ให้ครบถ้วน การประเมินสาระในทักษะดนตรีเป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน การเรียนทักษะมีสาระ ความยากง่าย และเป็นขั้นตอน ดังนั้นการกำหนดการประเมินผลทักษะควรมีการแบ่งการประเมินเป็นช่วง ๆ โดย กำหนดสาระที่ต้องการประเมินให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเตรียมตัวปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เป็นระบบ

ช่วงเวลาในการประเมินผล

เนื่องจากการกำหนดรูปแบบการประเมินมีหลายลักษณะ จึงควรมีการประเมินผลในหลายช่วงเวลาและต้องมีการวางแผนการประเมินผลให้เหมาะสมด้วยเช่นกัน ผู้สอนควรวางแผนการประเมินผลตั้งแต่การเริ่มเรียนจนจบภาคการศึกษา เช่น การสอบ ควรกำหนดไว้ 2 ครั้ง คือ การสอบกลางภาคการศึกษา และการสอบปลายภาคการศึกษา ทำรายงานรวมถึงแฟ้มสะสมผลงาน ในด้านทักษะดนตรี ผู้สอนควรกำหนดการประเมินผลย่อยเกี่ยวกับการแสดงความสามารถเฉพาะเทคนิค หรือทักษะบางอย่างเป็นช่วง ๆ ตลอดภาคการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาฝีมือการแสดงดนตรี โดยอาจจะมีการกำหนดการแสดงผลงาน 1-2 ครั้ง ในภาคการศึกษา แบ่งเป็นการแสดงผลงานย่อย 1 ครั้ง และการแสดงผลงานปลายภาคการศึกษา ควรมีการกำหนดให้ทำรายงาน เพื่อเพิ่มความรู้ทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับบทเพลงที่ศึกษาและทำแฟ้มสะสมผลงาน และควรมีการกำหนดให้ไปชมการแสดงเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการฟัง 1-2 ครั้ง เพื่อเป็นการพัฒนาฝีมือด้วยการเรียนรู้จากการฟัง

ในการพัฒนากลยุทธ์การประเมินผลสำหรับมาตรฐานคุณวุฒิสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ แนวทางการพัฒนาที่ได้จากสาขาวิชาการบัญชี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ และข้อมูลการวัดและประเมินผลทั่ว ๆ ไป และด้านดนตรีมาสามารถนำเสนอในรูปแบบตารางสรุปดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.8 ตารางสรุปแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การประเมินผล

กลยุทธ์การประเมินผลสาขาการบัญชี	กลยุทธ์การประเมินผลสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์	กลยุทธ์การประเมินผลแบบทั่วไปและด้านดนตรี	สรุปแนวทางกลยุทธ์การประเมินผลที่นำไปใช้กับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์
<p>กลยุทธ์การประเมินผล การเรียนรู้อย่าง หมายถึง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ซึ่งต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ครบตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรทั้ง 5 ด้าน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เทคนิคหรือวิธีการวัดผลสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การสอบข้อเขียน ซึ่งประกอบด้วย การสอบกลางภาคการสอบปลายภาค การสอบย่อย เป็นต้น - การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองแล้วนำเสนอต่อผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียน การนำเสนอเป็นรายงาน การอภิปราย การวัดผลจากพฤติกรรมในชั้นเรียน การวัดผลการเรียนรู้ในแต่ละด้านจะต้องเลือกใช้เทคนิคหรือวิธีการวัดผลที่เหมาะสม - เพื่อให้การประเมินผลการเรียนรู้ได้ถูกต้องเที่ยงตรง และเป็นไปตามที่คาดหวังเกณฑ์การวัดและประเมินผลต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี กระทรวงศึกษาธิการ โดยสถาบันเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การวัดผล และเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชาโดยมีทั้งแบบอิงเกณฑ์ 	<p>ด้านคุณธรรม จริยธรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี (2) วัดและประเมินจากกลุ่มเพื่อน (3) วัดและประเมินจากผลงานกรณีศึกษา (4) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปิดตลอดหลักสูตร <p>ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ (2) วัดและประเมินจากผลการทบทวนวรรณกรรมและสรุปสถานะขององค์ความรู้ (3) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี (4) วัดและประเมินจากการเรียนรู้ร่วมมือ (5) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปิดตลอดหลักสูตร <p>ด้านทักษะทางปัญญา</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตทางวิชาการ วิชาชีพ และทางสังคม 	<p>กลยุทธ์การประเมินผลแบบทั่วไป</p> <p>วัดและประเมินผลการเรียนในรายวิชาได้อย่างอิสระ ทั้งในด้านวิธีการ การจัดการ การสรุปผล แต่เพื่อให้เกิดความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ควรมีการประเมินอย่างเป็นระบบ และสามารถตรวจสอบได้โดยมีการแจ้งวิธีการประเมินผลให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้า ใช้การวัดหลายครั้งและหลากหลายวิธี มีการวางแผนการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ และนำผลของการวัดและประเมินผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน</p> <p>กลยุทธ์การประเมินผลแบบทั่วไปและด้านดนตรี</p> <p>ควรมีการประเมินผลให้ครบทั้งด้านเนื้อหา ทักษะ และเจตคติดนตรี ควรมีการกำหนดวิธีการประเมินผลหลายวิธีเพื่อประเมินผลให้ได้ตามความเป็นจริง ควรมีการทดสอบทั้งทางด้านทักษะและเนื้อหาดนตรีและควรมีการประเมินการสอนเพื่อพัฒนาปรับปรุงวิธีการสอนให้ดียิ่งขึ้น</p> <p>ประเภทของการประเมินผลทั่วไปและทางดนตรี มี 2 ประเภท คือ การประเมินผลในกระบวนการ (Formative Evaluation) และการประเมินผลหลังการสอน (Summative Evaluation)</p>	<p>กลยุทธ์การประเมินผลสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ประกอบด้วย การประเมินผลแบบทั่วไปและการประเมินผลด้านดนตรี ซึ่งต้องนำมาพิจารณาประกอบมาตรฐานการเรียนรู้ของสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เพื่อให้เกิดสอดคล้องและเพื่อเป็นการกำหนดกลยุทธ์การประเมินผลที่สามารถนำมาใช้ได้จริง โดยการประเมินผลควรมีความหลากหลายทั้งรูปแบบการประเมินและช่วงเวลาในการประเมินเพื่อให้ได้ผลการประเมินที่มีน้ำหนัก และสามารถนำผลการประเมิน มาพัฒนาการเรียนการสอน และหลักสูตรได้ในอนาคต</p> <p>กลยุทธ์การประเมินผลแบบทั่วไป เช่น การสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียนหรือกลุ่มงาน การสอบข้อเขียน การประเมินผลงานที่มอบหมาย การประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรม การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติการเขียนรายงานและนำเสนอด้วยวาจา การสอบปฏิบัติ การสังเกตการณ์จากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ใช้การประเมินผลงานที่มอบหมายและการนำเสนอ</p>

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

กลยุทธ์การประเมินผลสาขาการบัญชี	กลยุทธ์การประเมินผลสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์	กลยุทธ์การประเมินผลแบบทั่วไปและด้านดนตรี	สรุปแนวทางกลยุทธ์การประเมินผลที่นำไปใช้กับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์
<p>และแบบอิงกลุ่ม ในการกำหนดเกณฑ์การวัดผล แต่ละรายวิชาต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การเรียนรู้และวิธีการสอนของแต่ละรายวิชา รวมทั้งการพัฒนาการของผู้เรียน</p> <p>ตัวอย่างวิธีการวัดและประเมินผล</p> <p>ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ใช้การสังเกต พฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียนหรือกลุ่มงาน การสอบข้อเขียน การประเมินผลงานที่มอบหมาย</p> <p>ด้านความรู้ ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติการเขียนรายงานและนำเสนอด้วยวาจา</p> <p>ด้านทักษะทางปัญญา ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติการเขียน รายงานและนำเสนอด้วยวาจา การสังเกตการณ์จากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น การมอบหมายงานที่ต้องกระตุ้นให้เกิดการประมวลความรู้ของผู้เรียน</p> <p>ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียน หรือกลุ่มงาน การประเมินผลงานที่มอบหมายและการนำเสนอด้วยวาจา</p>	<p>(2) วัดและประเมินจากผลการทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่</p> <p>(3) วัดและประเมินจากผลการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม</p> <p>(4) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรม เสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p> <p>ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>(1) วัดและประเมินจากผลการเรียนแบบร่วมมือ</p> <p>(2) วัดและประเมินจากผลการศึกษาค้นคว้า/แก้ โจทย์</p> <p>(3) วัดและประเมินจากผลนำเสนอผลงานกลุ่ม และการเป็นผู้นำในการอภิปรายซักถาม</p> <p>(4) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรม เสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p> <p>ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>(1) วัดและประเมินจากผลการติดตามวิเคราะห์ และนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการ การศึกษา</p> <p>(2) วัดและประเมินจากผลการสืบค้นและ นำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รูปแบบการประเมินผลควรมีหลายรูปแบบ เพื่อให้ได้ ข้อมูลหลายแง่มุม และครบทุกมิติของการเรียนรู้ คือ ด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ - การประเมินการสอบและการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Evaluation) ควรมีการกำหนด รูปแบบการสอบให้รัดกุม เหมาะสมกับเวลา - ข้อสอบควรเป็นข้อสอบที่วัดผลได้ตรงตามเนื้อหา หรือทักษะที่เรียน (Validity) และมีความเชื่อถือได้ (Reliability) - การสอบควรมีทั้ง 2 ลักษณะ คือ การสอบระหว่างเรียน และการสอบหลังการเรียน - การวัดผลตามสภาพจริง คือ การวัดผลโดยผู้เรียน ไม่ต้องทำกิจกรรมการวัดผลอย่างเป็นทางการ แต่เป็นการวัดผลตามสภาพการเรียนการสอน เป็นการ ใ้ทำงานทำในระหว่างเรียน การทำกิจกรรมดนตรีต่าง ๆ โดยผู้สอนสังเกตและให้คะแนน หรือประเมินค่า พฤติกรรม หรือ ผลงานตามที่ได้มีการวางแผนไว้ - แฟ้มสะสมผลงานสามารถทำหน้าที่เป็นตัวชี้วัด ความสามารถทางดนตรี และการร่วมกิจกรรมดนตรี ได้ 	<p>กลยุทธ์การประเมินผลด้านดนตรี</p> <p>มีการประเมินผลในด้านเนื้อหา ทักษะ และเจตคติดนตรี โดยใช้การวัดและการประเมินที่หลากหลาย และเหมาะสมกับรูปแบบของการเรียนการสอน ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ โดยเฉพาะการประเมินผล ทักษะดนตรี ต้องประกอบด้วยการประเมินใน กระบวนการเรียนการสอน เพื่อเป็นการพัฒนา ความสามารถและปรับปรุงการสอนระหว่างเรียน และการประเมินผลหลังการเรียน ด้วยการประเมินผลการ แสดงดนตรี หรือนำเสนอผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้น ประกอบกับการนำเสนอแฟ้มสะสมผลงานเพื่อให้เห็น ถึงพัฒนาการ ทางความคิดและทักษะที่เพิ่มขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม</p>

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

กลยุทธ์การประเมินผลสาขาการบัญชี	กลยุทธ์การประเมินผลสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์	กลยุทธ์การประเมินผลแบบทั่วไปและด้านดนตรี	สรุปแนวทางกลยุทธ์การประเมินผลที่นำไปใช้กับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์
<p>ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ใช้การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การสังเกตการณ์จากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ใช้การประเมินผลผลงานที่มอบหมายและการนำเสนอ</p>	<p>(3) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p> <p>ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้</p> <p>(1) วัดและประเมินจากผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนปฏิบัติการสอน</p> <p>(2) วัดและประเมินจากผลการปฏิบัติการสอนเต็มเวลา</p> <p>(3) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p>	<p>สาระการประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่า สาระใดควรประเมินอย่างไร เมื่อใด - ควรมีการประเมินสาระที่เรียนรู้ให้ครบถ้วน - การกำหนดการประเมินผลทักษะควรมีการแบ่งการประเมินเป็นช่วง ๆ โดยกำหนดสาระที่ต้องการประเมินให้ชัดเจน - ควรมีการประเมินผลในหลายช่วงเวลาและต้องมีการวางแผนการประเมินผลให้เหมาะสมด้วยเช่นกัน - ผู้สอนควรวางแผนการประเมินผลตั้งแต่การเริ่มเรียนจนจบภาคการศึกษา - มีการทำรายงานรวมถึงแฟ้มสะสมผลงาน - ควรกำหนดการประเมินผลย่อยเกี่ยวกับการแสดงความสามารถเฉพาะเทคนิค หรือทักษะบางอย่างเป็นช่วง ๆ ตลอดภาคการศึกษา - แสดงผลงานย่อย 1 ครั้ง และการแสดงผลงานปลายภาคการศึกษา - ควรมีการกำหนดให้ไปชมการแสดงเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการฟัง 1-2 ครั้ง 	

จากตาราง ผู้วิจัยได้นำข้อสรุปที่ได้มาทำการวิเคราะห์กับมาตรฐานการเรียนรู้สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในบทที่ 4 และพัฒนาเป็นแนวทางกลยุทธ์การสอนและประเมินผล สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ต่อไป

เนื่องจากมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาตามแนวทาบกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้มาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชาต่าง ๆ มีการประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนด จึงมีการกำหนดผลการดำเนินงานด้วยตัวบ่งชี้ต่าง ๆ โดยสรุปเป็นรูปแบบตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 2.9 ตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้ที่	รายละเอียด
1	อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตามและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร
2	มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติหรือ มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี)
3	มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา
4	จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา
5	จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา
6	มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ.3 และมคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา
7	มีการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว
8	อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน
9	อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
10	จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี
11	ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0
12	ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบันฯ หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรสถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ต้องมีผลการดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง 2 ปีการศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติต่อไป ทั้งนี้เกณฑ์การประเมินผ่านคือ มีการดำเนินงานตามข้อ 1-5 และอย่างน้อยร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

ตอนที่ 3 มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แห่งชาติกำหนด

3.1 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 เป็นเกณฑ์ที่กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HED) กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาต้องทำการศึกษาเกณฑ์ต่าง ๆ และปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด และเพื่อให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งของประเทศดำเนินการทางการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและสามารถอ้างอิงได้ในระดับชาติ ในการดำเนินการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่สามารถเทียบเคียง ส่งเสริม ดูแลและตรวจสอบเพื่อให้การดำเนินการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีประสิทธิภาพเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การรับรองวิทยฐานะและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาประกอบด้วยมาตรฐานต่างๆ ประกอบด้วย 12 หัวข้อ โดยสาระในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548) โดยผู้วิจัยนำเสนอในรูปแบบตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2.10 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร (สกอ.)	รายละเอียด
1) ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษาและมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพของสาขาวิชานั้นๆ โดยมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้รอบทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ หมั่นแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี รวมทั้งให้เป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม
2) ระบบการจัดการศึกษา	ใช้ระบบทวิภาคโดยปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาค การศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตโดยมีสัดส่วนที่เทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ ระบบไตรภาค 1 ปี การศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาภาคการศึกษาปกติ 1 มีระยะเวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์
3) การคิดหน่วยกิต	รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตการฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาในการฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาค

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร (สกอ.)	รายละเอียด
	<p>การศึกษาให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต และการทำโครงการหรือกิจกรรม การเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือ กิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่า เท่ากับ 1 หน่วยกิตในระบบทวิภาค</p>
<p>4) จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาในการศึกษา</p>	<p>หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียน เรียนเต็มเวลาและไม่เกิน 12 ปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนเรียน ไม่เต็มเวลา</p>
<p>5) โครงสร้างหลักสูตร</p>	<p>ประกอบด้วยหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะและหมวด วิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวด ดังนี้</p> <p>หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษา ทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษย์ศาสตร์ ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ใน สัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป โดยมีหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต อนึ่ง การจัดวิชาศึกษา ทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) อาจได้รับการยกเว้น รายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือ ระดับอนุปริญญา ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ได้รับการ ยกเว้นดังกล่าว เมื่อนับรวมกับรายวิชาที่จะศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตร ปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ต้องไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต</p> <p>หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐาน วิชาชีพและวิชาชีพที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและ ปฏิบัติงานได้ โดยหลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ รวมไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิตสถาบันอุดมศึกษาอาจ จัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอก และวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และวิชาโทต้องมีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต ในกรณี ที่จัดหลักสูตรแบบ วิชาคู่ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต</p> <p>หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความ เข้าใจตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียน รายวิชาใด ๆ ในหลักระดับปริญญาตรี โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต</p>

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร (สกอ.)	รายละเอียด
	<p>สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาในหมวดการศึกษาทั่วไปหมวดวิชาเฉพาะและหมวดวิชาเลือกเสรีให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่ระบบการศึกษาในระบบและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา</p>
<p>6) จำนวนและคุณวุฒิอาจารย์</p>	<p>ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น ซึ่งมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชากับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่า 5 คน และในจำนวนนั้นต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์อย่างน้อย 2 คน ทั้งนี้ อาจารย์ประจำในแต่ละหลักสูตรจะเป็นอาจารย์ประจำเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้</p>
<p>7) คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา</p>	<p>หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี 5 ปีและไม่น้อยกว่า 6 ปี) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่าหรือระดับอนุปริญญา (3 ปี) หรือเทียบเท่าตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของทบวงมหาวิทยาลัยหรือตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา พ.ศ. 2548</p>
<p>8) การลงทะเบียน</p>	<p>ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 วิชาในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลาและจะสำเร็จการศึกษาได้ ในหลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 6 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่ก่อน 14 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา การลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อนให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิตหากสถาบันอุดมศึกษาได้มีเหตุผลและความจำเป็น การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างกันไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ต้องเรียนให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร</p>

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร (สกอ.)	รายละเอียด
9) เกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา	ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดเกณฑ์การวัดผล เกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร โดยต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้รับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จึงถือว่าจบหลักสูตรปริญญาตรี และสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ระบบการวัดผลและการสำเร็จการศึกษาที่แตกต่างจากนี้ จะต้องกำหนดให้มีค่าเทียบเคียงกันได้
10) ชื่อปริญญา	สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมิได้กำหนดชื่อไว้พระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาให้ใช้ชื่อตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด
11) การประกันคุณภาพของหลักสูตร	ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบประกันคุณภาพให้ชัดเจน ซึ่งอย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นหลัก 4 ประเด็น คือ การบริหารหลักสูตร ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา ความต้องการตลาดแรงงาน สังคมและ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
12) การพัฒนาหลักสูตร	ให้ทุกหลักสูตรที่การพัฒนาหลักสูตรที่ทันสมัย แสดงการปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะ ๆ และมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก 5 ปี

จากมาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนด ผู้วิจัยศึกษานำเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาประกอบด้วยมาตรฐานต่าง ๆ 12 หัวข้อที่กล่าวไว้ข้างต้นมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับโครงสร้างหลักสูตรธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้เห็นว่าโครงสร้างหลักสูตรที่มีอยู่นั้น มีความเหมือนและแตกต่างกันอย่างไร และอะไรคือจุดรวมในหลักสูตรธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ผู้วิจัยให้ความสำคัญและเน้นในประเด็น ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และการประกันคุณภาพ เนื่องจากเป็นประเด็นที่มีการกล่าวถึงในแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HED) และจะต้องนำไปพัฒนาต่อไป

ตอนที่ 4 สาขารัฐกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ในประเทศไทยสาขารัฐกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์นั้นยังไม่เป็นที่รู้จักและแพร่หลายมากนัก หลักสูตรที่เปิดสอนนั้นมีการใช้ชื่อหลักสูตรที่เรียกแตกต่างกันไปตามลักษณะและจุดเน้นของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ชื่อที่ใช้ในภาษาอังกฤษนั้นก็มีความแตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น รัฐกิจดนตรี มีชื่อเรียกว่า Music Business ดนตรีเชิงพาณิชย์ มีชื่อเรียกว่า Commercial Music และอีกคำหนึ่งที่มักจะพบบ่อย ๆ คือ อุตสาหกรรมดนตรี ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า Music Industry คำต่าง ๆ เหล่านี้สามารถพบได้ในตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมถึงใช้เป็นชื่อของหลักสูตรด้วยเช่นกัน ซึ่งคำจำกัดความและขอบข่ายนั้นค่อนข้างมีความกว้างและยังไม่มีการระบุถึงรายละเอียดและความหมายของคำอย่างชัดเจน ดังนั้นการศึกษาลักษณะของสาขารัฐกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ รวมถึงการเข้าใจถึงองค์ประกอบ โครงสร้างหลักสูตร และเนื้อหาจะเป็นการช่วยเสริมความรู้และความเข้าใจในศาสตร์นี้ให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาต่อไปในอนาคต โดยมีองค์ประกอบต่างๆ ที่ทำการศึกษาดังนี้

4.1 ลักษณะของสาขารัฐกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

เมื่อกล่าวถึงรัฐกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ คนส่วนใหญ่อาจนึกถึงค่ายเพลง หรือห้องบันทึกเสียง แต่ในความหมายและลักษณะของรัฐกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์นั้น มีขอบข่ายที่กว้างมาก เป็นสาขาที่รวมธุรกิจทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมดนตรี ซึ่ง Baskerville (2010) ได้กล่าวเกี่ยวกับอาชีพในอุตสาหกรรมดนตรีตรงกับแนวคิดของผู้วิจัยว่า คนส่วนใหญ่มักจะเข้าใจว่าคนที่ทำงานในด้านดนตรีนั้นมักจะเป็นนักร้อง หรืออยู่ในแวดวงของบริษัทบันทึกเสียง ในความเป็นจริงนั้นมีขอบเขตอาชีพในที่เกี่ยวข้องกับดนตรีนั้นกว้างมาก โดยขอบข่ายอาจรวมถึงอาชีพในอุตสาหกรรมบันเทิงด้วย ซึ่งอาชีพที่เกิดขึ้นนั้นมีทั้งที่อยู่บนเวทีและเป็นเบื้องหลัง ทั้งในเมืองเล็กและเมืองใหญ่ เพื่อให้เห็นภาพของอาชีพในอุตสาหกรรมดนตรีได้ชัดเจน Baskerville ได้แบ่งกลุ่มอาชีพที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมดนตรี ดังนี้ อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ อาชีพการกำกับ/การผลิตผลงาน อาชีพการแสดง อาชีพการสอน อาชีพที่เกี่ยวข้องกับกระจายเสียง/ภาพยนตร์/วิดีโอเกมส์ อาชีพที่เกี่ยวข้องกับดนตรี และผู้บริหารธุรกิจ/ผู้เริ่มกิจการเป็นของตัวเอง

คำว่า รัฐกิจดนตรี ประกอบไปด้วยการรวมกันของคำว่า ธุรกิจ และ ดนตรี เช่นเดียวกัน คำว่า ดนตรีเชิงพาณิชย์ ประกอบไปด้วยคำว่า ดนตรี และ เชิงพาณิชย์ จากชื่อที่เกิดจากการประสมคำเข้าด้วยกัน ผู้วิจัยจึงแบ่งศาสตร์ที่เกี่ยวข้องได้ 3 ประเภท ได้แก่ 1. ศาสตร์ดนตรี 2. ศาสตร์ด้านหลักการธุรกิจ หรือการพาณิชย์ และ 3. ศาสตร์ด้านรัฐกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ซึ่งเกิดจากการประยุกต์ดนตรีกับหลักการธุรกิจ/การพาณิชย์เข้าด้วยกัน

Miller (2010) ได้กล่าวถึงความสำคัญและความรู้เชิงธุรกิจที่นักดนตรีควรมีว่า ความรู้หลักการธุรกิจจะช่วยไม่ให้นักดนตรีถูกเอาเปรียบและเสียผลประโยชน์ และสามารถประกอบ

ธุรกิจดนตรีของตนเองได้ และช่วยในการต่อรองให้ได้ผลประโยชน์ที่ดี ควรมีความรู้พื้นฐานในด้านการตลาด การวางแผนการขาย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ การต่อรองและการทำสัญญา

Tolley (2008) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า ธุรกิจดนตรี (Music Business) ว่า ธุรกิจดนตรี หมายถึง การจัดการ และบริการที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับดนตรี โดยเฉพาะการผลิตและเผยแพร่ดนตรี และ Tolley ยังได้ให้ความหมายของ อุตสาหกรรมดนตรี (Music Industry) ว่า อุตสาหกรรมดนตรี มีความหมายเป็นนัยถึง กลุ่มธุรกิจครอบคลุมอย่างกว้าง ๆ หรือกิจการที่มีความเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนา การประชาสัมพันธ์ และการขายบริการ และสินค้าที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและความบันเทิง รวมถึงการจัดการและบริการพิเศษในอุตสาหกรรมบันเทิงและดนตรีประเภทต่าง ๆ

Field (2004) Passman (2006) Miller (2010) Baskerville และ Baskerville (2010) และ ฅัญฐชัย วิรุฬห์วิริยะ (2550) ได้กล่าวถึงลักษณะงานและกลุ่มอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมดนตรี โดยสรุปได้ดังนี้ 1. กลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับการแต่งเพลง ดนตรีกรรม ลิขสิทธิ์ และสัญญา 2. กลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศิลปิน 3. กลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การแสดง และการจัดจำหน่าย 4. กลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับค่ายเพลง 5. กลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อ ภาพยนตร์ และละครซึ่งในแต่ละกลุ่มมีสาขาอาชีพที่เกี่ยวข้องอีกเป็นจำนวนมาก

จากที่กล่าวมาข้างต้นในเรื่องของลักษณะอาชีพที่เกี่ยวข้องและความหมายของ ธุรกิจดนตรี และอุตสาหกรรมดนตรี สามารถสรุปลักษณะของสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ได้ว่า สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ มีลักษณะอาชีพที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและมีขอบข่ายกว้างอาจรวมไปถึงอาชีพในอุตสาหกรรมบันเทิง โดยไม่จำกัดว่าอาชีพนั้นจะต้องเป็นเพียงแค่นักร้อง หรือผู้ที่อยู่เบื้องหน้าเวทีเท่านั้น แต่รวมถึงอาชีพผู้ประกอบการ เจ้าของกิจการที่เกี่ยวข้องกับดนตรี ผู้จัดการหรือดูแลผลประโยชน์ของศิลปิน ผู้ที่อยู่ทั้งเบื้องหน้าเบื้องหลังในการผลิตผลงานเพลง ภาพยนตร์ วิทยุ และแม้กระทั่งเกมส์

ในการประกอบอาชีพในสาขาต่าง ๆ นั้น จะมีองค์กรวิชาชีพตามกฎหมาย เป็นผู้กำกับมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขานั้น ๆ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ซึ่งประเทศไทยยังไม่มีองค์กรตามกฎหมายที่ทำหน้าที่กำหนดและควบคุมจรรยาบรรณวิชาชีพสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ดังเช่น สาขาวิชาชีพครูที่มีคุรุสภา เป็นผู้กำกับดูแลมาตรฐาน หรือสาขาแพทย์ที่มีแพทยสภาเป็นองค์กรที่คอยกำกับควบคุมดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพ

4.2 โครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

หลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์มีลักษณะการจัดหลักสูตรโครงสร้างหลักสูตรที่แตกต่างและหลากหลาย ความนิยมและความสนใจในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในแต่ละประเทศนั้นมีความแตกต่างกัน ปัจจุบันการผลิตเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและการศึกษาในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ยังมีจำนวนน้อยมาก ข้อมูลส่วนใหญ่ที่สืบค้นได้มาจากการสืบค้นทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวรายละเอียดของโครงสร้างหลักสูตรนั้นมีข้อจำกัดอยู่มาก และข้อมูลที่ได้นั้นมีไม่ค่อยครบถ้วน ซึ่งการนำเสนอและเผยแพร่รายละเอียดของโครงสร้างหลักสูตรในต่างประเทศนั้นมีรูปแบบที่หลากหลาย ในบางมหาวิทยาลัยมีการนำเสนอรายละเอียดของหลักสูตรไว้อย่างละเอียด บางมหาวิทยาลัยมีการนำเสนอเพียงแค่โครงสร้างอย่างคร่าว ๆ มิได้มีการระบุจำนวนหน่วยกิต หรือโครงสร้างในการศึกษาหลักสูตรอย่างละเอียด เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเห็นภาพรวมของโครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์อย่างชัดเจนมากขึ้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาข้อมูลของประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ ดังนี้

หลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในประเทศไทย

มีการเปิดสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เป็นวิชาเอก มี 4 สถาบัน ได้แก่

- 1) หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีเชิงพาณิชย์ คณะดุริยางคศาสตรมหาวิทาลัยศิลปากร
- 2) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจดนตรี คณะดนตรีมหาวิทาลัยอัสสัมชัญ (หลักสูตรนานาชาติ)
- 3) หลักสูตรหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยศิลป์ วิทาลัยดุริยศิลป์มหาวิทาลัยพายัพ
- 4) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต แขนงวิชาธุรกิจดนตรี วิทาลัยดุริยางคศิลป์มหาวิทาลัยมหิดล

เมื่อนำเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 เปรียบเทียบกับโครงสร้างหลักสูตรของมหาวิทาลัยทั้ง 4 ซึ่งมีจุดเน้นและความแตกต่างในการจัดนำหนักความสำคัญของหมวดต่าง ๆ ที่แตกต่างกันโดยผู้วิจัยนำเสนอเป็นตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2.11 ตารางเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในประเทศไทย

เกณฑ์มาตรฐาน โครงสร้างหลักสูตรของ สกอ.	หลักสูตร ดุริยางคศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร	หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพายัพ	หลักสูตร ดุริยางคศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล
จำนวนหน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 130 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 142 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 135 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 139 หน่วยกิต
หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ประกอบด้วย -วิชาบังคับ 12 หน่วยกิต -วิชาบังคับเลือก ไม่น้อย กว่า 18 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 34 หน่วยกิต ประกอบด้วย -หมวดภาษา 15 หน่วยกิต -หมวดสังคมศาสตร์ 7 หน่วยกิต -หมวดมนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต -หมวดวิทยาศาสตร์และ คณิตศาสตร์ 6 หน่วยกิต	30 หน่วยกิต ประกอบด้วย -หมวดภาษา 15 หน่วยกิต -หมวดสังคมศาสตร์ และ มนุษยศาสตร์ 9 หน่วยกิต -หมวดวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และ เทคโนโลยี 6 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 31 หน่วยกิต ประกอบด้วย -หมวดวิชาแกน 7 หน่วยกิต -หมวดภาษา 14 หน่วยกิต -หมวดสังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์/หมวด วิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ 10 หน่วยกิต
หมวดวิชาเฉพาะ หน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต กลุ่มวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต กลุ่มวิชาโท ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 94 หน่วย กิต ประกอบด้วย - กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ 16 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาบังคับ 63 หน่วยกิต - กลุ่มวิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต	99 หน่วยกิต ประกอบด้วย -กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ 30 หน่วยกิต -กลุ่มวิชาบังคับ 36 หน่วยกิต -กลุ่มวิชาเลือก 15 หน่วยกิต -กลุ่มวิชาโท 18 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 93 หน่วยกิต ประกอบด้วย -กลุ่มวิชาแกน 48 หน่วยกิต -กลุ่มวิชาเอกบังคับตามสาย 30 หน่วยกิต -กลุ่มวิชาเอกเลือก หรือวิชาโท ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต	102 หน่วยกิต -กลุ่มวิชาบังคับ 92 หน่วยกิต ประกอบด้วย 1) หมวดวิชาการดนตรี 22 หน่วยกิต 2) หมวดปฏิบัติดนตรี 28 หน่วยกิต 3) หมวดวิชาเอกและวิชา เสริม 42 หน่วยกิต -กลุ่มวิชาเลือกดนตรี 10 หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	9 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต	6 หน่วยกิต

จากตารางเปรียบเทียบจะพบว่า จำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ นั้นมีจำนวนมากที่สุด คือ 142 หน่วยกิต และหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร มีจำนวนหน่วยกิตรวมน้อยที่สุดคือ ไม่น้อยกว่า 130 หน่วยกิต ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ให้นำหนัก นั้นมีจำนวนมากที่สุด คือ 34 หน่วยกิต โดยเน้นในหมวดของภาษา 15 หน่วยกิต และที่น้อย

ที่สุดคือหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร และหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพายัพ จำนวนหน่วยกิตเท่ากับเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ คือ ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ในหมวดวิชาเฉพาะ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล ให้นำหนักในหมวดนี้มากที่สุด คือ 102 หน่วยกิต และจัดให้กลุ่มวิชาบังคับถึง 92 หน่วยกิตซึ่งมากกว่าทุกมหาวิทยาลัย กลุ่มวิชาเลือก 10 หน่วยกิต และไม่มีกลุ่มวิชาโท หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพายัพ มีการจัดนำหนักในหมวดวิชาเฉพาะน้อยที่สุด คือ 93 หน่วยกิต หมวดเลือกเสรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตมหาวิทยาลัยพายัพ มีการจัดนำหนักในหมวดวิชานี้มากที่สุด คือ 12 หน่วยกิต และน้อยที่สุด คือ หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร และหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดลมี 6 หน่วยกิต

หลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในต่างประเทศ

หลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในประเทศสหรัฐอเมริกา

ในประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการเปิดสอนหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์เป็นจำนวนมาก ซึ่ง Tolly (2008) ได้ทำการวิจัยเรื่อง หลักสูตรอุตสาหกรรมดนตรีสำหรับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน โดยทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ของสถาบันอุดมศึกษาที่มีชื่อเสียง เป็นผู้นำ และติดอันดับมหาวิทยาลัยที่มีหลักสูตรอุตสาหกรรมดนตรีที่ดีที่สุดในประเทศสหรัฐอเมริกา 5 สถาบัน ได้แก่ New York University Belmont University University of Southren California University of Miami และ Berklee College of Music นอกจากหลักสูตรทั้ง 5 หลักสูตร Drexel University มีการเปิดสอนในหลักสูตรที่มีจำนวนหน่วยกิตสูงถึง 192 หน่วยกิต ผู้วิจัยจึงทำการเปรียบเทียบการจัดโครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ของทั้ง 6 มหาวิทยาลัย ในประเทศสหรัฐอเมริกาและนำเสนอในรูปแบบตารางดังนี้

ตารางที่ 2.12 ตารางเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในประเทศสหรัฐอเมริกา

มหาวิทยาลัย	New York University	Belmont University	University of Southern California	University of Miami	Berklee College of Music	Drexel University
ชื่อหลักสูตร	Music Business	Commercial Music with an emphasis in Music Business	Music Industry	Music Business & Entertainment Industries	Music Business & Management	Music Industry Business
หน่วยกิตรวม	131 หน่วยกิต	132 หน่วยกิต	132 หน่วยกิต	126 หน่วยกิต	120 หน่วยกิต	192 หน่วยกิต
หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	40 หน่วยกิต	43 หน่วยกิต	38 หน่วยกิต	19 หน่วยกิต	41 หน่วยกิต	47 หน่วยกิต
หมวดวิชาเฉพาะ	69 หน่วยกิต	81 หน่วยกิต	94 หน่วยกิต	101 หน่วยกิต	79 หน่วยกิต	121 หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาแกน	-Music	-Music	-Music	-Music	-Music	-Music
-กลุ่มวิชาเอก	24 หน่วยกิต	60 หน่วยกิต	52 หน่วยกิต	53 หน่วยกิต	49 หน่วยกิต	24 หน่วยกิต
บังคับ	-MusicBusiness	-MusicBusiness	-กลุ่มวิชาบังคับ	-กลุ่มวิชาบังคับ	-กลุ่มวิชาบังคับ	-Music industry
(Music, Music Business, Business)	25 หน่วยกิต	21 หน่วยกิต	42 หน่วยกิต	48 หน่วยกิต	30 หน่วยกิต	core
	- Business					67 หน่วยกิต
	20 หน่วยกิต					(Business 28, Music industry 39)
						-Music Industry Business Concentration
						30 หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี	22 หน่วยกิต	8 หน่วยกิต	-	6 หน่วยกิต	-	24 หน่วยกิต

จากตาราง จำนวนหน่วยกิต หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หมวดวิชาดนตรี หมวดวิชาเฉพาะ หมวดวิชาเอกเลือก หมวดวิชาบังคับหมวดวิชาโท หมวดวิชาเลือกเสรี พบว่ามหาวิทยาลัยที่มีหน่วยกิตรวมมากที่สุดคือ Drexel University คือ 192 หน่วยกิต มหาวิทยาลัยที่มีจำนวนหน่วยกิตรวมน้อยที่สุดคือ Berklee College of Music หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป Drexel University ให้นำหนักหน่วยกิตมากที่สุด คือ 47 หน่วยกิต และน้อยที่สุดคือ University of Miami 19 หน่วยกิต ในหมวดวิชาเฉพาะ Drexel University ให้นำหนักหน่วยกิตมากที่สุด

121 หน่วยกิต และน้อยที่สุดคือ New York University 69 หน่วยกิต ในหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาดนตรี Belmont University ให้นำหนักมากที่สุดคือ 60 หน่วยกิต และ New York University และ Drexel University ให้น้อยที่สุดคือ 24 หน่วยกิต กลุ่มวิชาธุรกิจดนตรี Drexel University ให้นำหนักมากที่สุด คือ 69 หน่วยกิต และ ไม่สามารถระบุได้ว่ามหาวิทยาลัยใดให้นำหนักในกลุ่มวิชานี้น้อยที่สุด เนื่องจากบางมหาวิทยาลัยไม่ได้จำแนกกลุ่มวิชาอย่างชัดเจน ใน หมวด วิชาเลือกเสรี New York University ให้นำหนักมากที่สุดถึง 22 หน่วยกิต และมี 3 มหาวิทยาลัย ที่ได้มีการจัดนำหนักให้กับหมวดนี้ คือ University of Southern California และ Berklee College of Music

หลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในประเทศอังกฤษ

หลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในประเทศอังกฤษมีความหลากหลายและแตกต่างกันไป ในหลายสถาบันการศึกษาเปิดสอนหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ในลักษณะของสายอาชีพ ในส่วนของระดับมหาวิทยาลัยนั้นส่วนใหญ่จะกำหนดระยะเวลา การศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นเวลา 3 ปี และส่วนใหญ่จะไม่ระบุจำนวนหน่วยกิต แต่จะอธิบาย ถึงขอบข่ายที่ต้องศึกษาและกำหนดรายวิชาในแต่ละระดับไว้ซึ่งทำไม่สามารถนำเสนอข้อมูลได้ ในลักษณะเดียวกันกับประเทศสหรัฐอเมริกาได้ โดยลักษณะของข้อมูลที่ได้มีความละเอียด แตกต่างกันไปและมีข้อมูลที่น่าเสนอในรูปแบบของเอกสารค่อนข้างน้อย ข้อมูลส่วนใหญ่จะ ได้จากการค้นคว้าทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้อธิบายไว้แล้วข้างต้น ผู้วิจัยได้นำเสนอมหาวิทยาลัยที่เปิด สอนในหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในประเทศอังกฤษจำนวน 3 สถาบัน ได้แก่

1. University of Westminster เปิดสอนในหลักสูตร Music Business (School of Media Arts and Design, 2010: online)
2. London Metropolitan University เปิดสอนในหลักสูตร Music & Media Management (London Metropolitan University, 2010: online)
3. Bath Spa University เปิดสอนในหลักสูตร Music Business & Management (School of Music and Performing Arts, 2010: online)

โดยผู้วิจัยนำเสนอในรูปแบบของตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2.13 ตารางเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในประเทศอังกฤษ

มหาวิทยาลัย	University of Westminster	London Metropolitan University	Bath Spa University
ชื่อหลักสูตร	Music Business	Music & Media Management	Music Business & Management
ระยะเวลาการศึกษา	3 ปี	3 ปี	3 ปี
การแบ่งระดับ	3 ระดับ (กล่าวถึงเฉพาะระดับที่ 4, 5 และ 6)	3 ระดับ (ระดับที่ 1, 2 และ 3)	3 ระดับ (ปีที่ 1, 2 และ 3)
จำนวนหน่วยกิตรวม	ไม่ได้ระบุ	360 หน่วย (120 หน่วยกิตในแต่ละระดับ)	ไม่ได้ระบุ
รายละเอียดหลักสูตร	<p>Level 4 ศึกษาเกี่ยวกับหลักการและการฝึกฝนด้านธุรกิจดนตรี และมุ่งเน้นในด้านการตลาดในอุตสาหกรรมดนตรี</p> <p>Level 5 Publishing International markets Back catalogue Exploitation issues Entrepreneurship project Small-scale personally-negotiated project</p> <p>Level 6 นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติ Large scale personal project เพื่อเป็นการสร้างโอกาสทางอาชีพในการจัดการดนตรี ตัวอย่างรายวิชา -Music industry structure and sector roles -Copyright and music business law -Strategies in the music business -Repertoire management -International markets -Entrepreneurship</p>	<p>Level 1 -Economics for the Service Sector -Introduction to the Music and Media Industries -Data Analysis for Tourism, Sport and Creative Industries -Studying Service Sector Management -Introduction to Marketing -Introduction to Multimedia Technology</p> <p>Level 2 -Global Music and Media Distribution -Music and Advertising in Television -Music Industry Management -Finance for Leisure, Tourism and Hospitality -Music and Media Law</p> <p>Level 3 -Leisure and Tourism Management Project -Marketing and Public Relations for Music and Media -Music and Media Business Enterprise -Intellectual Property and the Copyright Industries -Music Publishing -Research and Dissertation</p>	<p>Year 1 -Performance (Bands and Original Projects) -The Music Workstation and The Studio -Audio Production and The Studio -Songwriting and Promotional writing -Academic Writing and Business Writing</p> <p>Year 2 -Image and Product Staging -Video and Live Web -Promotion and Tour -Music Business Skills -Music Thinktank (Industry speakers)</p> <p>Year 3 แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ -Research ให้เลือกการทำวิจัยในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับสังคมศาสตร์ ดนตรี วัฒนธรรม หรือเศรษฐกิจ -Creative Enterprise นักศึกษาจะต้องออกแบบ จัดหาทุน และจัดการอุตสาหกรรมดนตรี ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในหลักสูตรธุรกิจดนตรี -Portfolio ทำการพัฒนา online showcase จากผลงานต่าง ๆ ที่ได้ทำระหว่างการศึกษา</p>

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะของการจัดหลักสูตรระหว่างประเทศไทย กับประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าการจัดระบบโครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในเรื่องการจัดหน่วยกิต ประเทศไทยมีความคล้ายกับประเทศสหรัฐอเมริกามากกว่าประเทศอังกฤษ แต่ในลักษณะของรายวิชาที่ศึกษานั้นประเทศทั้งสามเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ การเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะทางการจัดการธุรกิจพื้นฐาน ซึ่งประเทศอังกฤษมีการจัดแนวทางการศึกษาที่ชัดเจน เน้นความเฉพาะในสายอาชีพ และการฝึกปฏิบัติมากกว่าประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกา ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตรสั้นที่สุดคือ 3 ปี และไม่ได้เน้นในการศึกษาในส่วนของวิชาการศึกษาทั่วไปหรือวิชาเลือกเสรี หลักสูตรที่พบยังมีการบรรยายละเอียดโครงสร้างที่ไม่ชัดเจนเท่าไรนัก

จึงทำให้เห็นว่า ผู้นำนักในการจัดหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ระดับปริญญาตรีของแต่ละประเทศนั้น ประเทศอังกฤษมีการเน้นในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์มากที่สุด แต่ไม่มีการกล่าวถึงการศึกษานี้อาตดนตรีหรือปฏิบัติดนตรีแต่อย่างใด และไม่มีรายวิชาที่อยู่ในกลุ่มวิชาหลักการจัดการธุรกิจ ในส่วนของประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกานั้น มีการเน้นในการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไป ทักษะอื่นที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิต และการศึกษานี้อาตดนตรี ทำให้มีลักษณะของโครงสร้างหลักสูตรที่มีความหลากหลายกว่าประเทศอังกฤษ และมีระยะเวลาในการศึกษาระดับปริญญาตรีที่นานกว่า ประเทศอังกฤษ 1 ปี

4.3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

เนื่องจากคณะกรรมการการอุดมศึกษา ยังมิได้พัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางการอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ (TQF: HED) ดังนั้นจึงยังไม่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ โดยตรง ผู้วิจัยทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ที่เปิดสอนในประเทศไทย และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาพัฒนาเป็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.14 ตารางเปรียบเทียบปรัชญาและวัตถุประสงค์

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของสกอ.	หลักสูตร ดุริยางคศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร	หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพายัพ	หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล
<p>ปรัชญาและวัตถุประสงค์มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษาและมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพของสาขาวิชานั้นๆ โดยมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้รอบทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ หมั่นแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี รวมทั้งเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม</p>	<p>คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มุ่งผลิตบัณฑิตดุริยางคศาสตร์ที่มีฝีมือเป็นเยี่ยมเทียบเท่าสากล มีความรัก ความเข้าใจ และเข้าถึงศิลปะการดนตรีได้ลึกซึ้ง มีศักยภาพที่พัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีอุดมคติ สามารถสร้างประโยชน์ทั้งด้านจิตใจและด้านวัตถุให้แก่สังคมและตนเอง นอกจากนี้ยังสามารถปรับ ศิลปะการดนตรีให้เป็นงานอาชีพที่สร้างสรรค์ในสังคมได้</p>	<p>มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญมีปณิธานที่จะผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ทางด้านธุรกิจดนตรีและความเชี่ยวชาญทางด้านดนตรีอันจะทำให้เขาเหล่านั้นมีความสามารถในการแข่งขันในอุตสาหกรรมดนตรีที่นับวันจะมีการแข่งขันที่มากขึ้น</p>	<p>มหาวิทยาลัยพายัพจะยึดมั่นใน “สัจจะ-บริการ” โดยแสวงหาความดีเลิศทางวิชาการและคุณธรรมเพื่อความเข้าใจเห็นแจ้งในสัจจะแห่งชีวิต และจะเสริมสร้างทัศนคติที่ดีในการบริการรับใช้สังคม ผู้ที่ได้อาศัยในมหาวิทยาลัยพายัพจะต้องรู้จักพัฒนาตนเอง มีความรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความประพฤติดีงาม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม และมีความสามารถในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีสร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการขับร้องและ เล่นดนตรี มีความรู้ทางทฤษฎีดนตรี การเรียบเรียงเสียงประสาน การประพันธ์ดนตรี และการวิจัยดนตรี</p>

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.14 (ต่อ)

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ของสกอ.	หลักสูตร ดุริยางคศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร	หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยพายัพ	หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล
	<p>วัตถุประสงค์</p> <p>1. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถด้านการสร้างสรรค์และผลิตผลงานดนตรีเชิงพาณิชย์ที่เข้าถึงศิลปะการดนตรีได้อย่างลึกซึ้ง ตลอดจนมีคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ</p> <p>2. เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้สร้างสรรค์และผลิตผลงานดนตรีเชิงพาณิชย์ที่มีความรอบรู้ทั้งทางด้านวิชาการดนตรี ธุรกิจดนตรีและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกเสียงและการผลิตสื่อดนตรี</p> <p>3. เพื่อผลิตนักดนตรี นักประพันธ์เพลง ผู้เรียบเรียงเสียงประสาน และผู้ผลิตผลงานดนตรีเชิงพาณิชย์ที่มีความรู้ความสามารถในระดับสากล</p>	<p>วัตถุประสงค์</p> <p>1. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้และทักษะ ด้านดนตรีและธุรกิจดนตรี</p> <p>2. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีจริยธรรมและเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรมดนตรี</p> <p>3. เพื่อสร้างทางเลือกและโอกาสให้กับนักศึกษาชาวไทยและต่างประเทศ ที่มีความสนใจในสาขาธุรกิจดนตรีได้มีมุมมองที่มีความเป็นสากล</p>	<p>วัตถุประสงค์</p> <p>มุ่งพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา สามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นผู้เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมและคุณภาพทางด้านวิชาการดังนี้</p> <p>1. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการด้านดนตรี</p> <p>2. เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดี และค่านิยมด้านดนตรีที่ถูกต้องให้นักศึกษา</p> <p>3. เพื่อเตรียมความพร้อมของบัณฑิตให้สามารถศึกษาดนตรีในระดับสูงต่อไป</p>	<p>วัตถุประสงค์</p> <p>1. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรู้ศาสตร์การดนตรี มีความสามารถบรรเลงเครื่องดนตรีในระดับมาตรฐานสากล สามารถที่จะร่วมแสดงกับนักดนตรีนานาชาติได้</p> <p>2. เพื่อสร้างบัณฑิตออกไปสร้างงานในวิชาชีพดนตรีอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ คุณธรรม และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี</p>

จากตารางจะเห็นได้ว่าแต่ละหลักสูตรจะมีจุดเน้นที่เหมือนกันในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความสามารถด้านดนตรีที่เป็นสากล ซึ่งมหาวิทยาลัยศิลปากรและมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ จะระบุถึงรายละเอียดในความรู้ความสามารถทางธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ที่เด่นชัดกว่า มหาวิทยาลัยพายัพและมหาวิทยาลัยมหิดลซึ่งกำหนดวัตถุประสงค์ของคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทางดนตรีโดยทั่ว ๆ ไป

ณัฐชัย วิรุฬห์ชिरะ (2550) Baskerville และ Baskerville (2010) กล่าวถึงบุคคลที่จะเข้ามาเป็นผู้ประกอบการค่ายเพลงว่า หัวใจสำคัญ คือ ต้องเริ่มจากการค้นหาความฝันหรือความชอบของตัวเองให้พบเสียก่อน ต้องมีความรู้ลึกกว่าอยากจะทำมาสู่ในธุรกิจแห่งเสียงเพลง

แบบนี้จริง ๆ ต้องมีความตั้งใจจริง พยายามแสวงหาโอกาสที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ ต้องคอยติดตามศึกษาข้อมูลของวงการเพลง ทิศทางการดำเนินนโยบายของแต่ละบริษัท จากสื่อ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อดูทิศทางของกระแสดนตรี รวมถึงแนวคิดใหม่ ๆ จากทุกมุมโลกที่สื่อสารและถ่ายทอดออกมาให้เราได้รับทราบกัน รวมถึงการอ่านบทวิจารณ์งานเพลงไทยและต่างประเทศ เพื่อเป็นการสร้างโอกาสและเปิดโลกทัศน์ และท้ายที่สุดต้องเป็นผู้ที่มุ่งมั่นและทุ่มเทให้กับสิ่งที่ตนทำ

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd) เนื่องจากกระทรวงศึกษาได้ประกาศ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 จึงมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงจำนวนน้อย ผู้วิจัยจึงทำการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ โดยศึกษางานวิจัยที่ความเชื่อมโยงในบางประเด็นหรือตรงกับหัวข้อที่ผู้วิจัยต้องการพัฒนา โดยแบ่งงานวิจัยออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd) และหลักสูตร

อริยพร คุโรตะ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนามาตรฐานหลักสูตรและการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย โดยทำการศึกษาสภาพของหลักสูตรและการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา และพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้ของหลักสูตรและการสอน สาขาศิลปศึกษาในประเทศไทย และทำการตรวจสอบการใช้มาตรฐานหลักสูตรและการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา กล่าวถึงประเด็นอุดมศึกษาว่า จุดอ่อนที่สำคัญของอุดมศึกษาจะเกี่ยวข้องกับประเด็นเชิงคุณภาพ ทั้งคุณภาพของหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน ขาดแคลนอาจารย์ และขาดการวิจัยอย่างจริงจัง นอกจากนี้ยังได้กล่าวว่า การมีมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของหลักสูตรและการสอนเฉพาะของสาขาวิชาเป็นกลไกสำคัญในการควบคุมและเข้าถึงคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินการตามตัวบ่งชี้ภายใต้มาตรฐาน จากการศึกษาของอริยพร ทำให้เห็นถึงความเหมือนในของสาขาวิชา ซึ่งสาขาวิชาศิลปศึกษาเป็นสาขาที่มีลักษณะเฉพาะหลาย ๆ ประการที่เหมือนกับสาขาสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ การดำเนินการวิจัยจึงน่าจะเป็นไปในทิศทางเดียวกันในด้านการจัดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ของสาขาวิชา

ในส่วนของด้านดนตรี จารีก ศุภพงศ์ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรดนตรี สำหรับนักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษทางด้านดนตรี: กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา กล่าวถึงการจัดทำหลักสูตร โรงเรียนได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิและศึกษานิเทศก์ มาให้คำแนะนำและช่วยเหลือครูผู้สอนในการจัดทำหลักสูตร มีการวิเคราะห์

ข้อมูลพื้นฐานก่อนจัดทำหลักสูตร กำหนดจุดประสงค์หลักสูตร โดยมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพทางด้านดนตรี กำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมออกเป็น 2 สาขาวิชา คือ สาขาดนตรีไทยและสาขาดนตรีสากล กำหนดเกณฑ์วิธีวัดผลและประเมินผลการเรียนทั้งด้านทฤษฎีดนตรีและทักษะปฏิบัติ โดยกำหนดให้ครูผู้สอนทำการวัดผลตามสภาพจริง การใช้หลักสูตร 1) ด้านการบริหารหลักสูตร โรงเรียนจัดเตรียมบุคลากรอาคารสถานที่โดยมุ่งเน้นบรรยากาศเพื่อให้เหมาะสมกับเรียนวิชาการและทักษะปฏิบัติดนตรี สื่อการเรียนรู้อันใหญ่เป็นเครื่องดนตรี ผู้บริหารทำการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ 2) ด้านการสอน ครูผู้สอนทุกคนจัดทำแผนการสอนและมีวิธีการสอนที่หลากหลาย จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกประสบการณ์ทางด้านดนตรีโดยตรง จัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล วัดผลและประเมินผลตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ จึงทำให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนดนตรีนั้นจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการฝึกฝน และประสบการณ์ด้านดนตรีโดยตรง ซึ่งเป็นทักษะเฉพาะที่ผู้ที่ศึกษาด้านดนตรีจำเป็นต้องมี

McCain (2002) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบหลักสูตรธุรกิจดนตรี (A Model of Music Business Curriculum) มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยมุ่งสร้างรูปแบบหลักสูตรธุรกิจดนตรี และนำมาเปรียบเทียบกับหลักสูตรธุรกิจดนตรี Western Illinois University และเสนอแนะการปรับปรุงหลักสูตรธุรกิจดนตรี Western Illinois University ผู้วิจัยทำการศึกษาหลักสูตรธุรกิจดนตรี ในหลาย ๆ สถาบัน ทำการออกแบบหลักสูตรฉบับร่าง และเก็บข้อมูลจากบัณฑิต ผู้วิจัยได้เห็นว่าผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมดนตรีเป็นส่วนสำคัญในการปรับปรุงหลักสูตร นอกจากนี้ได้กล่าวถึงการออกแบบหลักสูตรธุรกิจดนตรีเป็นสิ่งที่ท้าทาย และการศึกษาเรื่องหลักสูตรเป็นกระบวนการที่ไม่มีวันจบ โดยเฉพาะในเรื่องของสาขาวิชาซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงในอุตสาหกรรมดนตรี เมื่อมีการประเมินคุณภาพหลักสูตร สถาบันต่าง ๆ ต้องตระหนักถึงองค์ประกอบหลาย ๆ องค์ประกอบที่หลักสูตรมุ่งเน้น

Tolly (2008) ได้ทำการวิจัยเรื่อง หลักสูตรอุตสาหกรรมดนตรีสำหรับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน (A Music Industry Program for Today's Colleges and Universities) กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรอุตสาหกรรมดนตรีให้ตอบสนองต่อความต้องการต่าง ๆ ดังนี้ 1) ภาคอุตสาหกรรมดนตรีต้องการผู้นำรุ่นใหม่ที่มีความพร้อมในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่จะเป็นแนวทางธุรกิจนั้นขึ้นตัวขึ้น 2) สถาบันดนตรีต่าง ๆ ต้องการที่จะพัฒนาหลักสูตรใหม่ เพื่อเป็นการเพิ่มจำนวนผู้เรียน 3) ผู้เรียนต้องการหลักสูตรที่มีคุณภาพที่สามารถเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในการที่จะไปทำงานในอุตสาหกรรมดนตรี

Taylor (1991) ได้ศึกษาเรื่อง ลักษณะของหลักสูตรธุรกิจดนตรี (Academic characteristics of music business programs) อุตสาหกรรมดนตรีทั่วโลกได้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วทำให้เกิดความต้องการบุคลากรที่มีทักษะด้านกฎหมาย ดนตรี ธุรกิจ เทคนิค และการสื่อสาร เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน สถาบันการศึกษาจึงต้องพัฒนาหลักสูตร

โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพในอุตสาหกรรมดนตรีให้กับนักศึกษา งานวิจัยนี้ทำการศึกษาถึงลักษณะและมาตรฐานของหลักสูตรธุรกิจดนตรีในสถาบันอุดมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรธุรกิจดนตรีในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกา มีความแตกต่างในเรื่องโครงสร้างหลักสูตร ข้อกำหนดของหลักสูตร คุณวุฒิคณาจารย์ และ มาตรฐานวิชาการ ซึ่งในหลักสูตรต่างๆ มีเพียงหัวข้อมาตรฐานวิชาการที่มีความเหมือนกันเพียง เล็กน้อย

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า อริยพร คุโรตะ (2550) จาริก ศุภพงศ์ (2546) McCain (2002) Tolly (2008) และ Taylor (1991) ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับหลักสูตร โดยมีจุดเน้นและประเด็นที่ให้ความสำคัญ ในเรื่องคุณภาพของหลักสูตร ในการพัฒนาหลักสูตร มาตรฐานและตัวบ่งชี้ของหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การจัดการสอนวิชาเฉพาะ เพื่อตอบสนองความต้องการของ ตลาดแรงงาน สถาบันการศึกษาจึงต้องพัฒนาหลักสูตรโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมความพร้อม ทางอาชีพในอุตสาหกรรมดนตรีให้กับนักศึกษา

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

เบ็ญจวรรณ บุษวนิช (2542) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาลักษณะของบัณฑิต เกียรตินิยม มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช มีลักษณะส่วนตัว 6 ด้าน คือ ด้านภาษามี ความสามารถในการฟังและจับประเด็นได้ตรงความหมายระดับมาก ด้านความประพฤติมีความ ซื่อสัตย์มีสัจจะ ด้านรสนิยมเป็นผู้รักษาความสะอาดเรียบร้อยและแต่งกายถูกต้องตามกาลเทศะ ด้านการมีความคิดวิจารณ์ญาณเป็นผู้ที่มีความคิดรอบคอบมีเหตุผล ด้านรักความก้าวหน้าเป็นผู้ มีความใฝ่รู้สนใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ และด้านการนำความรู้ไปปฏิบัติมี ความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงาน สำหรับวิธีการศึกษา มีการเตรียมตัวและการ สอบเป็นอันดับแรก รองลงมาคือลักษณะการอ่านเอกสารการสอน และมีการวางแผนการเรียน เป็นอันดับสุดท้าย คุณสมบัติในการปฏิบัติงานบัณฑิตเกียรตินิยมเห็นว่าตนเองมีความ รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายมากที่สุด รองลงมาคือความยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ

วัชรินทร์ ฐิตอดิษฐ์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรกลุ่มวิชาภูมิ ปัญญาไทยด้านศิลปะ ผลการวิจัยได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์รายวิชาในหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นว่า วัตถุประสงค์ของกลุ่มวิชาและรายวิชาด้านความรู้ คือ มีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยทั้งในเชิง กว้างและในเชิงลึก สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เชื่อมโยงความรู้อย่างเป็นระบบ ด้านเจตคติ ตระหนัก ชาบซึ่ง เห็นคุณค่า อนุรักษ์ และพัฒนาภูมิปัญญา ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีคุณธรรมและ จริยธรรม ด้านทักษะสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถปฏิบัติสร้างสรรคงานได้ มี ทักษะสังคม และทักษะชีวิต เนื้อหาวิชามีภาคทฤษฎีและปฏิบัติเชิงกว้างและเชิงลึก การจัดการ เรียนการสอนยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นกระบวนการเรียนรู้โดยใช้การบูรณาการ 4 รูปแบบ

การวัดและประเมินผล ประเมินตนเองและกลุ่มจากกระบวนการเรียนรู้และการใช้แหล่งการเรียนรู้เชิงบูรณาการ

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า เบ็ญจวรรณ บุษวณิช (2542) และ วชิรินทร์ จิตอดิตย์ (2550) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่มีความสอดคล้องกัน คือ บัณฑิตควรมีคุณธรรมและจริยธรรม มีความใฝ่รู้สนใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติเชิงกว้างและเชิงลึก และด้านการนำความรู้ไปปฏิบัติมีความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงาน สามารถปฏิบัติสร้างสรรค์งานได้ มีทักษะสังคม และทักษะชีวิต

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นอื่น ๆ

สุชาติ แสงทอง (2539) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของสมาคมวิชาชีพพจนตรุษของ ไทย กล่าวถึง กลุ่มสมาคมวิชาชีพพจนตรุษของไทยว่า สมาคมวิชาชีพพจนตรุษของไทยจะบริหารกันเองโดยอิสระ ไม่มีการควบคุมวิชาชีพโดยสภาและไม่มีใบประกอบวิชาชีพ ไม่มีอาชีพพจนตรุษ มีเพียงแต่อาชีพรับจ้างเล่นดนตรี มีนโยบายดนตรีทางด้านบริการมากกว่าด้านการศึกษา ยังไม่มีการจัดตั้งองค์กรที่สมบูรณ์ ปัญหาอุปสรรคของสมาคมวิชาชีพพจนตรุษไทย ในการดำเนินการทำงานของสมาคมจะเน้นกิจกรรมทางด้านดนตรีที่ใกล้ชิด และสนองความต้องการของสมาชิก และสภาพสังคม จากการศึกษาพบว่า มีปัจจัยมาจาก ผู้บริหารสมาคมไม่มีความรู้ด้านการบริหารสมาคม มีนโยบายค่อนข้างไม่ชัดเจน การรวมกลุ่มของสมาชิกเพื่อพัฒนาสาขาวิชาชีพไม่ดีพอ สถานที่ทำการถาวรของสมาคมอันเป็นแหล่งที่จะบริการให้สมาชิก และผู้สนใจยังไม่เปิดเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และการยอมรับในอาชีพหรือวิชาชีพพจนตรุษในประเทศไทยค่อนข้างไม่เห็นความสำคัญ ในอาชีพพจนตรุษเท่าที่ควร

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้น พบว่า ประเทศไทยนั้นยังไม่ค่อยมีการให้ความสำคัญกับองค์กรวิชาชีพโดยเฉพาะสายอาชีพพจนตรุษเท่าที่ควร ซึ่งองค์กรที่คอยช่วยเหลือและควบคุมคุณภาพของบุคลากรด้านดนตรีนั้นมีจำนวนน้อยและยังมีการดำเนินงานที่ไม่ชัดเจน รวมถึงขาดความรู้และทักษะในการจัดการ จึงเป็นประเด็นหนึ่งที่ภาครัฐควรให้ความสำคัญและพัฒนาเพื่อให้องค์กรเหล่านี้สามารถเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสายอาชีพพจนตรุษให้มีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น

ตอนที่ 6 กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาเป็นมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยเริ่มจากการศึกษา มาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษา เพื่อให้เข้าใจหลักการและความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาชาติที่นำไปสู่กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และ

ทำการศึกษารอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย ความหมาย ความ เป็นมาและวัตถุประสงค์ โครงสร้างและองค์ประกอบ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์และ มาตรฐานคุณวุฒิสมา/สาขาวิชา เพื่อให้ทราบถึงข้อกำหนดและแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของ บัณฑิตที่พึงประสงค์ในการนำไปพัฒนาเป็นมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจ ดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ต่อไป ศึกษามาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนด ประกอบด้วย เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ ปริญญาตรี พ.ศ. 2548 เพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับโครงสร้างหลักสูตรธุรกิจดนตรี/ดนตรี เชิงพาณิชย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในความเหมือนและความแตกต่างในหลักสูตรธุรกิจ ดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ศึกษาข้อมูลและเนื้อหาสาระของสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ประกอบด้วย การศึกษาลักษณะของสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ โครงสร้างหลักสูตร สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในประเทศและต่างประเทศ และคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึง ประสงค์ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจภาพรวมของโครงสร้าง หลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศและนำไปสู่การ พัฒนาหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ของประเทศไทย โดยนำเสนอในรูปแบบของ แผนภูมิดังนี้



ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจ ดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd) โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แบบวิเคราะห์เอกสาร (Content Analysis) ซึ่งแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ขั้นที่ 2 กำหนดกลุ่มประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- ขั้นที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล
- ขั้นที่ 5 พัฒนางานวิจัย
- ขั้นที่ 6 ตรวจสอบคุณภาพ
- ขั้นที่ 7 ปรับปรุง สรุป อภิปรายผล
- ขั้นที่ 8 นำเสนอ

โดยนำเสนอในรูปแบบแผนภาพได้ดังนี้



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรอบวิธีดำเนินการวิจัย



แผนภาพที่ 2.1 กรอบวิธีดำเนินการวิจัย

รายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยในแต่ละขั้นตอน มีดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการกำหนดกรอบและแนวทางการวิจัย โดยหัวข้อที่ศึกษา ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF: HEd) มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติกำหนด และ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ขั้นที่ 2 กำหนดประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 กลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

ผู้วิจัยทำการกำหนดกลุ่มประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยอาศัยหลักความน่าจะเป็นด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (วรณี แกมเกตุ, 2551) ในการคัดเลือกผู้เรียนในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ซึ่งประชากรทั้งหมด 168 คน ผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนร้อยละ 20 คิดเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการเก็บข้อมูลทั้งหมด 33 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ ต้องเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 3-4 สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ของมหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยพายัพ และ มหาวิทยาลัยมหิดล

2.2 กลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

ผู้วิจัยทำการกำหนดเกณฑ์ในการเชิญคณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญและสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์โดยมีเกณฑ์ในการเชิญผู้ให้ข้อมูล โดยผู้ให้ข้อมูลต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์อย่างน้อย 1 ข้อ จากเกณฑ์ต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ต้องมีตำแหน่งเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร หรือ ผู้สอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์จากมหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยพายัพ และ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 2) เป็นผู้ที่จบการศึกษาในสาขาสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ หรือมีประสบการณ์ในสายอาชีพธุรกิจดนตรี หรือในอุตสาหกรรมดนตรีที่เกี่ยวข้อง ไม่นต่ำกว่า 5 ปี
- 3) เป็นผู้ประกอบการหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญในสายอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

โดยรายชื่อของผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์มีดังนี้

รายนามคณาจารย์ผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

- | | |
|---------------------------------------|--|
| 1. อาจารย์บงกช วรรณุไร | วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ |
| 2. อาจารย์วสันต์ชาย วสันต์ชายอิมโอษฐ์ | วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ |
| 3. อาจารย์ชัยบรรพทิศ พีชผลทรัพย์ | คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร |
| 4. อาจารย์กานต์ สุริยาศติน | คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร |
| 5. อาจารย์คมธรรม ดำรงเจริญ | คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร |
| 6. อาจารย์นาวยา ชินะชาครีย์ | คณะดนตรี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ |
| 7. อาจารย์กิตติศักดิ์ พูลสวัสดิ์ | คณะดนตรี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ |
| 8. อาจารย์วัลลิส สุระเวช | คณะดนตรี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ |
| 9. อาจารย์เพ็ญญาภรณ์ เหล่าธนาสิน | วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล |
| 10. อาจารย์อัครรัตน์ ณ ระนอง | วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล |
| 11. อาจารย์อริยา เจริญสุข | วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล |

รายนามผู้เชี่ยวชาญผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

1. คุณเศกพล อุ่นสำราญ
กรรมการผู้จัดการ ซิลลิน กรุ๊ป เรคคอร์ด ศิลปินและนักแต่งเพลง
2. คุณชนากร แป้นเหมื่อน
กรรมการผู้จัดการ บริษัทมาร์คาโต้ มิวสิค จำกัด
3. คุณประทีป เจตนากุล
วิศวกรเสียง บริษัท ฮู ซาวด์ จำกัด
4. ดร. สุวรรณ วังโสภณ
ผู้จัดการทั่วไป สถาบันดนตรียามาฮ่า (สยามกลการ) อาจารย์พิเศษ คณะดุริยางคศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการนานาชาติ
5. คุณคมสันต์ สุหนต์
พิธีกรรายการไทยโชว์ และผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อวิทยุโทรทัศน์
6. คุณณรงค์วิทย์ เตชะธนะวัฒน์
ผู้ควบคุมการผลิตดนตรี นักแต่งเพลง และศิลปิน บริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด (มหาชน)
7. คุณวันชัย ญาณอุบล
ผู้จัดการทั่วไป มูลนิธิวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ
8. คุณพรเทพ วิชชุชัยชาญ
อาจารย์พิเศษด้านการขับร้องประสานเสียง อดีตครูใหญ่และผู้จัดการโรงเรียนดนตรีต่าง ๆ

9. คุณเจษฎา สุขทรามร
ผู้ควบคุมการผลิตดนตรี และผู้อำนวยการด้านดนตรี
10. คุณวิชาติ จิราธิยุต
กรรมการผู้จัดการ บริษัท Hitman จำกัด
11. คุณสุรชัย เสนศรี
กรรมการผู้จัดการ สายงานจีเอ็มเอ็ม อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล บริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด (มหาชน)
12. คุณวรุณรัตน์ เกียรติบำรุงพันธ์
Section Chief, Merchandise Section I, English Department, KINOKUNIYA BOOK STORES (THAILAND) CO., LTD.

ขั้นที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อให้การเก็บข้อมูลมีคุณภาพ และน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) โดยเก็บข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Content Analysis) และการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบสัมภาษณ์ ในการสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้มีพัฒนาแบบสัมภาษณ์ และให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ทำการตรวจแบบสัมภาษณ์ ได้แก่

- 1) ดร.วินัย โภกระกุล ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักการธุรกิจ
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์ลดา ธรรมพิทักษ์กุล ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา
- 3) อาจารย์ ชิตพงษ์ ตรีมาศ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา

3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การเก็บข้อมูลจากเอกสาร และการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยทำการสัมภาษณ์นักศึกษาด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Grouped Interview) และทำการสัมภาษณ์คณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เดี่ยว (Individual Interview)

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ผลใช้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ที่กำหนดไว้ 19 ข้อ เป็นแกนหลักในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีการศึกษาและเก็บข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เอกสาร (Content Analysis) โดย

หัวข้อที่ทำการวิเคราะห์จากเอกสารได้แก่ 1) ชื่อสาขา 2) ชื่อปริญญาและสาขาวิชา 3) ลักษณะของสาขา 4) คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5) มาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน คือ 5.1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 5.2) ด้านความรู้ 5.3) ด้านทักษะทางปัญญา 5.4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5.5) ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 7) โครงสร้างหลักสูตร 8) เนื้อหาสาระสำคัญ 9) กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ 10) การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ 11) คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้ 12) คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน 13) ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ 14) แนวทางการพัฒนาอาจารย์ 15) การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 16) การนำมาตรฐานคุณวุฒิฯ สู่อำนาจปฏิบัติ และ 17) การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ 18) รายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิ และ 19) ภาคผนวก

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยเน้นการสัมภาษณ์ที่ให้ข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ในหัวข้อ 3) ลักษณะของสาขา 4) คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5) มาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน คือ 5.1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 5.2) ด้านความรู้ 5.3) ด้านทักษะทางปัญญา 5.4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5.5) ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 7) โครงสร้างหลักสูตร และ 8) เนื้อหาสาระสำคัญ โดยทำการสรุปประเด็นและนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ โดยผู้วิจัยได้นำเสนอตารางสรุปความครบถ้วนของข้อมูลในการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ที่สัมพันธ์กับแหล่งที่มาของข้อมูลในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.1 ตารางสรุปความครบถ้วนของข้อมูลในการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิ สาขาธุรกิจ ดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ที่สัมพันธ์กับแหล่งที่มาของข้อมูลในการวิจัย

ตารางสรุปความครบถ้วนของข้อมูลในการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิ
สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ที่สัมพันธ์กับแหล่งที่มาของข้อมูลในการวิจัย

มาตรฐานคุณวุฒิ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ (มคอ.1)		แหล่งที่มาของข้อมูล	
ข้อที่	ชื่อองค์ประกอบ	เอกสาร	บุคคล
1	ชื่อมาตรฐานคุณวุฒิ	✓	
2	ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	✓	
3	ลักษณะของสาขาวิชา	✓	✓
4	คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	✓	✓
5	มาตรฐานผลการเรียนรู้	✓	✓
6	องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง		✓
7	โครงสร้างหลักสูตร	✓	✓
8	เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชา	✓	✓
9	กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้	✓	
10	การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้	✓	
11	คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้	✓	
12	คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน	✓	
13	ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ	✓	
14	แนวทางพัฒนาอาจารย์	✓	
15	การประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน	✓	
16	การนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติ	✓	
17	การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานฯ	✓	
18	รายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิ	✓	
19	ภาคผนวก	✓	

สรุปตารางได้ว่า ข้อมูลส่วนใหญ่ที่ได้มาจากแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร โดยมีประเด็นที่ทำการเก็บข้อมูลจากบุคคลเพิ่มเติม 6 ประเด็น คือ ลักษณะของสาขาวิชา คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มาตรฐานผลการเรียนรู้ องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง โครงสร้างหลักสูตร และ

เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชา ซึ่งประเด็นดังกล่าว เป็นประเด็นสำคัญในการพัฒนามาตรฐาน
คุณวุฒิ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ซึ่งผู้วิจัยเน้นในการพัฒนาส่วนนี้ เนื่องจากเป็น
ประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ โดยตรง

ขั้นที่ 5 พัฒนามาตรฐานคุณวุฒิ

การพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตาม
แนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการ
วิเคราะห์มาสังเคราะห์มาสร้างเป็น มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรี
เชิงพาณิชย์ (มคอ.1) 19 ข้อ

ขั้นที่ 6 ตรวจสอบคุณภาพ

ทำการตรวจสอบคุณภาพ โดยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา และธุรกิจดนตรี/
ดนตรีเชิงพาณิชย์ทำการวิพากษ์ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิง
พาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดย
ผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำการวิพากษ์ มี 2 ท่าน ได้แก่

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิ
2. คุณสุรัชย์ เสนศิริ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านธุรกิจดนตรี

ขั้นที่ 7 ปรับปรุง สรุป อภิปรายผล

นำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทาง
กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มาปรับปรุงตามคำแนะนำ
ของผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นทำการสรุป และอภิปรายผล

ขั้นที่ 8 นำเสนอ

นำเสนอมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ตาม
แนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัย เรื่องการนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัยโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์ โดยเรียงประเด็นการ นำเสนอข้อมูลตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (19 ข้อ)

ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจ ดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ตอนที่ 3 นำเสนอมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิง พณิชย์ (มคอ. 1)

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทาง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ในการพัฒนางานวิจัย เรื่องการนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ ปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแหล่งที่มา 2 แหล่ง คือ เอกสาร และบุคคล และเพื่อให้การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลมีความครบถ้วน ผู้วิจัยได้ทำตารางสรุปประเด็นที่ ใช้การวิเคราะห์และแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในพัฒนา มาตรฐานคุณวุฒิ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ซึ่งเรียงลำดับตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 19 ข้อ โดยตารางแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของมาตรฐานคุณวุฒิ แหล่งที่มาของมูลในการวิจัย ดังนี้

ศูนย์ทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.1 ตารางสรุปประเด็นการวิเคราะห์และแหล่งที่มาของข้อมูลในการพัฒนามาตรฐาน
คุณวุฒิ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

มาตรฐานคุณวุฒิ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์		ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ และแหล่งที่มาของข้อมูล
ข้อ ที่	ชื่อองค์ประกอบ	
1	ชื่อมาตรฐานคุณวุฒิ	เอกสาร <ul style="list-style-type: none"> กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (หัวข้อ แนวทางการกำหนดชื่อมาตรฐานคุณวุฒิ และหัวข้อการพัฒนา มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ)
2	ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	เอกสาร <ul style="list-style-type: none"> กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (หัวข้อการ กำหนดชื่อคุณวุฒิ และหัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/ สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. 2549
3	ลักษณะของสาขาวิชา	เอกสาร <ul style="list-style-type: none"> กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (หัวข้อการ พัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ) เอกสารหลักสูตรธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง <p>บุคคล คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ นักศึกษา</p>
4	คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึง ประสงค์	เอกสาร <ul style="list-style-type: none"> กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (หัวข้อการ เรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ของประเทศไทย หัวข้อมาตรฐานผล การเรียนรู้ระดับที่ 2 ปริญญาตรี หัวข้อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ แต่ละระดับคุณวุฒิ และหัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/ สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ) มาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานคุณวุฒิ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ที่พัฒนาขึ้น (หัวข้อลักษณะของสาขาวิชา) เอกสารหลักสูตรธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง <p>บุคคล คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ นักศึกษา</p>
5	มาตรฐานผลการเรียนรู้	เอกสาร <ul style="list-style-type: none"> กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (หัวข้อการเรียนรู้และ มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประเทศไทย หัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ ระดับที่ 2 ปริญญาตรี หัวข้อปัจจัยสู่ความสำเร็จที่จำเป็นต่อการพัฒนา มาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน และหัวข้อการพัฒนา มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ) มาตรฐานคุณวุฒิ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ที่พัฒนาขึ้น (หัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้) เอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง <p>บุคคล คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ</p>

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

มาตรฐานคุณวุฒิ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์		ข้อมูลทั่วไป และแหล่งที่มาของข้อมูล
ข้อ ที่	ชื่อองค์ประกอบ	
6	องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง	<p>เอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> • เอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง • สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง <p>บุคคล คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ</p>
7	โครงสร้างหลักสูตร	<p>เอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> • กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (หัวข้อลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ และหัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ) • ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา • ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2548 • มาตรฐานคุณวุฒิ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ที่พัฒนาขึ้น (หัวข้อลักษณะของสาขาวิชา หัวข้อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ หัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้) • เอกสารหลักสูตรธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ • เอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง <p>บุคคล</p> <ul style="list-style-type: none"> • คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ นักศึกษา
8	เนื้อหาสาระสำคัญในสาขาวิชา	<p>เอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> • กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (หัวข้อลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ หัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ) • ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2548 • มาตรฐานคุณวุฒิ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ที่พัฒนาขึ้น (หัวข้อลักษณะของสาขาวิชา หัวข้อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ หัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ และหัวข้อโครงสร้างหลักสูตร) • เอกสารหลักสูตรธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ • เอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง <p>บุคคล</p> <p>คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ นักศึกษา</p>
9	กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้	<p>เอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> • กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (หัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ) • ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา • ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2548 • เอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

มาตรฐานคุณวุฒิ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์		ข้อมูลที่วิเคราะห์ และแหล่งที่มาของข้อมูล
ข้อ ที่	ชื่อองค์ประกอบ	
10	การทวนสอบมาตรฐานผลการ เรียนรู้	เอกสาร <ul style="list-style-type: none"> • กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (หัวข้อการทวนสอบมาตรฐาน และหัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ)
11	คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาและ การเทียบโอนผลการเรียนรู้	เอกสาร <ul style="list-style-type: none"> • กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (หัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับแรกเข้า) • ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และ เรื่อง ข้อนำเสนอเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีในการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ • ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2548
12	คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุน การเรียนการสอน	เอกสาร <ul style="list-style-type: none"> • กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (หัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ) • ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2548
13	ทรัพยากรการเรียนการสอนและ การจัดการ	เอกสาร <ul style="list-style-type: none"> • กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (หัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ) • ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา
14	แนวทางพัฒนาอาจารย์	เอกสาร <ul style="list-style-type: none"> • กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (หัวข้อการพัฒนาพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ และหัวข้อ มคอ.2)
15	การประกันคุณภาพหลักสูตรและ การเรียนการสอน	เอกสาร <ul style="list-style-type: none"> • กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (หัวข้อการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน) • ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา • ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2548 • เอกสารการประกันคุณภาพภายนอก (สมศ.)
16	การนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/ สาขาวิชาสู่การปฏิบัติ	เอกสาร <ul style="list-style-type: none"> • กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ขั้นตอนการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

มาตรฐานคุณวุฒิ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์		ข้อมูลที่วิเคราะห์ และแหล่งที่มาของข้อมูล
ข้อ ที่	ชื่อองค์ประกอบ	
17	การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพ และมาตรฐาน ฯ	เอกสาร • กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ขั้นตอนการปฏิบัติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ)
18	รายชื่อ และหน่วยงาน ของ คณะกรรมการจัดทำมาตรฐาน คุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขา ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์	เอกสาร มาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชาต่างๆ ที่ได้รับการอนุมัติใช้เป็นแนวทางแล้ว เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
19	ภาคผนวก	เอกสาร มาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชาต่างๆ ที่ได้รับการอนุมัติใช้เป็นแนวทางแล้ว เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จากตารางพบว่า การพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิ ตั้งแต่ข้อที่ 1-8 ผู้วิจัยทำการเก็บและรวม
ข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์จาก 2 แหล่งข้อมูล คือ เอกสาร และบุคคล ข้อที่ 9-19 ผู้วิจัยทำการ
เก็บข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยข้อที่ 18-19 ผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลจากมาตรฐาน
คุณวุฒิสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ได้รับการอนุมัติแล้วมาเป็นแนวทางในการนำเสนอในมาตรฐานคุณวุฒิ
สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ระดับปริญญาตรี ให้มีความครอบคลุมและครบถ้วน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากเอกสารและบุคคล ผู้วิจัยขอเสนอ กระบวนการวิเคราะห์เรียงลำดับตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ 19 ข้อ และนำเสนอ มาตรฐานคุณวุฒิ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ฉบับสมบูรณ์ ในตอนที่ 3

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ (มคอ. 1)

1. ชื่อสาขา/สาขาวิชา

ชื่อสาขา/สาขาวิชา คือ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ได้จากศึกษาหลักสูตรสาขา ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ในประเทศไทยและต่างประเทศ ซึ่งมีชื่อต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ตารางชื่อหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

สถาบัน	ชื่อหลักสูตร
1. มหาวิทยาลัยมหิดล	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต แขนงวิชาธุรกิจดนตรี
2. มหาวิทยาลัยศิลปากร	หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีเชิงพาณิชย์
3. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจดนตรี
4. มหาวิทยาลัยพายัพ	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางศิลป์ วิชาเอกดนตรีเชิงพาณิชย์
5. New York University	Music Business
6. Belmont University	Commercial Music with an emphasis in Music Business
7. University of Southern California	Music Industry
8. University of Miami	Music Business & Entertainment Industries
9. Berklee College of Music	Music Business & Management
10. Drexel University	Music Industry Business
11. University Westminster	Music Business
12. London Metropolitan University	Music & Media Management
13. Bath Spa University	Music Business & Management

จากตาราง ลักษณะของชื่อหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์เรียงลำดับชื่อที่ พบมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ธุรกิจดนตรี (Music Business) ดนตรีเชิงพาณิชย์ (Commercial Music) และ Music Business & Management ทำการวิเคราะห์เพื่อให้ได้ชื่อ สาขาวิชาที่ครอบคลุมขอบข่ายในแบบกว้าง โดยผู้วิจัยวิเคราะห์จำนวนของกลุ่มตัวอย่างข้างต้น ประกอบกับพิจารณาขอบข่ายของหลักสูตรและรายวิชาที่นำเสนอในบทที่ 2 สามารถสรุปชื่อ สาขาวิชาที่ใช้ในมาตรฐานคุณวุฒิ คือ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ ดนตรีเชิงพาณิชย์

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

จากเอกสาร ประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ได้กำหนดมาตรฐานในการตั้ง ชื่อปริญญา ว่าสถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมีได้กำหนดชื่อไว้พระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาให้ใช้ชื่อตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญาตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด ซึ่งหลักสูตรที่ผู้วิจัยทำการศึกษา ประกอบด้วย ชื่อปริญญา และสาขาวิชา โดยสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ตารางชื่อปริญญาและสาขาวิชา

สถาบัน	หลักสูตร	ชื่อปริญญาและสาขาวิชา
มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	ดุริยางคศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2550)	ดุริยางคศาสตรบัณฑิต ดศ.บ. Bachelor of Music B.M.
มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะดุริยางคศาสตร์	ดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีเชิงพาณิชย์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2551)	ดุริยางคศาสตรบัณฑิต (ดนตรีเชิงพาณิชย์) ดศ.บ. (ดนตรีเชิงพาณิชย์) Bachelor of Music B.Mus. (Commercial Music)
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ คณะดนตรี	ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาธุรกิจดนตรี (หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. 2551)	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ธุรกิจดนตรี) ศศ.บ (ธุรกิจดนตรี) Bachelor of Arts (Music Business) B.A. (Music Business)
มหาวิทยาลัยพายัพ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์	ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ (หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ. 2552)	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ดุริยางคศิลป์) ศศ.บ. (ดุริยางคศิลป์) Bachelor of Arts B.A. (Music)

จากตารางพบว่า ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ที่เปิดการเรียนการสอนในประเทศไทย มี 2 รูปแบบการศึกษา คือ ศิลปศาสตรบัณฑิต และดุริยางคศาสตรบัณฑิต ซึ่งรายละเอียดในแต่ละหลักสูตรมีจุดเน้นที่แตกต่างกัน จากการวิเคราะห์หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. 2549 พบว่า ลักษณะธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ควรจัดอยู่ในประเภท ปริญญาศิลปศาสตร ซึ่งมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์สาขานั้น ๆ เป็นหลัก โดยสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์นั้น มีความสัมพันธ์กับกลุ่มสาขาที่ใช้ชื่อปริญญา 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสาขาวิชา

มนุษยศาสตร์ (Humanities) และ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (Social Sciences) แต่เนื่องด้วยในปัจจุบันปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิตมีการจัดหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เช่นกัน และการจัดนำหน้าหลักสูตรที่ในหมวดวิชาหลักการธุรกิจในบางมหาวิทยาลัยก็มิได้มีน้อยกว่าหลักสูตรที่ใช้ชื่อศิลปศาสตรบัณฑิตแต่อย่างใด เพื่อเป็นการไม่กำหนดขอบเขตที่แคบจนเกินไปและเป็นการเปิดโอกาสให้มหาวิทยาลัยต่างๆ ได้นำเสนอหลักสูตรที่มีเอกลักษณ์และตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน ผู้วิจัยเห็นว่าสามารถใช้ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ได้ดังนี้

ชื่อภาษาไทย 1) ศิลปศาสตรบัณฑิต (ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์)

ศศ.บ. (ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์)

2) ดุริยางคศาสตรบัณฑิต (ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์)

ดศ.บ. (ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์)

ชื่อภาษาอังกฤษ 1) Bachelor of Arts (Music Business/Commercial Music)

B.A. (Music Business/Commercial Music)

2) Bachelor of Music (Music Business/Commercial Music)

B.M. (Music Business/Commercial Music)

3. ลักษณะของสาขา/สาขาวิชา

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ จากเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในหัวข้อการพัฒนา มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ ซึ่งเป็นเอกสารหลักที่ใช้เป็นแกนในการพัฒนา โดยมีการศึกษาเอกสารหลักสูตรธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมถึงการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ และนักศึกษาในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ จากนั้นทำการวิเคราะห์สรุป โดยนำเสนอในรูปแบบตาราง ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.4 ตารางสรุปลักษณะสาขาวิชาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

แหล่งข้อมูล	สาระที่ได้โดยสรุป	ผลการวิเคราะห์ ลักษณะสาขาวิชาธุรกิจดนตรี/ ดนตรีเชิงพาณิชย์
1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่างๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ	กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ฯ ได้กำหนดว่า ลักษณะของสาขาวิชาต้องมีความเฉพาะเจาะจงตามสาขาวิชา มีความซับซ้อนของเนื้อหาสาระ ระดับสติปัญญาที่ต้องใช้ และปริมาณการเรียนรู้สอดคล้องกับระดับคุณวุฒิการศึกษา และแสดงถึงความเกี่ยวข้องกับศาสตร์ด้านอื่น ๆ และการประกอบอาชีพ	สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการความรู้ด้านดนตรี อันเป็นศาสตร์ศิลป์ เข้ากับความรู้หลักการธุรกิจ ซึ่งศาสตร์ทั้งสองต้องประกอบไปด้วยความรู้ในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เป็นสาขาที่สัมพันธ์กับสภาพสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม เป็นอย่างมาก การปรับเปลี่ยนให้ตามยุคสมัยจึงมีความสำคัญอย่างมากในสาขานี้
2. เอกสารหลักสูตรธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์	จากโครงสร้างหลักสูตรหลักสูตรธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้ - หลักสูตรธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ทุกมหาวิทยาลัยในประเทศไทยประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษ ผลจากการวิเคราะห์พบว่าการเรียนกลุ่มวิชาดนตรี กลุ่มวิชาหลักการธุรกิจ และกลุ่มวิชาธุรกิจดนตรี	ขอบเขตองค์ความรู้ในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เป็นการผสมกันของศาสตร์หลากหลายด้าน ได้แก่
3. เอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	ลักษณะงานและกลุ่มอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมดนตรี โดยสรุปได้ดังนี้ 1. กลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับการแต่งเพลง ดนตรีกรรม ลิขสิทธิ์ และสัญญา 2. กลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศิลปิน 3. กลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การแสดง และการจัดจำหน่าย 4. กลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับค่ายเพลง 5. กลุ่มงานที่เกี่ยวข้องกับสื่อ ภาพยนตร์ และละคร ซึ่งในแต่ละกลุ่มมีสาขาอาชีพที่เกี่ยวข้องอีกเป็นจำนวนมาก และมีขอบข่ายที่กว้างมาก	1) ด้านดนตรี ประกอบด้วย ความรู้ด้านทฤษฎีดนตรี ปฏิบัติดนตรี เทคโนโลยีดนตรี คุณธรรม จริยธรรมในการประกอบอาชีพในสาขาดนตรี

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

แหล่งข้อมูล	สาระที่ได้โดยสรุป	ผลการวิเคราะห์ ลักษณะสาขาวิชาธุรกิจดนตรี/ ดนตรีเชิงพาณิชย์
4. คณาจารย์ จำนวน 11 ท่าน	จากการสัมภาษณ์คณาจารย์ที่ทำการสอนในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ สรุปได้ว่า ลักษณะของสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เป็นสาขาที่เกี่ยวข้องกับ ด้านดนตรี ด้านธุรกิจ การตลาด และโฆษณา เป็นสายงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนศิลปิน และมีหน้าที่ในการขายผลงานให้กับศิลปิน ซึ่งต้องประกอบไปด้วยความเข้าใจในอุตสาหกรรมดนตรีว่า เป็นอย่างไรและขับเคลื่อนไปทางใด ต้องมีความรู้ในเรื่องสื่อในปัจจุบัน (Contemporary media) เสี่ยงเกี่ยวกับสื่อ การแสดงในรูปแบบต่าง ๆ และมีความเกี่ยวข้องกับสาขาานเทศ ศาสตร์ ในด้านธรรมชาติ โครงสร้าง และโมเดลของสื่อ	2) ด้านหลักการธุรกิจ ประกอบด้วย หลักการ ตลาด การบริหารจัดการ การเงิน การบัญชี กฎหมาย และจริยธรรมของผู้ประกอบการเป็น ต้น 3) ด้านธุรกิจดนตรี ซึ่งเป็นผสานกันระหว่าง ศาสตร์ดนตรีและธุรกิจเข้าด้วยกันและมีความ เฉพาะ เจาะจงในรายละเอียดของการจัดการซึ่ง ประกอบด้วย ความเข้าใจในอุตสาหกรรมดนตรี และทำการเชื่อมโยงความรู้ทางธุรกิจเข้ากับ อุตสาหกรรมดนตรี
5. ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 12 ท่าน	จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในสายอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิง พณิชย์ สรุปได้ว่า ธุรกิจดนตรี เกิดจากคำ 2 คำ คือ ดนตรีและธุรกิจ ดนตรี หมายถึง ดนตรีสด กับดนตรีที่ถูกบันทึก และอยู่ในภาพยนตร์โฆษณา ภาพยนต์ Music Industry ประกอบด้วย 4 ส่วน Recording Music Publishing Merchandising Show Biz ผู้เรียนควรเรียน การจัดการธุรกิจดนตรีเป็น วิชาเอกบังคับ ในการประกอบเป็นผู้ประกอบการจำเป็นต้องรู้หลักการ การตลาด หลักการธุรกิจ ความรู้ทางบัญชี ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสำคัญ มาก ต้องสื่อสารได้รู้เรื่องค่ายเพลงเป็นส่วนผสมของ Commercial กับ Arts	4) ด้านนิเทศศาสตร์ ประกอบด้วย การ ติดต่อบุคคล สื่อสารมวลชน รวมถึงสื่อสิ่งพิมพ์ และ 5) ภาษาศาสตร์ เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างในการ ประกอบธุรกิจ และการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งเอื้อประโยชน์ในการถ่าย โอนความรู้ และเทคโนโลยีในระดับสากล

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

แหล่งข้อมูล	สาระที่ได้โดยสรุป	ผลการวิเคราะห์ ลักษณะสาขาวิชาธุรกิจดนตรี/ ดนตรีเชิงพาณิชย์
6. นักศึกษา จำนวน 33 คน	จากการสัมภาษณ์นักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 ที่ศึกษาในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ สรุปได้ว่า ธุรกิจดนตรีเกี่ยวกับหลากหลายสาขาอาชีพ โดยความรู้และลักษณะสาขาเกี่ยวข้องกับดนตรี และธุรกิจ อาจมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องของเสียง และการสร้างผลงานทางดนตรี	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ จากเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในหัวข้อการเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ของประเทศไทย หัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับที่ 2 ปริญญาตรี หัวข้อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์แต่ละระดับคุณวุฒิ และหัวข้อการพัฒนา มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ ซึ่งเป็นเอกสารหลักที่ใช้เป็นแกนในการพัฒนา โดยมีการศึกษา มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานคุณวุฒิ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ที่พัฒนาขึ้น ในหัวข้อลักษณะของสาขาวิชา เอกสารหลักสูตรธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมถึงการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ และนักศึกษาในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ซึ่งนำเสนอบทสัมภาษณ์โดยมีได้เรียงลำดับตามรายชื่อในบทที่ 2 ภาคผนวก จากนั้นทำการวิเคราะห์สรุป ข้อมูลจากเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 และนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนา ด้านคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ซึ่งความคิดเห็นของคณาจารย์และผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้จากการสัมภาษณ์มีดังนี้

“...ทักษะการสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญ เข้าใจเรื่องสื่อ สามารถจับทิศทางของกระแสของสื่อ ต้องระแวดระวัง ต้องมีระบบความคิด...”

อาจารย์, สัมภาษณ์เมื่อ 9 มีนาคม 2554

“ไม่ลอกเลียนความคิด ต้องมีความยิ่งในตัวเองมีศักดิ์ศรีในวิชาชีพ ต้องเชื่อมั่นว่าเราสามารถผลิตสิ่งที่ใหม่และดีได้ วินัยสำคัญมาก ความตรงต่อเวลา การให้เครดิตและเคารพงานผู้อื่น”

อาจารย์, สัมภาษณ์เมื่อ 9 มีนาคม 2554

“...การประกอบอาชีพของเราเป็นแบบพึ่งพาอาศัยกัน ไม่ใช่เป็นศิลปะแบบบริสุทธ์ที่คิดเอง สร้างเองขายเองได้ ต้องมีการพึ่งพาอาศัยกัน การที่จะได้งานที่ดีที่สุดไม่ได้หมายความว่าป็นงานของเราที่ดีที่สุด แต่เป็นงานของทุกฝ่ายที่ดีที่สุด ดังนั้นถ้าทุกคนให้ความเคารพกันในเรื่องเครดิตและกระบวนการร่วมคิด สำคัญมาก จะทำให้วงการพัฒนาไปได้ไกลและทำให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้น การเคารพยกย่องในสิ่งที่พูดถึงหรือกล่าวถึงจึงสำคัญมาก...”

อาจารย์, สัมภาษณ์เมื่อ 9 มีนาคม 2554

“...ผู้ที่เรียนในสาขานี้ต้องมีพื้นฐานดนตรี ทั้งทฤษฎี และปฏิบัติซึ่งเป็นสิ่งที่ควรรู้ และเด็กจะเข้าใจพื้นฐานของดนตรี การรวมวงสำคัญก็เช่นกัน การแสดงในที่สาธารณะเป็นส่วนหนึ่งที่จะฝึกโสตประสาทให้กับเด็ก เด็กต้องได้รับประสบการณ์ทางดนตรี เป็นการเรียนรู้ Learning by Doing

ในส่วนของเทคโนโลยีดนตรี มีความจำเป็นและเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต อย่างน้อยต้องเข้าถึงข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้ในสมัยนี้หากต้องการข้อมูลที่เร่งรีบการออนไลน์นั้นง่ายกว่าการเข้าห้องสมุด แต่ห้องสมุดก็ยังเป็นสิ่งจำเป็น นอกจากนี้การเก็บข้อมูลเช่นโน้ตเพลง โปรแกรมต่าง ๆ ก็จำเป็น อย่างน้อยควรจรรู้ว่าใช้อย่างไร

ความรู้พื้นฐานทางธุรกิจที่จำเป็นคือ ต้องเข้าใจการซื้อขายไป อะไรคือต้นทุน กำไร ต้องให้เห็นมุมมองว่าการจะประกอบการนั้นเป็นอย่างไร ต้องเข้าใจหลักบัญชี เบื้องต้น และ Finance ต้องรู้จักสื่อกับผู้บริโภคอย่างมีกลยุทธ์ ต้องมีความรู้เรื่องของการจัดการ ซึ่งจะต้องรู้เรื่องของ Finance บัญชี การตลาด...”

อาจารย์, สัมภาษณ์เมื่อ 16 มีนาคม 2554

“...ศีลธรรมจริยธรรมในการประกอบอาชีพ ต้องรู้เรื่องวิชาการทางธุรกิจ และดนตรีควบคู่กันไป ภาษาต้องได้ด้วย ความตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย...”

อาจารย์, สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2554

“...ควรทำงานที่จะทำ เมื่อได้รับการอบรมแล้วสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้หรือไม่ นอกจากนี้ต้องรู้กฎหมายลิขสิทธิ์ทั้งไทยและต่างประเทศ แต่ต้องรู้ของไทยก่อนสามารถปรับใช้กับต่างประเทศได้ มีความคิดสร้างสรรค์ ในด้านคุณธรรมต่าง ๆ มันพูดยาก เราจะไม่ทำอะไรที่เขี้ยวให้คนทำไม่ได้ มันมีอาร์ตทั้งในด้านมีดและด้านสว่าง ถ้าอยากประสบความสำเร็จธุรกิจนี้ หนึ่งต้องมี Repertoire Knowledge สอง ต้องมีใจรักมัน สามมีความอดทน สี่ Commercial Mind และเป็นการผสมเหมือนผสม Cocktail ระหว่าง Art กับ Commercial ต้องไปด้วยกัน คุณปรุ่่งอย่างไรให้คนกินแล้วอร่อย ให้คนกินแล้วโอเค ชอบ หากขายไม่ได้ไม่ได้แปลว่าคุณไม่เก่ง แต่แค่ขายไม่ได้...”

ผู้เชี่ยวชาญ, สัมภาษณ์เมื่อ 18 มีนาคม 2554

“...ควรเป็นคนรักการอ่าน ค้นคว้าหาความรู้ ใฝ่รู้ ใฝ่ลึก ชยัน ตั้งใจ รู้จักตนเอง หาช่องทางของตนเองแล้วนำมาเป็นตัวเอง มีทักษะการนำเสนอ ด้านคุณธรรมจริยธรรมในวงการดนตรีมีปัญหาหน้อยกว่าวงการอื่น วงการศิลปะ จะไม่ค่อยพบปัญหาเหมือนวงการธุรกิจ...”

ผู้เชี่ยวชาญ, สัมภาษณ์เมื่อ 21 มีนาคม 2554

“...การเรียนรู้การทำงานเป็นทีม ภาษาต่างประเทศ อดทน รู้เป้าหมายชีวิต ต้องอ่านหนังสือเยอะ Connection สำคัญมาก...”

ผู้เชี่ยวชาญ, สัมภาษณ์เมื่อ 22 มีนาคม 2554

“...ต้องเปิดโลกทัศน์ เปิดรับสื่อ และเรียนรู้พฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ต้องตามหรือนำกระแส ทักษะเรียนรู้กันได้ การฟังคือการอ่านหนังสือ อย่าฟังหูซ้ายทะลุหูขวา ฟังแล้วต้องคิดวิเคราะห์ ต้องมีความพยายาม เรียนรู้ โอกาสไม่ลอยมาหาเราถ้าเราไม่ไปหามัน ตั้งสติก่อนจะทำอะไรและต้องหาข้อมูลเตรียมความพร้อมก่อน ต้องรู้ศักยภาพของตน ถ้าเราทำงานที่เราถนัดงานก็จะออกมาดีทำงานไม่ควรเน้นปริมาณ ควรเน้นคุณภาพ ต้องมีจิตวิทยาในการทำงานค่อนข้างสูง ต้องปรับเข้าหาผู้อื่น การทำงานด้วยความจริงกับเพื่อนร่วมงาน ทำให้เราสิ่งที่ดี ๆ กลับมาต้องมีความมุ่งมั่นพยายาม อย่าท้อ พยายามสะสมผลงาน หรือ Port folio ถ้าลองแล้วไม่เวิร์คค่อยผันตัวไปทำอย่างอื่นไม่มีการทำงานได้ในโลกนี้ที่เป็น One Man Show ดังนั้นการทำงานร่วมกับผู้อื่นนั้นสำคัญ การที่ได้ทำงานกับคนที่มีความใฝ่ใฝ่เดียวกัน ต้องมีการเรียนรู้ ยอมรับและให้เกียรติ ซึ่งกันและกัน ถ้าต่างคนมีอีโก้ใส่กัน ก็ทำงานไม่ได้...”

ผู้เชี่ยวชาญ, สัมภาษณ์เมื่อ 22 มีนาคม 2554

“...ควรเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา มีความเป็นผู้นำ เป็นคนที่คิดสร้างสรรค์ กล้าเสนอความคิดเห็นเพื่อพัฒนางานหรือหาหนังสือใหม่ ๆ มีพื้นฐานงานบริการ มีความรู้เฉพาะด้าน ต้องใช้แรงงาน ต้องรักในงานบริการ และที่สำคัญต้องมีความสามารถด้านภาษา...”

ผู้เชี่ยวชาญ, สัมภาษณ์เมื่อ 25 มีนาคม 2554

“...ควรเป็นคนที่ไม่รู้และรักการอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง ต้องเข้าใจงานที่ทำ นักศึกษาควรจะต้องมี หนึ่งการประชาสัมพันธ์ตัวเองให้เป็น สอง มีการจัดการตัวเองที่ดี และสาม มีความรู้เรื่องการตลาด ควรเป็นคนที่มีความรู้ มีระเบียบ ตรงต่อเวลา ต้องรู้จักคิดเป็นทำอะไรแล้วทำจริง เราต้องมีทักษะในการจัดการ ความรู้หา

ง่ายแต่วิธีคิดหายากจะคุยกับเค้าให้รู้เรื่องเราต้องรู้จักวิธีการพูด ความรู้มีทั่วไปแต่เราสามารถมาใช้ได้ไหม...”

ผู้เชี่ยวชาญ, สัมภาษณ์เมื่อ 25 มีนาคม 2554

“...มีความใฝ่รู้ ต้องเปิดใจในการทำงาน พัฒนาตัวเองอยู่เสมอ มีจิตวิทยาในการสื่อสารและการทำงาน ในวงการสื่อความเท่ากับ Pound ไม่เป็นประโยชน์กับการทำงานในวงการใด ๆ เราไม่ควรมี Ego และความ Pound มากเกินไป ถ้าผ่านจุดนี้ไปได้ก็โอเค...”

ผู้เชี่ยวชาญ, สัมภาษณ์เมื่อ 30 มีนาคม 2554

“...ต้องมีความอ่อนทน มี Service Mind ต้องมีทักษะในการพูด และต้องมี Leadership ต้องมีความเป็นหัวหน้า เพราะแต่ละคนจะต้องดูแลลูกค้าและด้วยลักษณะงานจำเป็นต้องมีความเป็นผู้นำ และต้องรู้สึกว่าการทำอะไรตัวเองรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของบริษัท นักศึกษาฝึกงานควรเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานรู้จักเสนอความคิดเห็นที่เป็นไปตามสมัยว่าตลาดตอนนี้วัยรุ่นนิยมอะไร ภาษาอังกฤษและญี่ปุ่นมีความจำเป็น โดยเฉพาะภาษาอังกฤษมีความจำเป็น ในด้านคุณธรรมต้องมีความซื่อสัตย์ สามารถ และขยัน ความรู้เทคโนโลยีจำเป็นแต่เป็นในลักษณะกว้าง ๆ ...”

ผู้เชี่ยวชาญ, สัมภาษณ์เมื่อ 1 เมษายน 2554

จากการสัมภาษณ์และการรวบรวมข้อมูลเอกสาร ผู้วิจัยสามารถสรุปในประเด็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ได้ดังนี้

1) มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ เข้าใจในธรรมชาติสาขาและสามารถสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีคุณค่าได้ อีกทั้งมีความรู้และความเข้าใจหลักการธุรกิจ การบริหารจัดการ หลักการบัญชี การเงินเบื้องต้น เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) มีทักษะทางภาษาไทย และต่างประเทศในระดับที่สามารถเพิ่มพูนความรู้ในการติดต่อสื่อสารและการประกอบวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สามารถปรับตัวให้เข้ากับการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี รวมถึงสามารถใช้สื่อออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) มีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ อย่างสร้างสรรค์และเป็นระบบ รู้จักกาลเทศะ ให้เกียรติและเคารพผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้และเข้าใจในการทำงานเป็นหมู่คณะ สามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้

4) มีความคิดสร้างสรรค์ มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ รักการอ่าน กระตือรือร้น เข้าใจตนเองและมีจุดมุ่งหมายในชีวิต รักในงานที่ทำ และยิ่งในศักดิ์ศรีของตน มีความเข้าใจในประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของกลุ่มคนต่าง ๆ รวมถึงความสามารถในการเชื่อมโยง และติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เกิดการสร้างงานใหม่ ๆ ในสายอาชีพ

5) มีคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพ รวมถึงมีความซื่อสัตย์ อดทน รับผิดชอบในหน้าที่ มีวินัย และตรงต่อเวลา

5. มาตรฐานผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ จากเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในหัวข้อการเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ของประเทศไทย หัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับที่ 2 ปริญาตรี หัวข้อปัจจัยสู่ความสำเร็จที่จำเป็นต่อการพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน และหัวข้อการพัฒนา มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเป็นเอกสารหลักที่ใช้เป็นแกนในการพัฒนา โดยมีการศึกษา มาตรฐานคุณวุฒิ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ที่พัฒนาขึ้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ เอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมถึงการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นทำการวิเคราะห์สรุป โดยข้อมูลจากเอกสารตำรา และเอกสารอื่น ๆ จะอยู่ในบทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสรุปเป็นมาตรฐานผลการเรียนรู้ได้ดังนี้

มาตรฐานผลการเรียนรู้

5.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (1) มีความรู้ความเข้าใจในจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพของตน
- (2) มีความซื่อสัตย์ อดทน รับผิดชอบในหน้าที่ มีวินัย และตรงต่อเวลา
- (3) มีความตระหนักถึงหน้าที่ที่มีต่อตนเอง และสังคม มีจิตสำนึกที่ดีในใช้ชีวิตอยู่ในสังคมและแบ่งปันให้กับผู้อื่น

5.2 ด้านความรู้

- (1) มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และมีความทักษะปฏิบัติดนตรี รวมถึงเข้าใจในธรรมชาติสาขาดนตรี และสามารถสร้างสรรค์ผลงานดนตรีที่มีคุณค่าได้
- (2) มีความรู้ และเข้าใจหลักการธุรกิจ การบริหารจัดการ หลักการบัญชี การเงินเบื้องต้น เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (3) มีความรู้และความเข้าใจในอุตสาหกรรมดนตรี และสามารถปรับตัว ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง เพื่อต่อยอดและสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่า และทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

(4) มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ รักการอ่าน และมีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

5.3 ด้านทักษะทางปัญญา

(1) มีความรู้และทักษะในการคิดวิเคราะห์หรืออย่างสร้างสรรค์และเป็นระบบ มีไหวพริบ และสามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้

(2) สามารถเชื่อมโยงและประยุกต์ใช้ความรู้จากศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อการประกอบอาชีพ หรือเพื่อการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

(3) สามารถคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์และสามารถนำเสนอผลงานของตนได้

5.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(1) รู้จักกาลเทศะ ให้เกียรติและเคารพผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้และเข้าใจในการทำงานเป็นหมู่คณะ

(2) มีความกล้าแสดงออกในด้านการแสดงดนตรี และการนำเสนอผลงานต่อสาธารณชน

(3) รู้จักกาลเทศะ ให้เกียรติและเคารพผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้และเข้าใจในการทำงานเป็นหมู่คณะ

(4) รู้และเข้าใจในบทบาทของตน ไม่ว่าจะอยู่ในบทบาทของผู้นำหรือผู้ตาม รวมถึงบทบาทของการเป็นนักดนตรีที่ดี และผู้ประกอบการอาชีพในอุตสาหกรรมดนตรีที่ดี

5.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(1) มีความรู้และความสามารถในการใช้หลักการบัญชี และการเงิน ในการทำงานได้

(2) มีทักษะภาษาไทย และต่างประเทศในระดับที่สามารถเพิ่มพูนความรู้ ในการติดต่อสื่อสารและการประกอบวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(3) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และสามารถปรับตัวให้เข้ากับการพัฒนา และเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี รวมถึงสามารถใช้สื่อออนไลน์ได้อย่างมีวิจารณญาณ

(4) มีความสามารถในการใช้การติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เกิดเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มคน และสร้างงานในสายอาชีพได้

6. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

จากการสืบค้นข้อมูลเอกสารตำรา และสัมภาษณ์คณาจารย์และผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ปัจจุบันยังไม่มีองค์กรวิชาชีพที่เป็นผู้กำกับดูแลมาตรฐานอาชีพในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์แต่อย่างใด

ผู้วิจัยได้ร่วมฟังการสัมมนา เรื่อง “ระดมมันสมองสู่ยุคใหม่ของอุตสาหกรรมเพลงในประเทศไทย” จัดโดยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ร่วมกับ สมาคมการค้าผู้ประกอบการธุรกิจบันเทิงไทย (TECA) เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2554 ณ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาเขตกล้วยน้ำไท โดยมี

การเสวนาในหัวข้อ “Creative: Future of music industry” โดย นายอภิสิทธิ์ โอภาสเอี่ยมลิขิต และหัวข้อ “Management: Future music management” โดย ปัจฉิมา ธนสันติ อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ธนิต เชิญพิพัฒน์ ตัวแทนจากลิขสิทธิ์ดนตรีแห่งประเทศไทย (MCT) กริช โทมัส ผู้บริหารบริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด(มหาชน) นพปฎล เจสัน จิรสันต์ ผู้บริหาร You2Playtv ชีวิน โกสิยพงษ์ (บอย-โกสิยพงษ์) ฯลฯ ในการเสวนาได้อภิปรายกันถึงประเด็นของปัญหาที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมดนตรีในปัจจุบัน และการแก้ไขปัญหาของบริษัทต่างๆ ที่อยู่ในอุตสาหกรรมดนตรีว่ามีการแก้ไขปัญหาธุรกิจดนตรีขาลงและการละเมิดลิขสิทธิ์อย่างไร ทิศทางของธุรกิจดนตรีในอนาคตที่มีความสัมพันธ์กับ Social Network และเทคโนโลยีจะเป็นไปในแนวทางใดและจะแก้ไขปัญหาการดาวน์โหลดอย่างผิดกฎหมายได้อย่างไร การเสวนาครั้งนี้ทำให้เห็นว่า หากค่ายเพลงใหญ่และเล็ก รวมถึงหน่วยงานเอกชน และหน่วยงานรัฐบาลมีการร่วมมือกัน อุตสาหกรรมดนตรีของประเทศไทยน่าจะมีทิศทางไปในทางที่ดีขึ้น

7. โครงสร้างหลักสูตร

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างหลักสูตร จากเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในหัวข้อลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ และหัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ ซึ่งเป็นเอกสารหลักที่ใช้เป็นแกนในการพัฒนา โดยมีการศึกษา มาตรฐานการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2548 มาตรฐานคุณวุฒิสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ที่พัฒนาขึ้น ในหัวข้อหัวข้อลักษณะของสาขาวิชา หัวข้อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ หัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ ศึกษาเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมถึงการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ และนักศึกษา จากนั้นทำการวิเคราะห์สรุป โดยข้อมูลจากเอกสารตำรา และเอกสารอื่น ๆ จะอยู่ในบทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีกระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

จากการนำเสนอโครงสร้างหลักสูตรของประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกาในบทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีข้อสังเกตว่า ในการจัดโครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ของทั้ง 2 ประเทศนั้น สามารถจัดแบ่งกลุ่มวิชาภายใต้หมวดวิชาเฉพาะในโครงสร้างหลักสูตรได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มวิชาดนตรี กลุ่มวิชาหลักการธุรกิจ และกลุ่มวิชาธุรกิจดนตรี ซึ่งในบางหลักสูตรอาจใช้คำว่า อุตสาหกรรมดนตรี หรือ ดนตรีเชิงพาณิชย์ ผู้วิจัยจึงทำการเปรียบเทียบหน้าหน้าในการจัดโครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยกับโครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ของมหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อให้เห็นลักษณะการจัดหน้าหน้าและการให้ความสำคัญในแต่ละกลุ่มวิชา เพื่อจะได้นำผลมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและนำไปพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ในหัวข้อลักษณะสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรี

เชิงพาณิชย์ โครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ และเนื้อหาสาระสำคัญของ
สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ต่อไป โดยนำเสนอในรูปแบบตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบ
ดังนี้



ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.5 ตารางเปรียบเทียบการจัดนำหน้าหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ระหว่างประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกา

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอน หลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์		หน่วยกิต รวม (100%)	หมวดวิชาการ ศึกษาทั่วไป (หน่วยกิต)	กลุ่มวิชาดนตรี (หน่วยกิต)	กลุ่มวิชา หลักการธุรกิจ (หน่วยกิต)	กลุ่มวิชา ธุรกิจดนตรี (หน่วยกิต)	หมวดวิชา เลือกเสรี (หน่วยกิต)
เกณฑ์มาตรฐานโครงสร้างหลักสูตร (สกอ.)		หน่วยกิตไม่ต่ำกว่า 120	หน่วยกิตไม่ต่ำกว่า 30 (25%)	หมวดวิชาเฉพาะ หน่วยกิต ไม่ต่ำกว่า 84 (70%)			หน่วยกิต ไม่ต่ำกว่า 6 (5%)
ประเทศไทย	มหาวิทยาลัยมหิดล*	139	31 (22%)	50 (36%)	18 (13%)	24 (17%)	6 (4%)
	มหาวิทยาลัยศิลปากร**	130	30 (23%)	60 (46%)	2 (2%)	17 (13%)	6 (5%)
	มหาวิทยาลัยพายัพ***	135	30 (22%)	52 (39%)	- (0%)	26 (19%)	12 (9%)
	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ****	142	34 (24%)	32 (23%)	9 (6%)	25 (18%)	9 (6%)
ประเทศสหรัฐอเมริกา	New York University	131	40 (31%)	24 (18%)	20 (15%)	25 (19%)	22 (17%)
	Belmont University	132	43 (33%)	60 (45%)	- (0%)	21 (16%)	8 (6%)
	University of Southern California*****	132	38 (29%)	52 (39%)	42 (32%)		- (0%)
	University of Miami	126	19 (15%)	53 (42%)	27 (21%)	21 (17%)	6 (5%)
	Berklee School of Music	120	40 (33%)	40 (33%)	17 (14%)	13 (11%)	10 (8%)
	Drexel University	192	47 (37%)	24 (13%)	28 (15%)	39 (20%)	24 (13%)

หมายเหตุ* หลักสูตรของมหาวิทยาลัยมหิดล แบ่งหมวดวิชาเฉพาะโดยจัดโครงสร้างให้มีกลุ่มวิชาเอกเลือก 10 หน่วยกิต ดังนั้นการจัดนำหนักของหลักสูตรจึงขึ้นอยู่กับผู้เรียน ในตารางข้างต้น ผู้วิจัยมีได้นับหน่วยกิตในกลุ่มวิชาเลือกดนตรี 10 หน่วยกิต ดังนั้นหน่วยกิตในตารางจะขาดไป 10 หน่วยกิต (8%)

** หลักสูตรของมหาวิทยาลัยศิลปากร แบ่งหมวดวิชาเฉพาะโดยจัดโครงสร้างให้มีกลุ่มวิชาเอกเลือกไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิต ดังนั้นการจัดนำหนักของหลักสูตรจึงขึ้นอยู่กับผู้เรียน ในตารางข้างต้นผู้วิจัยทำการนับหน่วยกิต ผู้วิจัยมีได้นับหน่วยกิต ในกลุ่มวิชาเลือก 15 หน่วยกิต ดังนั้นหน่วยกิตในตารางจะขาดไป 15 หน่วยกิต (12%)

***หลักสูตรของมหาวิทยาลัยพายัพ แบ่งหมวดวิชาเฉพาะโดยจัดโครงสร้างให้มีกลุ่มวิชาเอกเลือกไม่ต่ำกว่า 15 หน่วยกิต ดังนั้นการจัดนำหนักของหลักสูตรจึงขึ้นอยู่กับผู้เรียน ในตารางข้างต้นผู้วิจัยมีได้นับหน่วยกิต ในกลุ่มวิชาเลือก 15 หน่วยกิต ดังนั้นหน่วยกิตในตารางจะขาดไป 15 หน่วยกิต (11%)

****หลักสูตรของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ แบ่งหมวดวิชาเฉพาะโดยมีการให้นำหนักในกลุ่มวิชาเอกเลือก 15 หน่วยกิต และกำหนดให้เลือกเรียนวิชาโท จำนวน 18 หน่วยกิต ดังนั้นการจัดนำหนักของหลักสูตรจึงขึ้นอยู่กับผู้เรียน ผู้วิจัยมีได้นับหน่วยกิต ในกลุ่มวิชาเอกเลือก 15 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาโท จำนวน 18 หน่วยกิต ดังนั้นหน่วยกิตในตารางจะขาดไป 33 หน่วยกิต (23%)

*****หลักสูตรของ University of Southern California ในเอกสารนี้ได้มีการระบุรายละเอียดรายวิชาและหน่วยกิต จึงไม่สามารถระบุจำนวนหน่วยกิตในกลุ่มวิชาหลักการธุรกิจ และกลุ่มวิชาธุรกิจดนตรีได้ คิดรวมเป็นจำนวน 42 หน่วยกิต (32%)

จากตารางพบว่า จำนวนรวมหน่วยกิตของหลักสูตรในประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกา มีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ อยู่ในช่วง 120-142 หน่วยกิต ยกเว้น Drexel University มีจำนวนหน่วยกิตรวมมากที่สุด 192 หน่วยกิต หมวดวิชาการศึกษาทั่วไปประเทศไทยมีจำนวนหน่วยกิตที่ใกล้เคียงกัน อยู่ในช่วง 22%-24% ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ สกอ. กำหนด ในส่วนของประเทศสหรัฐอเมริกามีการจัดนำหนักหลักสูตรที่ค่อนข้างหลากหลาย โดยเฉพาะการจัดนำหนักหลักสูตรในหมวดวิชาเฉพาะ

ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มวิชาในหมวดวิชาเฉพาะ 3 กลุ่มวิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาดนตรี กลุ่มวิชาหลักการธุรกิจ และกลุ่มวิชาธุรกิจดนตรี ซึ่งในประเทศไทยมีการจัดนำหนักหลักสูตรที่เหมือนกันคือ ให้นำหนักมากที่สุดในกลุ่มวิชาดนตรี กลุ่มวิชาธุรกิจดนตรี และกลุ่มวิชาหลักการธุรกิจตามลำดับ โดยหลักสูตรในประเทศไทยนั้นมีการจัดนำหนักใน 3 กลุ่มวิชานี้อย่างหลากหลาย หมวดวิชาเลือกเสรี หลักสูตรของประเทศไทยมีการจัดนำหนักที่ใกล้เคียงกัน โดยอยู่ในช่วง 4%-9% แต่หลักสูตรของประเทศสหรัฐอเมริกามีการจัดนำหนักที่หลากหลาย โดยอยู่ในช่วง 0%-17%

สรุปได้ว่า หลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ระหว่างประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกามีความแตกต่างกันในลักษณะการจัดนำหนักรายวิชามาก หลักสูตรที่เปิดในประเทศไทยมีนำหนักในการจัดหลักสูตรค่อนข้างใกล้เคียงกันเนื่องจากเกณฑ์มาตรฐานโครงสร้างหลักสูตร (สกอ.) ทำหน้าที่ในกำหนดมาตรฐานหลักสูตรของประเทศ ซึ่งต่างกับหลักสูตรในประเทศสหรัฐอเมริกาก็หลักสูตรมีจุดเน้น และการจัดนำหนักในหมวดวิชาต่าง ๆ

อย่างหลากหลายซึ่งมีข้อดีข้อเสียที่แตกต่างกัน หลักสูตรในประเทศสหรัฐอเมริกาค่อนข้างมีความยืดหยุ่นตามหลักการและจุดเน้นของมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยในส่วนของประเทศไทยกลุ่มวิชาดนตรีเป็นกลุ่มที่ได้รับความสำคัญมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ควรจะจัดน้ำหนักให้กับกลุ่มวิชาอื่น ๆ มากกว่านี้

สรุปเป็นโครงสร้างหลักสูตรได้ดังนี้

โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 121 หน่วยกิต แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา

7.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
7.2 หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า 85 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาแกน	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาเอกบังคับ (โดยมีวิชาประสบการณ์ภาคสนาม ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต)	ไม่น้อยกว่า 40 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาเอกเลือก	ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต
7.3 หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ระดับปริญญาตรี นำเสนอในรูปแบบของตารางดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.6 ตารางโครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ระดับปริญญาตรี

โครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ระดับปริญญาตรี

หมวดวิชา	กลุ่มวิชา	ขอบเขตสาระความรู้
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (ไม่น้อยกว่า 30 หน่วย กิต)	แบ่งเป็น 4 กลุ่มวิชา ได้แก่ -สังคมศาสตร์ -มนุษยศาสตร์ -ภาษา -วิทยาศาสตร์และ คณิตศาสตร์	วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่นและสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี
2. หมวดวิชาเฉพาะ (ไม่น้อยกว่า 85 หน่วย กิต)	กลุ่มวิชาแกน ไม่น้อยกว่า 30 หน่วย กิต ได้แก่ เนื้อหาสาระ ด้านดนตรี	เนื้อหาสาระด้านดนตรี มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ในองค์ประกอบ และสาระดนตรีขั้นพื้นฐานจนถึงขั้นสูง อันประกอบด้วยสาระดนตรีทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ ดนตรี เทคโนโลยีดนตรี และนวัตกรรมดนตรี รวมถึงคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะของนักดนตรี เพื่อที่จะรู้และเข้าใจในหลักการและธรรมชาติในสาขาดนตรี สามารถรับรู้ เลือกสรร แสดงออก และสร้างสรรค์ผลงานดนตรีที่มีคุณค่าต่อสาธารณชนได้
	กลุ่มวิชาเอกบังคับ ไม่น้อยกว่า 40 หน่วย กิต ได้แก่ เนื้อหาสาระด้าน หลักการธุรกิจ และ เนื้อหาสาระด้านธุรกิจ ดนตรี/ดนตรีเชิง พาณิชย์	เนื้อหาสาระด้านหลักการธุรกิจ กลุ่มวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ในหลักการธุรกิจ ในด้านการจัดการ การตลาด การเงินและการบัญชี การวิเคราะห์เชิงธุรกิจ จริยธรรมในการประกอบธุรกิจ รวมถึงทักษะในการติดต่อสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และสร้างเครือข่ายในสายอาชีพ เพื่อให้รู้ถึงหลักการ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ เนื้อหาสาระด้านธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติ ลักษณะสาขาวิชาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ศาสตร์ต่าง ๆ และสายอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ การบูรณาการความรู้ด้านดนตรีและธุรกิจและการเข้าใจในการ

ตาราง 4.6 (ต่อ)

โครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ระดับปริญญาตรี (ต่อ)

หมวดวิชา	กลุ่มวิชา	ขอบเขตสาระความรู้
2. หมวดวิชาเฉพาะ (ต่อ)		ปรับเปลี่ยน การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมดนตรีอันมีสื่อและเทคโนโลยีเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญ ผู้เรียนควรได้มีการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม โครงการพิเศษ และการสัมมนาธุรกิจดนตรี ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเสริมสร้างและพัฒนาในการทำงานและการคิดวิเคราะห์ เพื่อเตรียมความพร้อมในประกอบอาชีพ
	กลุ่มวิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 15 หน่วย กิต	ประกอบด้วยวิชาที่มีเนื้อหาสาระด้านดนตรี เนื้อหาสาระด้านหลักการธุรกิจ เนื้อหาสาระด้านธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ และเนื้อหาสาระในสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น นิเทศศาสตร์ โดยให้ผู้เรียนได้เลือกตามความสนใจ
3. หมวดวิชาเลือกเสรี (ไม่น้อยกว่า 6 หน่วย กิต)		เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษา ในเรื่องที่ตนถนัดหรือสนใจ โดยเป็นรายวิชาที่เปิดในหลักสูตรระดับปริญญาตรี

8. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างหลักสูตร จากเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในหัวข้อลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ และหัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเป็นเอกสารหลักที่ใช้เป็นแกนในการพัฒนา โดยมีการศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2548 มาตรฐานคุณวุฒิสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ที่พัฒนาขึ้น ในหัวข้อหัวข้อลักษณะของสาขาวิชา หัวข้อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ หัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ และหัวข้อโครงสร้างหลักสูตร นอกจากนี้ทำการศึกษาศึกษาเอกสารหลักสูตรธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมถึงการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ คณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ และนักศึกษา จากนั้นทำการวิเคราะห์สรุป โดยข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และเอกสารอื่น ๆ จะอยู่ในบทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสรุปเป็นเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ได้ดังนี้

เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ได้แก่ เนื้อหาสาระด้านดนตรี เนื้อหา ด้านสาระหลักการธุรกิจ และเนื้อหาสาระด้านธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ โดยครอบคลุม เนื้อหาสาระสำคัญขั้นต่ำใน 3 ด้าน ต่อไปนี้

8.1 เนื้อหาสาระด้านดนตรี

มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ในองค์ประกอบ และสาระดนตรีขั้นพื้นฐานจนถึงขั้นสูง อัน ประกอบด้วยสาระดนตรีทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติดนตรี เทคโนโลยีดนตรี และนวัตกรรมดนตรี รวมถึงคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะของนักดนตรีเพื่อที่จะรู้และเข้าใจในหลักการและ ธรรมชาติในสาขาดนตรี สามารถรับรู้ เลือกสรร แสดงออก และสร้างสรรค์ผลงานดนตรีที่มี คุณค่าต่อสาธารณชนได้

8.2 เนื้อหาสาระด้านหลักการธุรกิจ

มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ในหลักการธุรกิจ ในด้านการจัดการ การตลาด การเงินและการ บัญชี การวิเคราะห์เชิงธุรกิจ จริยธรรมในการประกอบธุรกิจ รวมถึงทักษะในการติดต่อสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และสร้างเครือข่ายในสายอาชีพ เพื่อให้รู้ถึงหลักการและสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้

8.3 เนื้อหาสาระด้านธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติ ลักษณะสาขาวิชาธุรกิจดนตรี/ดนตรี เชิงพาณิชย์ ศาสตร์ต่าง ๆ และสายอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิง พาณิชยกรรม การบูรณาการความรู้ด้านดนตรีและธุรกิจและการเข้าใจในการปรับเปลี่ยน การ เจริญเติบโตของอุตสาหกรรมดนตรี อันมีสื่อและเทคโนโลยีเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญ ผู้เรียน ควรได้มีการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม โครงการพิเศษ และการสัมมนาธุรกิจดนตรี ซึ่งเป็น องค์ประกอบสำคัญในการเสริมสร้างและพัฒนาในการทำงานและการคิดวิเคราะห์ เพื่อเตรียม ความพร้อมในการประกอบอาชีพ

ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานผลการเรียนรู้และเนื้อหาสาระสำคัญของ

สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ในการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ผู้วิจัยได้นำเสนอความเชื่อมโยงกันระหว่าง มาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน และเนื้อหา สาระสำคัญของสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยนำเสนอในรูปแบบ ตารางเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงกันระหว่างประเด็นทั้งสอง และนำเสนอในรูปแบบตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.7 ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานผลการเรียนรู้และเนื้อหาสาระสำคัญของ สาขา
ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

เนื้อหาสาระสำคัญ มาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน	กลุ่มวิชา ดนตรี	กลุ่มวิชา หลักการ ธุรกิจ	กลุ่มวิชา ธุรกิจดนตรี
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	✓	✓	✓
2. ด้านความรู้	✓	✓	✓
3. ด้านทักษะทางปัญญา	✓	✓	✓
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ	✓	✓	✓
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	✓	✓	✓

จากตารางพบว่า เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ที่
ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นทั้ง 3 กลุ่มวิชา ได้แก่ กลุ่มวิชาดนตรี กลุ่มวิชาหลักการธุรกิจ และกลุ่มวิชาธุรกิจ
ดนตรี มีความเชื่อมโยงกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม
ด้านความรู้ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

9. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการ
เรียนรู้ จากเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในหัวข้อการพัฒนา
มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเป็นเอกสารหลักที่ใช้เป็นแกน
ในการพัฒนา โดยมีการศึกษา มาตรฐานการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี
พ.ศ. 2548 เอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม สรุปเป็นเนื้อหาสาระสำคัญของกล
ยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ และทำการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงตารางที่ 2.7 ใน
บทที่ 2 นำผลที่ได้จากตารางดังกล่าวมานำเสนอในรูปแบบของตารางเปรียบเทียบกับมาตรฐาน
คุณวุฒิ 5 ด้าน จากนั้นทำการวิเคราะห์ และนำเสนอกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการ
เรียนรู้สำหรับมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ โดยตาราง
เปรียบเทียบมีดังนี้

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบมาตรฐานการเรียนรู้กับกลยุทธ์สอนและการประเมินผล

มาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน	กลยุทธ์สอน	กลยุทธ์การประเมินผล
<p>ด้านคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>(1) มีความรู้ความเข้าใจในจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพของตน</p> <p>(2) มีความซื่อสัตย์ อดทน รับผิดชอบในหน้าที่ มีวินัย และตรงต่อเวลา</p> <p>(3) มีความตระหนักถึงหน้าที่ที่มีต่อตนเอง และสังคม มีจิตสำนึกที่ดีในใช้ชีวิตอยู่ในสังคมและแบ่งปันให้กับผู้อื่น</p>	<p>การจัดการเรียนการสอนสำหรับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ควรมีความหลากหลายในรูปแบบและปรับเปลี่ยนไปตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาและเนื้อหาสาระที่สอน และกลวิธีที่ใช้ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ รู้จักการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติ และประสบการณ์เป็นสำคัญ โดยกลยุทธ์การสอนที่ใช้ ต้องมีความสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่กลยุทธ์ต่าง ๆ ดังนี้</p>	<p>กลยุทธ์การประเมินผลสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ประกอบด้วย การประเมินผลแบบทั่วไป และการประเมินผลด้านดนตรี ซึ่งต้องนำมาพิจารณาประกอบกับมาตรฐานการเรียนรู้ของสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เพื่อให้สอดคล้องและเพื่อเป็นการกำหนดกลยุทธ์การประเมินผลที่สามารถนำมาใช้ได้จริง โดยการประเมินผลควรมีความหลากหลายทั้งรูปแบบการประเมินและช่วงเวลาในการประเมิน เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่น่าเชื่อถือ และสามารถนำผลการประเมิน มาพัฒนาการเรียนการสอน และหลักสูตรได้ในอนาคต</p>
<p>ด้านความรู้</p> <p>(1) มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และมีความทักษะปฏิบัติดนตรี รวมถึงเข้าใจในธรรมชาติสาขาดนตรี และสามารถสร้างสรรค์ผลงานดนตรีที่มีคุณค่าได้</p> <p>(2) มีความรู้ และเข้าใจหลักการธุรกิจ การบริหารจัดการ หลักการบัญชี การเงินเบื้องต้น เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>(3) มีความรู้และความเข้าใจในอุตสาหกรรมดนตรี และสามารถปรับตัว ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง เพื่อต่อยอดและสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่า และทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>(4) มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ รักการอ่าน และมีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสอนแบบเน้นสมรรถนะ (Competency Based) 2. การสอนแบบเน้นกรณีปัญหา (Problem Based) 3. การสอนแบบเน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) 4. การสอนแบบเน้นการคิดวิเคราะห์ การสร้างผลงานและพัฒนาให้เกิดความคิดใหม่การสร้างผลผลิต และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (CCPR Model) 4. การสอนแบบบรรยายและอภิปราย (Lecture and Discussion Method) 5. การสอนแบบสาธิต (Demonstration Method) 6. การสอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) 7. การใช้กรณีศึกษา (Case study) 8. การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative learning through action) 9. การเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Shared leadership) 	<p>กลยุทธ์การประเมินผลแบบทั่วไป เช่น การสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียนหรือกลุ่มงาน การสอบข้อเขียน การประเมินผลผลงานที่มอบหมาย การประเมินจากผล การเข้าร่วมกิจกรรม การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติการเขียนรายงานและนำเสนอด้วยวาจา การสอบปฏิบัติ การสังเกตการณ์จากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ใช้การประเมินผล ผลงานที่มอบหมายและการนำเสนอ</p> <p>กลยุทธ์การประเมินผลด้านดนตรี</p> <p>มีการประเมินผลในด้านเนื้อหา ทักษะ และเจตคติดนตรี โดยใช้การวัดและการประเมินที่หลากหลายและเหมาะสมกับรูปแบบของการเรียนการสอน ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ โดยเฉพาะการประเมินผลทักษะดนตรี ต้องประกอบด้วย การประเมินในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถและปรับปรุงการสอนระหว่างเรียนและการประเมินผลหลังการเรียนด้วยการประเมินผล</p>

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

มาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน	กลยุทธ์สอน	กลยุทธ์การประเมินผล
<p>ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>(1) มีความรู้และทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์และเป็นระบบ มีไหวพริบและสามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้</p> <p>(2) สามารถเชื่อมโยงและประยุกต์ใช้ความรู้จากศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อการประกอบอาชีพ หรือเพื่อการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน</p> <p>(3) สามารถคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์และสามารถนำเสนอผลงานของตนเองได้</p>	<p>10. การคิดให้เห็นและการรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับ (Reflective thinking)</p> <p>หลักการสอน</p> <p>1. หลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher-Centered Instruction)</p> <p>2. หลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered Instruction)</p> <p>3. หลักการจัดการเรียนการสอนโดยไม่มีครู (Instruction Without Teacher)</p>	<p>การแสดงดนตรีหรือนำเสนอผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้น ประกอบกับการนำเสนอเพิ่มสะสมผลงานเพื่อให้เห็นถึงพัฒนาการ ทางความคิดและทักษะที่เพิ่มขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม</p>
<p>ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>(1) รู้จักกาลเทศะ ให้เกียรติและเคารพผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้และเข้าใจในการทำงานเป็นหมู่คณะ</p> <p>(2) มีความกล้าแสดงออกในด้านการแสดงดนตรี และการนำเสนอผลงานต่อสาธารณชน</p> <p>(3) รู้จักกาลเทศะ ให้เกียรติและเคารพผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้และเข้าใจในการทำงานเป็นหมู่คณะ</p> <p>(4) รู้และเข้าใจบทบาทของตน ไม่ว่าจะอยู่ในบทบาทของผู้นำหรือผู้ตาม รวมถึงบทบาทของการเป็นนักดนตรีที่ดี และผู้ประกอบการอาชีพในอุตสาหกรรมดนตรีที่ดี</p>		

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

มาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน	กลยุทธ์สอน	กลยุทธ์การประเมินผล
<p>ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>(1) มีความรู้และความสามารถในการใช้หลักการบัญชี และการเงินในการทำงานได้(2) มีทักษะภาษาไทย และต่างประเทศในระดับที่สามารถเพิ่มพูนความรู้ ในการติดต่อสื่อสารและการประกอบวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>(3) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และสามารถปรับตัวให้เข้ากับการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี รวมถึงสามารถใช้สื่อออนไลน์ได้อย่างมีวิจารณญาณ</p> <p>(4) มีความสามารถในการใช้การติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เกิดเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มคน และสร้างงานในสายอาชีพได้</p>		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตาราง สามารถวิเคราะห์ข้อมูล และพัฒนาเป็นกลยุทธ์การสอนและการประเมินผล โดยแบ่งตามมาตรฐานการเรียนรู้ 5 ด้านดังนี้

กลยุทธ์การสอน

การเรียนการสอนในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ มีทั้งการเรียนในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ ดังนี้เพื่อให้ได้กลยุทธ์การสอนที่มีประสิทธิภาพ ผู้สอนควรมีกลยุทธ์การสอนที่หลากหลายและปรับเปลี่ยนไปตามความเหมาะสมของเนื้อหาสาระ โดยใช้หลักการสอนของ ทิศนา แคมมณี (2553) เป็นแนวทาง เนื่องจากมีหลักการสอนดังกล่าวมีความยืดหยุ่นกว้าง หลากหลาย และทันสมัย ซึ่งเหมาะกับการเรียนการสอนในปัจจุบัน และจากการวิเคราะห์ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เหมาะสมในการนำมาเป็นแนวทางอย่างยิ่ง โดยหลักการสอนดังกล่าว มีดังนี้

1. หลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher-Centered Instruction)
2. หลักการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered Instruction)
3. หลักการจัดการเรียนการสอนโดยไม่มีครู (Instruction Without Teacher)

นอกจากหลักการสอนทั้ง 3 ด้านนี้ ผู้สอนสามารถใช้การสอนแบบต่าง ๆ ในการจัดเรียน การสอน ซึ่งต้องมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ โดยมีแนวทางดังนี้

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม ปฏิบัติการ (Participative learning through action) การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นความเป็น ผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Shared leadership) และการจัดการเรียนการสอนโดยการคิด ให้ความเห็น และการรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับ (Reflective thinking)

2) ด้านความรู้ ได้แก่ การสอนแบบเน้นสมรรถนะ (Competency Based) การสอนแบบเน้นกรณีปัญหา (Problem Based) การสอนแบบเน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) การสอนแบบเน้นการคิดวิเคราะห์ การสร้างผลงานและพัฒนาให้เกิดความคิดใหม่ การสร้างผลผลิต และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (CCPR Model) การสอนแบบ บรรยายและอภิปราย (Lecture and Discussion Method) การสอนแบบสาธิต (Demonstration Method) การสอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) การใช้กรณีศึกษา (Case study) การ เรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative learning through action) การเป็นผู้นำแบบมี ส่วนร่วม (Shared leadership) การคิดให้ความเห็นและการรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับ (Reflective thinking)

3) ด้านทักษะทางปัญญา ได้แก่ การสอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) การใช้กรณีศึกษา (Case study) การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ

(Participative learning through action) การเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Shared leadership) การคิดให้ความเห็นและการรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับ (Reflective thinking)

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ได้แก่ การสอนแบบเน้นกรณีปัญหา (Problem Based) การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative learning through action) การเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Shared leadership) การคิดให้ความเห็นและการรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับ (Reflective thinking)

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ การสอนแบบเน้นสมรรถนะ (Competency Based) การสอนแบบเน้นกรณีปัญหา (Problem Based) การสอนแบบเน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) การสอนแบบเน้นการคิดวิเคราะห์ การสร้างผลงานและพัฒนาให้เกิดความคิดใหม่การสร้างผลผลิตและความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (CCPR Model) การสอนแบบบรรยายและอภิปราย (Lecture and Discussion Method) การใช้กรณีศึกษา (Case study) การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative learning through action)

กลยุทธ์การประเมินผล

กลยุทธ์การประเมินผลสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย การประเมินผลแบบทั่วไป และการประเมินผลด้านทักษะ โดยการประเมินผลควรมีความหลากหลายทั้งรูปแบบการประเมินและช่วงเวลาในการประเมิน เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่มีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำผลการประเมิน มาพัฒนาการเรียนการสอน และหลักสูตรได้ในอนาคต

กลยุทธ์การประเมินผลแบบทั่วไป เช่น การสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียนหรือกลุ่มงาน การสอบข้อเขียน การประเมินผลผลงานที่มอบหมาย การประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรม การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติการเขียนรายงานและนำเสนอด้วยวาจา การสอบปฏิบัติ การสังเกตการณ์จากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ใช้การประเมินผลผลงานที่มอบหมายและการนำเสนอ โดยมีการประเมินในแบบอิงกลุ่มและอิงเกณฑ์

กลยุทธ์การประเมินผลด้านทักษะ มีการประเมินผลในด้านเนื้อหา ทักษะ และเจตคติดนตรี โดยใช้การวัดและการประเมินที่หลากหลายและเหมาะสมกับรูปแบบและแบบของการเรียนการสอน ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ โดยเฉพาะการประเมินผลทักษะดนตรี ต้องประกอบด้วย การประเมินในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถและปรับปรุงการสอนระหว่างเรียนและการประเมินผลหลังการเรียนด้วยการประเมินผลการแสดงดนตรีหรือนำเสนอผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้น ประกอบกับการนำเสนอแฟ้มสะสมผลงานเพื่อให้เห็นถึงพัฒนาการทางความคิดและทักษะที่เพิ่มขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ทำการประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม ซึ่งมีลักษณะการประเมินที่คล้ายกับวิธีการประเมินทักษะดนตรี คือ มีประเมินระหว่างกระบวนการ เพื่อเป็นการตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนใน และสามารถให้คำแนะนำ

เพื่อนำไปปรับปรุงการทำงาน และมีประเมินหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยผู้ประเมินควรเป็นนายจ้าง หรือสถานประกอบการ

10. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ จากเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในหัวข้อการทวนสอบมาตรฐาน และหัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเป็นเอกสารหลักที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการพัฒนา และสรุปเป็นเนื้อหาสาระสำคัญของการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ ได้ดังนี้

การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบเพื่อยืนยันว่านักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์เป็นอย่างน้อย โดยอาจจัดทำ การทวนสอบในระดับรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และระดับหลักสูตร เมื่อได้ดำเนินการทวนสอบแล้ว ให้จัดทำรายงานผลการทวนสอบเพื่อเป็นหลักฐานการบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้

11. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้ จากเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับแรกเข้าซึ่งเป็นเอกสารหลักที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการพัฒนา และศึกษาข้อกำหนดใน เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่อการศึกษาระบบ และ เรื่อง ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ดีในการเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่อการศึกษาระบบและสรุปเป็นเนื้อหาสาระสำคัญของคุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้ ได้ดังนี้

คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ มีดังนี้

- 1) จบการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า
- 2) มีความรู้พื้นฐานทฤษฎีดนตรีและโสตทักษะ
- 3) มีความสามารถในการปฏิบัติเครื่องดนตรี

12. คณะจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนจากเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในหัวข้อการพัฒนา มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ และศึกษาข้อกำหนดใน เกณฑ์

มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2548 โดยสรุปเป็นเนื้อหาสาระสำคัญของคณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนได้ดังนี้

คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

อาจารย์ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น ซึ่งมีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่สอนไม่น้อยกว่า 5 คน และในจำนวนนั้นต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์อย่างน้อย 2 คน

คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ประกอบไปด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์พิเศษ และผู้เชี่ยวชาญ

13. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคณาจารย์ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ จากเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในหัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ และศึกษาข้อกำหนดใน มาตรฐานการอุดมศึกษา โดยสรุปเป็นเนื้อหาสาระสำคัญของทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการได้ดังนี้

ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

ให้ระบุทรัพยากรที่สนับสนุนการเรียนการสอนและการจัดการที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และแนวทางในการจัดการกับทรัพยากรที่มีอยู่ การจัดหาทรัพยากรเพิ่มเติมให้สามารถใช้ทรัพยากรสนับสนุนได้เต็มประสิทธิภาพและอย่างเพียงพอ

14. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาคณาจารย์ จากเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในหัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่าง ๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ หัวข้อ มคอ.2 สรุปเป็นเนื้อหาสาระสำคัญของแนวทางการพัฒนาคณาจารย์ ได้ดังนี้

แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอาจารย์ ทั้งอาจารย์ใหม่และอาจารย์เก่า ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยเฉพาะการพัฒนาด้านทักษะการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน การวัดและประเมินผลการสอน โดยกำหนดจำนวนครั้งหรือจำนวนชั่วโมงที่อาจารย์ควรได้รับการพัฒนาในแต่ละปี

15. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอนจากเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในหัวข้อการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน และทำการศึกษามาตรฐานการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ. 2548 และเอกสารการประกันคุณภาพภายนอก (สมศ.) สรุปเป็นเนื้อหาสาระสำคัญของการประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนได้ดังนี้

การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ต้องกำหนดหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา โดยการกำหนดตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงประเด็นต่าง ๆ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

15.1 การดำเนินการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องในทุกประเด็นกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

15.2 การวางแผนดำเนินการหลักสูตร โดยมีการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดประสบการณ์ภาคสนาม ตามแบบ มคอ.2 มคอ.3 และ มคอ.4 ตามลำดับ

15.3 การดำเนินการตามแผน โดยมีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการรายวิชา รายงานผลการดำเนินการของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.5 มคอ.6 และมคอ.7 ตามลำดับ

15.4 การพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน การประเมินผลการเรียนรู้จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานปีก่อนหน้า

15.5 การทวนสอบว่า นักศึกษาบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิสถาบันธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เป็นอย่างน้อย

ขั้นตอนการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มีดังนี้

1. สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพหลักสูตรทุกหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และหลักสูตรจะต้องมีตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องและเกณฑ์การประเมินตามที่การประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอกกำหนดเป็นอย่างน้อย โดยสถาบัน ฯ จะกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินเพิ่มก็ได้

2. กรณีที่สาขา/สาขาวิชาใดกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชานั้นแล้ว นอกจากตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องและเกณฑ์การประเมินตามที่การประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอกกำหนดแล้ว อาจมีตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติมตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานระดับคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชานั้น ซึ่งสถาบัน ฯ จะกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชานั้น ๆ ด้วยก็ได้

3. สถาบัน ฯ จะต้องรายงานผลการประเมินการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งรวมถึงการประกันคุณภาพหลักสูตรตาม ข้อ 1. และ/หรือ ข้อ 2. ด้วย ต่อสภาสถาบัน ฯ ต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษา และต่อสาธารณะ

4. สถาบัน ฯ จะต้องนำผลการประเมินมาปรับปรุงคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บัณฑิตมีผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังเสมอ

16. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสู่การปฏิบัติ

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสู่การปฏิบัติ จากเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในหัวข้อขั้นตอนการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและ สรุปเป็นเนื้อหาสาระสำคัญของการนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์สู่การปฏิบัติ ได้ดังนี้

การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์สู่การปฏิบัติ

ระบุกระบวนการที่สถาบันอุดมศึกษานำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ สู่การพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง ดังนี้

16.1 ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่าง ๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

16.2 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 5 คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย 2 คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบมคอ.2 รายละเอียดของหลักสูตร (ภาคผนวก)

16.3 การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ตามข้อ 16.2 นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์แล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันฯต้องการให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ของตนมีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอื่น ๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบันฯ และเป็นที่น่าสนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบันฯ หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อ

มาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใด

16.4 จัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตาม แบบ มคอ.3 (รายละเอียดของรายวิชา) และแบบ มคอ.4 (รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม) ตามลำดับ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่า แต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบันฯต้องมอบหมายให้ภาควิชา/สาขาวิชาจัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดสอน

16.5 สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันฯ อนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันฯควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

16.6 สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันฯ อนุมัติให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน 30 วัน นับแต่สภาสถาบันฯอนุมัติ

16.7 เมื่อสภาสถาบันฯ อนุมัติตามข้อ 16.5 แล้วให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขา/สาขาวิชา

16.8 เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนามในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบพร้อมปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.5 (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และแบบ มคอ.6 (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.7 (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์การสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถทำได้

16.9 เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตามแบบ มคอ.7 (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์

ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวม ว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

17. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR) จากเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในหัวข้อขั้นตอนการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและ สรุปเป็นเนื้อหาสาระสำคัญของ. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR) ได้ดังนี้

การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

เพื่อประโยชน์ต่อการกำกับดูแลคุณภาพการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา การรับรองคุณวุฒิเพื่อกำหนดอัตราเงินเดือนในการเข้ารับราชการของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) การรับรองคุณวุฒิเพื่อการศึกษต่อหรือทำงานในต่างประเทศ และเป็นข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการ สังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะสามารถตรวจสอบหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ได้โดยสะดวก ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR) เมื่อสถาบันฯได้เปิดสอนไปแล้วอย่างน้อยครั้งระยะเวลาของหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

17.1 เป็นหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากสภาสถาบันอุดมศึกษา ก่อนเปิดสอนและได้แจ้งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน 30 วันนับแต่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตรนั้น

17.2 ผลการประเมินคุณภาพภายในตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยระดับดีขึ้นไปต่อเนื่องกัน 2 ปี นับตั้งแต่เปิดสอนหลักสูตรที่ได้พัฒนาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เว้นแต่หลักสูตรใดที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาได้กำหนดตัวบ่งชี้และ/หรือเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติม ผลการประเมินคุณภาพจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชานั้นๆกำหนด จึงจะได้รับการเผยแพร่ กรณีหลักสูตรใดมีครั้ง

ระยะเวลาของหลักสูตร 1 ปีหรือน้อยกว่าให้พิจารณาผลการประเมินคุณภาพภายในของปีแรกที่เปิดสอนด้วยหลักเกณฑ์เดียวกัน

17.3 หลักสูตรใดที่ไม่ได้รับการเผยแพร่ ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการปรับปรุงตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะกำหนดจากผลการประเมินต่อไป

17.4 กรณีหลักสูตรใดได้รับการเผยแพร่แล้ว สถาบันอุดมศึกษาจะต้องกำกับดูแลให้มีการรักษาคุณภาพให้มีมาตรฐานอยู่เสมอ โดยผลการประเมินคุณภาพภายในต้องมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีขึ้นไป หรือเป็นไปตามที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชานั้นกำหนด ทุกปีหลังจากได้รับการเผยแพร่ หากต่อมาปรากฏว่าผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาใดไม่เป็นไปตามที่กำหนด ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อพิจารณาถอนการเผยแพร่หลักสูตรนั้น จนกว่าสถาบันอุดมศึกษานั้นจะได้มีการปรับปรุงตามเงื่อนไขของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบคุณภาพ โดยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา และธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ทำการวิพากษ์ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยผู้วิจัยทำการวิพากษ์มีท่าน 2 ท่าน คือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. อนุชิต สุธาธรรม ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา
2. คุณสุรัชย์ เสนศรี ผู้ทรงคุณวุฒิด้านธุรกิจดนตรี

โดยสรุปผลการวิพากษ์ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ผลการวิพากษ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1. ประเด็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ควรรวมเนื้อหาในบางประเด็นเข้าด้วยกัน และควรมีจำนวนไม่เกิน 4-5 ข้อ ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงและรวมคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์เข้าด้วยกันจาก 8 ข้อ ลดลงเหลือ 5 ข้อ ดังนี้

1) มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ เข้าใจในธรรมชาติสาขาและสามารถสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีคุณค่าได้ อีกทั้งมีความรู้และความเข้าใจหลักการธุรกิจ การบริหารจัดการ หลักการบัญชี การเงินเบื้องต้น เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมดนตรีได้อย่างมีหลักการ

2) มีทักษะทางภาษาไทย และต่างประเทศในระดับที่สามารถเพิ่มพูนความรู้ ในการติดต่อสื่อสารและการประกอบวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สามารถปรับตัวให้เข้ากับการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี รวมถึงสามารถใช้สื่อออนไลน์ได้อย่างมีวิจารณญาณ

3) มีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ อย่างสร้างสรรค์และเป็นระบบ รู้จักกาลเทศะ ให้เกียรติและเคารพผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้และเข้าใจในการทำงาน เป็นหมู่คณะ สามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้

4) มีความคิดสร้างสรรค์ มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ รักการอ่าน กระตือรือร้น เข้าใจตนเองและมีจุดมุ่งหมายในชีวิต รักในงานที่ทำ และหยิ่งในศักดิ์ศรีของตน มีความเข้าใจในประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของกลุ่มคนต่าง ๆ รวมถึงความสามารถในการเชื่อมโยง และติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เกิดการสร้างงานใหม่ ๆ ในสายอาชีพ

5) มีคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพ รวมถึงมีความซื่อสัตย์ อดทน รับผิดชอบในหน้าที่ มีวินัย และตรงต่อเวลา

ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มใหม่โดยรวมคุณลักษณะด้านความรู้ด้านดนตรีและหลักการธุรกิจให้อยู่ในข้อเดียวกัน เนื่องจากเป็นความรู้พื้นฐานที่ผู้เรียนในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์จำเป็นต้องรู้ ในส่วนข้อที่ 2 ผู้วิจัยได้รวมคุณลักษณะด้านภาษาและเทคโนโลยีไว้ด้วยกัน เนื่องจากเป็นทักษะสำคัญที่ใช้ในการประกอบวิชาชีพ ข้อที่ 3 ผู้วิจัยได้มีการปรับเปลี่ยนข้อมูลแต่อย่างใด ข้อที่ 4 ผู้วิจัยได้รวมคุณลักษณะที่จำเป็นในการพัฒนาตนทั้งด้านความรู้และการประกอบอาชีพเข้าด้วยกัน ข้อที่ 5 ผู้วิจัยได้มีการผู้วิจัยได้มีการปรับเปลี่ยนข้อมูลแต่อย่างใด

2. ประเด็นโครงสร้างหลักสูตร ควรมีการเพิ่มเติมขอบเขตสาระความรู้ในกลุ่มวิชา หลักการธุรกิจ ที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจ

3. ประเด็นเนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา

3.1 ควรมีการระบุจำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวดวิชาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3.2 ควรนำเสนอเนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชาในลักษณะของการบรรยายและอธิบายเนื้อหาสาระในแต่ละกลุ่มวิชามากกว่าการกำหนดตัวรายวิชา

3.3 เนื้อหาในส่วนของกลุ่มวิชาดนตรีและกลุ่มวิชาหลักการธุรกิจนั้นครบถ้วนดีแล้ว แต่เนื่องจากไม่มีการกำหนดน้ำหนักหน่วยกิตที่ชัดเจน อาจทำให้ยากในการกำหนดวิชาในกลุ่มธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

3.4 ควรเพิ่มเติมบางรายวิชา เช่น เพื่อให้เนื้อหาสาระมีความครบถ้วนและครอบคลุม เช่น การบริหารจัดการศิลป์ และดนตรีในยุคดิจิทัล เป็นต้น

**ตอนที่ 3 การนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขา
ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ (ผลการวิจัย)**

ในการวิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้ผลการวิจัย คือ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ (มคอ. 1) ดังนี้

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ (มคอ. 1)

1. ชื่อสาขา/สาขาวิชา

สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อภาษาไทย 1) ศิลปศาสตรบัณฑิต (ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์)
ศศ.บ. (ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์)

2) ดุริยางคศาสตรบัณฑิต (ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์)
ดศ.บ. (ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์)

ชื่อภาษาอังกฤษ 1) Bachelor of Arts (Music Business/Commercial Music)
B.A. (Music Business/Commercial Music)

2) Bachelor of Music (Music Business/Commercial Music)
B.M. (Music Business/Commercial Music)

หมายเหตุ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์เน้นองค์ความรู้เป็นหลัก ส่วนชื่อปริญญาอาจแตกต่างกันในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ตามลักษณะหรือจุดเน้นของสถาบัน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. 2548

3. ลักษณะของสาขา/สาขาวิชา

สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการความรู้ด้านดนตรี อันเป็นศาสตร์ศิลป์กับความรู้หลักการธุรกิจ ซึ่งศาสตร์ทั้งสองต้องประกอบไปด้วยความรู้ในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์มีความสัมพันธ์ และดำเนินควบคู่ไปกับสังคม เศรษฐกิจและกระแสความนิยมในวัฒนธรรม การจัดการและการกระบวนการคิดวิเคราะห์ในการแก้ไขปัญหาให้ตามยุคสมัยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

ขอบเขตองค์ความรู้ในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เป็นการผสมกันของศาสตร์หลากหลายด้าน ได้แก่ 1) ด้านดนตรี ประกอบด้วย ความรู้ด้านทฤษฎีดนตรี ปฏิบัติดนตรี เทคโนโลยีดนตรี คุณธรรมจริยธรรมในการประกอบอาชีพในสาขาดนตรี 2) ด้านหลักการธุรกิจ

ประกอบด้วย หลักการตลาด การบริหารจัดการ การเงิน การบัญชี กฎหมาย และจริยธรรมของ ผู้ประกอบการ 3) ด้านธุรกิจดนตรี เป็นการผสมกันระหว่างศาสตร์ดนตรีและธุรกิจเข้าด้วยกัน และมีความเฉพาะ เจาะจงในรายละเอียดของการบริหารจัดการซึ่งประกอบด้วย ความเข้าใจใน ขอบข่ายงานของอาชีพต่างๆ ในอุตสาหกรรมดนตรี และการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4) ด้านนิเทศศาสตร์ ประกอบด้วย การติดต่อสื่อสาร สื่อสารมวลชน รวมถึงสื่อสิ่งพิมพ์ และ 5) ภาษาศาสตร์ เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างในการประกอบธุรกิจ และการ แลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งเอื้อประโยชน์ในการถ่ายโอนความรู้ และ เทคโนโลยีในระดับสากล

4. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

4.1 มีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ เข้าใจในธรรมชาติ สาขาและสามารถสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่มีคุณค่าได้ อีกทั้งมีความรู้และความเข้าใจหลักการ ธุรกิจ การบริหารจัดการ หลักการบัญชี การเงินเบื้องต้น เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน อุตสาหกรรมดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 มีทักษะทางภาษาไทย และต่างประเทศในระดับที่สามารถเพิ่มพูนความรู้ ในการ ติดต่อสื่อสารและการประกอบวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสามารถในการใช้ เทคโนโลยี สามารถปรับตัวให้เข้ากับการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี รวมถึงสามารถ ใช้สื่อออนไลน์ได้อย่างมีวิจารณญาณ

4.3 มีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ อย่างสร้างสรรค์และเป็นระบบ รู้จัก กาลเทศะ ให้เกียรติและเคารพผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้และเข้าใจในการทำงานเป็น หมู่คณะ สามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้

4.4 มีความคิดสร้างสรรค์ มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ รักการอ่าน กระตือรือร้น เข้าใจ ตนเองและมีจุดมุ่งหมายในชีวิต รักในงานที่ทำ และหยิ่งในศักดิ์ศรีของตน มีความเข้าใจใน ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของกลุ่มคนต่าง ๆ รวมถึงความสามารถในการเชื่อมโยง และ ติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เกิดการสร้างงานใหม่ ๆ ในสายอาชีพ

4.5 มีคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพ รวมถึงมีความซื่อสัตย์ อดทน รับผิดชอบในหน้าที่ มีวินัย และตรงต่อเวลา

5. มาตรฐานผลการเรียนรู้

5.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (1) มีความรู้ความเข้าใจในจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพของตน
- (2) มีความซื่อสัตย์ อดทน รับผิดชอบในหน้าที่ มีวินัย และตรงต่อเวลา
- (3) มีความตระหนักถึงหน้าที่ที่มีต่อตนเอง และสังคม มีจิตสำนึกที่ดีในใช้ชีวิตอยู่ใน สังคมและแบ่งปันให้กับผู้อื่น

5.2 ด้านความรู้

- (1) มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และมีทักษะปฏิบัติดนตรี รวมถึงเข้าใจในธรรมชาติสาขาดนตรี และสามารถสร้างสรรค์ผลงานดนตรีที่มีคุณค่าได้
- (2) มีความรู้ และเข้าใจหลักการธุรกิจ การบริหารจัดการ หลักการบัญชี การเงิน เบื้องต้น เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมดนตรีได้อย่างมีหลักการ
- (3) มีความรู้และความเข้าใจในอุตสาหกรรมดนตรี และสามารถปรับตัว ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง เพื่อต่อยอดและสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่า และทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- (4) มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ รักการอ่าน และมีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

5.3 ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) มีความรู้และทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์และเป็นระบบ มีไหวพริบ และสามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้
- (2) สามารถเชื่อมโยงและประยุกต์ใช้ความรู้จากศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อการประกอบอาชีพ หรือเพื่อการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน
- (3) สามารถคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ และสามารถนำเสนอผลงานของตนได้

5.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) รู้จักกาลเทศะ ให้เกียรติและเคารพผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้และเข้าใจในการทำงานเป็นหมู่คณะ
- (2) มีความกล้าแสดงออกในด้านการแสดงดนตรี และการนำเสนอผลงานต่อสาธารณชน
- (3) รู้และเข้าใจในบทบาทของตน ไม่ว่าจะอยู่ในบทบาทของผู้นำหรือผู้ตาม รวมถึงบทบาทของการเป็นนักดนตรีที่ดี และผู้ประกอบการอาชีพในอุตสาหกรรมดนตรีที่ดี

5.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) มีความรู้และความสามารถในการใช้หลักการบัญชี และการเงิน ในการทำงานได้
- (2) มีทักษะภาษาไทย และต่างประเทศในระดับที่สามารถเพิ่มพูนความรู้ ในการติดต่อสื่อสารและการประกอบวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (3) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และสามารถปรับตัวให้เข้ากับการพัฒนา และเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี รวมถึงสามารถใช้สื่อออนไลน์ได้อย่างมีวิจารณญาณ
- (4) มีความสามารถในการใช้การติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เกิดเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มคน และสร้างงานในสายอาชีพได้

6. องค์การวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

7. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 121 หน่วยกิต แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา

7.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

7.2 หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 85 หน่วยกิต

 กลุ่มวิชาแกน ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

 กลุ่มวิชาเอกบังคับ ไม่น้อยกว่า 40 หน่วยกิต

 (โดยมีวิชาประสบการณ์ภาคสนาม ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต)

 กลุ่มวิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

7.3 หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

โดยมีโครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ระดับปริญญาตรี ดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ระดับปริญญาตรี

หมวดวิชา	กลุ่มวิชา	ขอบเขตสาระความรู้
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต)	แบ่งเป็น 4 กลุ่มวิชา ได้แก่ -สังคมศาสตร์ -มนุษยศาสตร์ -ภาษา -วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่นและสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี
2. หมวดวิชาเฉพาะ (ไม่น้อยกว่า 85 หน่วยกิต)	กลุ่มวิชาแกน ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ได้แก่ เนื้อหาสาระด้านดนตรี	เนื้อหาสาระด้านดนตรี มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ในองค์ประกอบ และสาระดนตรีขั้นพื้นฐานจนถึงขั้นสูง อันประกอบด้วยสาระดนตรีทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ ดนตรี เทคโนโลยีดนตรี และนวัตกรรมดนตรี รวมถึงคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะของนักดนตรี เพื่อที่จะรู้และเข้าใจในหลักการและธรรมชาติในสาขาดนตรี สามารถรับรู้ เลือกรับ แสดงออก และสร้างสรรค์ผลงานดนตรีที่มีคุณค่าต่อสาธารณชนได้

โครงสร้างหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ระดับปริญญาตรี (ต่อ)

หมวดวิชา	กลุ่มวิชา	ขอบเขตสาระความรู้
<p>2. หมวดวิชาเฉพาะ (ต่อ)</p>	<p>กลุ่มวิชาเอกบังคับ ไม่น้อยกว่า 40 หน่วยกิต ได้แก่ เนื้อหาสาระด้าน หลักการธุรกิจ และเนื้อหา สาระด้านธุรกิจดนตรี/ดนตรี เชิงพาณิชย์</p>	<p>เนื้อหาสาระด้านหลักการธุรกิจ กลุ่มวิชาที่มุ่งให้ ผู้เรียนได้มีความรู้ในหลักการธุรกิจ ในด้านการ จัดการ การตลาด การเงินและการบัญชี การ วิเคราะห์เชิงธุรกิจ จริยธรรมในการประกอบธุรกิจ รวมถึง ทักษะในการติดต่อสื่อสาร การ ประชาสัมพันธ์ และสร้างเครือข่ายในสายอาชีพ เพื่อให้รู้ถึงหลักการและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในการประกอบอาชีพได้</p> <p>เนื้อหาสาระด้านธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติ ลักษณะสาขาวิชาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ศาสตร์ต่าง ๆ และสายอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ การบูรณาการ ความรู้ด้านดนตรีและธุรกิจและการเข้าใจในการ ปรับเปลี่ยน การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมดนตรี อันมีสื่อและเทคโนโลยีเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญ ผู้เรียนควรได้มีการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม โครงการพิเศษ และการสัมมนาธุรกิจดนตรี ซึ่งเป็น องค์ประกอบสำคัญในการเสริมสร้างและพัฒนาใน การทำงานและการคิดวิเคราะห์ เพื่อเตรียมความ พร้อมในประกอบอาชีพ</p>
	<p>กลุ่มวิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต</p>	<p>ประกอบด้วยวิชาที่มีเนื้อหาสาระด้านดนตรี เนื้อหา สาระด้านหลักการธุรกิจ เนื้อหาสาระด้านธุรกิจ ดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ และเนื้อหาสาระในสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น นิเทศศาสตร์ โดยให้ผู้เรียนได้ เลือกตามความสนใจ</p>
<p>3. หมวดวิชาเลือกเสรี (ไม่น้อยกว่า 6 หน่วย กิต)</p>		<p>เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษา ในเรื่องที่ตนถนัดหรือ สนใจ โดยเป็นรายวิชาที่เปิดในหลักสูตรระดับ ปริญญาตรี</p>

8. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา

เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ได้แก่ เนื้อหาสาระด้านดนตรี เนื้อหาด้านสาระหลักการธุรกิจ และเนื้อหาสาระด้านธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ โดยครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญขั้นต่ำใน 3 ด้าน ต่อไปนี้

8.1 เนื้อหาสาระด้านดนตรี

มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ในองค์ประกอบ และสาระดนตรีขั้นพื้นฐานจนถึงขั้นสูง อันประกอบด้วยสาระดนตรีทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติดนตรี เทคโนโลยีดนตรี และนวัตกรรมดนตรี รวมถึงคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะของนักดนตรีเพื่อที่จะรู้และเข้าใจในหลักการและธรรมชาติในสาขาดนตรี สามารถรับรู้ เลือกรสร แสดงออก และสร้างสรรค์ผลงานดนตรีที่มีคุณค่าต่อสาธารณชนได้ ประกอบด้วยเนื้อหาสาระด้านดนตรีทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ ตัวอย่างรายวิชาที่ควรศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีดนตรี (Music Theory) การพัฒนาโสตทักษะ (Ear Training) ประวัติดนตรีตะวันตก (Music History) ดนตรีปฏิบัติ (Music Skills) การรวมวง (Ensemble) เทคโนโลยีดนตรี (Music Technology) และอาจเพิ่มเติมความรู้อื่นที่จำเป็น

8.2 เนื้อหาสาระด้านหลักการธุรกิจ

มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ในหลักการธุรกิจ ในด้านการจัดการ การตลาด การเงินและการบัญชี การวิเคราะห์เชิงธุรกิจ จริยธรรมในการประกอบธุรกิจ รวมถึงทักษะในการติดต่อสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และสร้างเครือข่ายในสายอาชีพ เพื่อให้รู้ถึงหลักการและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ ตัวอย่างรายวิชาที่ควรศึกษา ได้แก่ หลักการธุรกิจเบื้องต้น (Introduction to Business) หลักการตลาด (Principles of Marketing) หลักการจัดการ (Principles of Management) การบัญชีและการเงิน (Accounting and Finance) การจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) และจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ (Business Ethic)

8.3 เนื้อหาสาระด้านธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติ ลักษณะสาขาวิชาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ศาสตร์ต่าง ๆ และสายอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ การบูรณาการความรู้ด้านดนตรีและธุรกิจและการเข้าใจในการปรับเปลี่ยน การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมดนตรี อันมีสื่อและเทคโนโลยีเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญ ผู้เรียนควรได้มีการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม โครงการพิเศษ และการสัมมนาธุรกิจดนตรี ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเสริมสร้างและพัฒนาในการทำงานและการคิดวิเคราะห์ เพื่อเตรียมความพร้อมในประกอบอาชีพ

9. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ ให้ระบุ ดังนี้

9.1 กลยุทธ์การสอน

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม ปฏิบัติการ (Participative learning through action) การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นความเป็น

ผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Shared leadership) และการจัดการเรียนการสอนโดยการคิด ให้ความเห็น และการรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับ (Reflective thinking)

2) ด้านความรู้ ได้แก่ การสอนแบบเน้นสมรรถนะ (Competency Based) การสอนแบบเน้นกรณีปัญหา (Problem Based) การสอนแบบเน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) การสอนแบบเน้นการคิดวิเคราะห์ การสร้างผลงานและพัฒนาให้เกิดความคิดใหม่ การสร้างผลผลิต และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (CCPR Model) การสอนแบบบรรยายและอภิปราย (Lecture and Discussion Method) การสอนแบบสาธิต (Demonstration Method) การสอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) การใช้กรณีศึกษา (Case study) การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative learning through action) การเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Shared leadership) การคิดให้ความเห็นและการรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับ (Reflective thinking)

3) ด้านทักษะทางปัญญา ได้แก่ การสอนแบบใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) การใช้กรณีศึกษา (Case study) การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative learning through action) การเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Shared leadership) การคิดให้ความเห็นและการรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับ (Reflective thinking)

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ได้แก่ การสอนแบบเน้นกรณีปัญหา (Problem Based) การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative learning through action) การเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Shared leadership) การคิดให้ความเห็นและการรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับ (Reflective thinking)

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ การสอนแบบเน้นสมรรถนะ (Competency Based) การสอนแบบเน้นกรณีปัญหา (Problem Based) การสอนแบบเน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Self-Study) การสอนแบบเน้นการคิดวิเคราะห์ การสร้างผลงานและพัฒนาให้เกิดความคิดใหม่ การสร้างผลผลิต และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (CCPR Model) การสอนแบบบรรยายและอภิปราย (Lecture and Discussion Method) การใช้กรณีศึกษา (Case study) การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative learning through action)

9.2 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้

กลยุทธ์การประเมินผลสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย การประเมินผลแบบทั่วไป และการประเมินผลด้านทักษะ โดยการประเมินผลควรมีความหลากหลายทั้งรูปแบบการประเมินและช่วงเวลาในการประเมิน เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่มีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำผลการประเมิน มาพัฒนาการเรียนการสอน และหลักสูตรได้ในอนาคต

1) กลยุทธ์การประเมินผลแบบทั่วไป เช่น การสังเกตพฤติกรรม การประเมินตนเอง การประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้นเรียนหรือกลุ่มงาน การสอบข้อเขียน การประเมินผล

ผลงานที่มอบหมาย การประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรม การสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การสอบปฏิบัติ การเขียนรายงานและนำเสนอด้วยวาจา การสอบปฏิบัติ การสังเกตการณ์จากการให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ใช้การประเมินผลผลงานที่มอบหมายและการนำเสนอ โดยมีการประเมินในแบบอิงกลุ่มและอิงเกณฑ์

2) กลยุทธ์การประเมินผลด้านทักษะ มีการประเมินผลในด้านเนื้อหา ทักษะ และเจตคติดนตรี โดยใช้การวัดและการประเมินที่หลากหลายและเหมาะสมกับรูปแบบและแบบของการเรียนการสอน ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ โดยเฉพาะการประเมินผลทักษะดนตรี ต้องประกอบด้วย การประเมินในกระบวนการเรียนการสอนเพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถและปรับปรุงการสอนระหว่างเรียนและการประเมินผลหลังการเรียนด้วยการประเมินผลการแสดงดนตรีหรือนำเสนอผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้น ประกอบกับการนำเสนอแฟ้มสะสมผลงานเพื่อให้เห็นถึงพัฒนาการ ทางความคิดและทักษะที่เพิ่มขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ทำการประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม ซึ่งมีลักษณะการประเมินที่คล้ายกับวิธีการประเมินทักษะดนตรี คือ มีประเมินระหว่างการกระบวนการเรียนการสอน เพื่อเป็นการตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนใน และสามารถให้คำแนะนำเพื่อนำไปปรับปรุงการทำงาน และมีประเมินหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยผู้ประเมินควรเป็นนายจ้าง หรือสถานประกอบการ

10. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบเพื่อยืนยันว่านักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์เป็นอย่างน้อย โดยอาจจัดทำ การทวนสอบในระดับรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และระดับหลักสูตร เมื่อได้ดำเนินการทวนสอบแล้ว ให้จัดทำรายงานผลการทวนสอบเพื่อเป็นหลักฐานการบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้

11. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

1. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ มีดังนี้
2. จบการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า
3. มีความรู้พื้นฐานทฤษฎีดนตรีและโสตทักษะ
4. มีความสามารถในการปฏิบัติเครื่องดนตรี

12. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

อาจารย์ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น ซึ่งมีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่สอนไม่น้อยกว่า 5 คน และในจำนวนนั้นต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์อย่างน้อย 2 คน

คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน ประกอบไปด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์พิเศษ และผู้เชี่ยวชาญ

13. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

แนวทางในการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มีดังนี้

ให้ระบุทรัพยากรที่สนับสนุนการเรียนการสอนและการจัดการที่จำเป็นต่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และแนวทางในการจัดการกับทรัพยากรที่มีอยู่ การจัดหาทรัพยากรเพิ่มเติมให้สามารถใช้ทรัพยากรสนับสนุนได้เต็มประสิทธิภาพและอย่างเพียงพอ

14. แนวทางการพัฒนาอาจารย์

แนวทางในการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มีดังนี้

ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาอาจารย์ ทั้งอาจารย์ใหม่และอาจารย์เก่า ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยเฉพาะการพัฒนาด้านทักษะการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน การวัดและประเมินผลการสอน โดยกำหนดจำนวนครั้งหรือจำนวนชั่วโมงที่อาจารย์ควรได้รับการพัฒนาในแต่ละปี

15. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ต้องกำหนดหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา โดยการกำหนดตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงประเด็นต่าง ๆ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่	สาระสำคัญ
1	อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตามและทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร
2	มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือ มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ถ้ามี)
3	มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา
4	จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา
5	จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา
6	มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ที่กำหนดใน มคอ.3 และ มคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา
7	มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว
8	อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน
9	อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
10	จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี

ตัวบ่งชี้ที่	สาระสำคัญ
11	ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0
12	ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0

16. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์สู่การปฏิบัติ

ระบุกระบวนการที่สถาบันอุดมศึกษานำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ สู่การพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง ดังนี้

16.1 ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่าง ๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

16.2 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 5 คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย 2 คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.2 รายละเอียดของหลักสูตร (ภาคผนวก)

16.3 การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ตามข้อ 16.2 นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์แล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันฯ ต้องการให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ของตนมีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอื่น ๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบันฯ และเป็นที่น่าสนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบันฯ หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนการกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใด

16.4 จัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตาม แบบ มคอ.3 (รายละเอียดของรายวิชา) และ

แบบ มคอ.4 (รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม) ตามลำดับ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่า แต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบันฯต้องมอบหมายให้ภาควิชา/สาขาวิชาจัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดสอน

16.5 สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันฯ อนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันฯควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

16.6 สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันฯ อนุมัติให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน 30 วัน นับแต่สภาสถาบันฯอนุมัติ

16.7 เมื่อสภาสถาบันฯ อนุมัติตามข้อ 16.5 แล้วให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขา/สาขาวิชา

16.8 เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนามในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบพร้อมปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.5 (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และแบบ มคอ.6 (รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.7 (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการสอน กลยุทธ์การประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถทำได้

16.9 เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตามแบบ มคอ.7 (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวม ว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

17. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)

เพื่อประโยชน์ต่อการกำกับดูแลคุณภาพการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา การรับรองคุณวุฒิเพื่อกำหนดอัตราเงินเดือนในการเข้ารับราชการของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) การรับรองคุณวุฒิเพื่อการศึกษาต่อหรือทำงานในต่างประเทศ และเป็นข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการ สังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะสามารถตรวจสอบหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ได้โดยสะดวก ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR) เมื่อสถาบันฯได้เปิดสอนไปแล้วอย่างน้อยครึ่งระยะเวลาของหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

17.1 เป็นหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากสภาสถาบันอุดมศึกษาก่อนเปิดสอนและได้แจ้งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน 30 วันนับแต่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตรนั้น

17.2 ผลการประเมินคุณภาพภายในตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยระดับดีขึ้นไปต่อเนื่องกัน 2 ปี นับตั้งแต่เปิดสอนหลักสูตรที่ได้พัฒนาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เว้นแต่หลักสูตรใดที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาได้กำหนดตัวบ่งชี้และ/หรือเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติม ผลการประเมินคุณภาพจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชานั้นๆกำหนด จึงจะได้รับการเผยแพร่ กรณีหลักสูตรใดมีครึ่งระยะเวลาของหลักสูตร 1 ปีหรือน้อยกว่าให้พิจารณาผลการประเมินคุณภาพภายในของปีแรกที่เปิดสอนด้วยหลักเกณฑ์เดียวกัน

17.3 หลักสูตรใดที่ไม่ได้รับการเผยแพร่ ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการปรับปรุงตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะกำหนดจากผลการประเมินต่อไป

17.4 กรณีหลักสูตรใดได้รับการเผยแพร่แล้ว สถาบันอุดมศึกษาจะต้องกำกับดูแลให้มีการรักษาคุณภาพให้มีมาตรฐานอยู่เสมอ โดยผลการประเมินคุณภาพภายในต้องมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีขึ้นไป หรือเป็นไปตามที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชานั้นกำหนด ทุกปีหลังจากได้รับการเผยแพร่ หากต่อมาปรากฏว่าผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาใดไม่เป็นไปตามที่กำหนด ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อพิจารณาถอนการเผยแพร่หลักสูตรนั้น จนกว่าสถาบันอุดมศึกษานั้นจะได้มีการปรับปรุงตามเงื่อนไขของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

18. รายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

นางสาวศิริรัตน์ สุขชัย

19. ภาคผนวก

ตัวอย่างรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะ ที่ควรศึกษามีดังนี้

1) เนื้อหาสาระด้านดนตรี ประกอบด้วยเนื้อหาสาระด้านดนตรีทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ ตัวอย่างรายวิชาที่ควรศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีดนตรี (Music Theory) การพัฒนาโสตทักษะ (Ear Training) ประวัติดนตรีตะวันตก (Music History) ดนตรีปฏิบัติ (Music Skills) การรวมวง (Ensemble) เทคโนโลยีดนตรี (Music Technology) และอาจเพิ่มเติมความรู้อื่นที่จำเป็น

2) เนื้อหาสาระด้านหลักการธุรกิจ เพื่อให้รู้ถึงหลักการและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ ตัวอย่างรายวิชาที่ควรศึกษา ได้แก่ หลักการธุรกิจเบื้องต้น (Introduction to Business) หลักการตลาด (Principles of Marketing) หลักการจัดการ (Principles of Management) การบัญชีและการเงิน (Accounting and Finance) การจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) และจริยธรรมในการประกอบธุรกิจ (Business Ethic)

3) เนื้อหาสาระด้านธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เพื่อเตรียมความพร้อมในประกอบอาชีพ ตัวอย่างรายวิชาที่ควรศึกษา ได้แก่ อาชีพในอุตสาหกรรมดนตรี (Career Options in Music Industry) ธุรกิจดนตรี/อุตสาหกรรมดนตรี (Music Business/Commercial Music) กฎหมายธุรกิจดนตรี (Legal Aspect in Music Business) การตีพิมพ์ผลงานดนตรี (Music Publishing) การบริหารจัดการศิลปิน (Artist Management) โครงการพิเศษ (Special Project) สัมมนาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ (Music Business/Commercial Music Seminar) การฝึกประสบการณ์ภาคสนาม (Internship)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

5.1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 กำหนดกลุ่มประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ 5 พัฒนามาตรฐานคุณวุฒิ

ขั้นที่ 6 ตรวจสอบคุณภาพ

ขั้นที่ 7 ปรับปรุง สรุป อภิปรายผล

ขั้นที่ 8 นำเสนอผลการวิจัย

ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการกำหนดกรอบและแนวทางการวิจัย โดยหัวข้อที่ศึกษา ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี และสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ขั้นที่ 2 กำหนดประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 กลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

ผู้วิจัยทำการกำหนดกลุ่มประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยอาศัยหลักความน่าจะเป็นด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (วรณี แกมเกตุ, 2551) ในการคัดเลือกผู้เรียนในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ จากประชากรทั้งหมด

168 คน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลได้รวม 33 คน คิดเป็นร้อยละ 20 จากจำนวนทั้งหมด โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก คือ ต้องเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 3-4 สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ของมหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยพายัพ และ มหาวิทยาลัยมหิดล

2.2 กลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากคณาจารย์ จำนวน 11 คน และผู้เชี่ยวชาญในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ จำนวน 12 คนโดยผู้ให้ข้อมูลต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์อย่างน้อย 1 ข้อ จากเกณฑ์ต่าง ๆ ดังนี้

- 1) เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร หรือ ผู้สอนวิชาที่เกี่ยวข้องในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยพายัพ และ มหาวิทยาลัยมหิดล
- 2) เป็นผู้ที่จบการศึกษาในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ หรือมีประสบการณ์ในสายอาชีพธุรกิจดนตรี หรือในอุตสาหกรรมดนตรีไม่ต่ำกว่า 5 ปี
- 3) เป็นผู้ประกอบการหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญในสายอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ขั้นที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อให้การเก็บข้อมูลมีคุณภาพและน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) โดยเก็บข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและทำการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การเก็บข้อมูลจากเอกสาร และการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยทำการสัมภาษณ์นักศึกษาด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Grouped Interview) และทำการสัมภาษณ์คณาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เดี่ยว (Individual Interview)

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 19 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสารด้วยวิธีการวิเคราะห์เอกสาร (Content Analysis) จากนั้นหาความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ได้จากเอกสาร มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี และสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เอกสารตำราและงานวิจัย วิเคราะห์สรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยให้ความสำคัญและเน้นการพัฒนาในหัวข้อ ลักษณะของ

สาขาวิชา คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ มาตรฐานผลการเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตร และ เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา

ขั้นที่ 5 พัฒนามาตรฐานคุณวุฒิ

พัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตาม แนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการ วิเคราะห์มาสังเคราะห์เป็น มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิง พาณิชยกรรม (มคอ.1) 19 ข้อ

ขั้นที่ 6 ตรวจสอบคุณภาพ

ทำการตรวจสอบคุณภาพ โดยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา และธุรกิจดนตรี/ ดนตรีเชิงพาณิชย์ทำการวิพากษ์ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิง พาณิชยกรรม ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

ขั้นที่ 7 ปรับปรุง สรุป อภิปรายผล

นำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทาง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มาปรับปรุงตามคำแนะนำ ของผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นทำการสรุป และอภิปรายผล

ขั้นที่ 8 นำเสนอ

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทาง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ฉบับสมบูรณ์

5.1.3 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ คือ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิง พาณิชยกรรม (มคอ.1) มีองค์ประกอบสำคัญ 19 องค์ประกอบ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ 1) ชื่อสาขา 2) ชื่อปริญญาและสาขาวิชา 3) ลักษณะของสาขา 4) คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5) มาตรฐานผลการเรียนรู้ 5 ด้าน คือ 5.1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 5.2) ด้านความรู้ 5.3) ด้านทักษะทางปัญญา 5.4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและความรับผิดชอบ และ 5.5) ด้านทักษะการวิเคราะห์ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ 6) องค์กวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง 7) โครงสร้างหลักสูตร 8) เนื้อหาสาระสำคัญ 9) กล ยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ 10) การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ 11) คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้ 12) คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการ เรียนการสอน 13) ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ 14) แนวทางการพัฒนา คณาจารย์ 15) การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 16) การนำมาตรฐาน คุณวุฒิฯ สู่การปฏิบัติ 17) การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิฯ 18) รายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ และ 19) ภาคผนวก ในการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับ ปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ (มคอ.1) ผู้วิจัยมีจุดเน้นในการพัฒนา ลักษณะ

ของสาขา/สาขาวิชา คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มาตรฐานผลการเรียนรู้ และ โครงสร้างและเนื้อหาสาระสำคัญ ในส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ผู้วิจัยพัฒนาโดยยึดตามหลักเกณฑ์ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ผลการวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ (มคอ. 1)

ประกอบด้วย ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย 1) ศิลปศาสตรบัณฑิต (ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์)

ศศ.บ. (ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์)

2) ดุริยางคศาสตรบัณฑิต (ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์)

ดศ.บ. (ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์)

ภาษาอังกฤษ 1) Bachelor of Arts (Music Business/Commercial Music)

B.A. (Music Business/Commercial Music)

2) Bachelor of Music (Music Business/Commercial Music)

B.M. (Music Business/Commercial Music)

ลักษณะของสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบูรณา การความรู้ด้านดนตรี อันเป็นศาสตร์ศิลป์กับความรู้หลักการธุรกิจ ซึ่งศาสตร์ทั้งสองต้อง ประกอบไปด้วยความรู้ในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์มี ความสัมพันธ์ และดำเนินควบคู่ไปกับสังคม เศรษฐกิจและกระแสความนิยมในวัฒนธรรม การ จัดการและการกระบวนกรคิดวิเคราะห์ในการแก้ไขปัญหาให้ตามยุคสมัยจึงมีความสำคัญอย่าง ยิ่ง มีขอบเขตองค์ความรู้ในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เป็นการผสมผสานกันของศาสตร์ หลากหลายด้าน ได้แก่ 1) ด้านดนตรี ประกอบด้วย ความรู้ด้านทฤษฎีดนตรี ปฏิบัติดนตรี เทคโนโลยีดนตรี คุณธรรมจริยธรรมในการประกอบอาชีพในสาขาดนตรี 2) ด้านหลักการธุรกิจ ประกอบด้วย หลักการตลาด การบริหารจัดการ การเงิน การบัญชี กฎหมาย และจริยธรรมของ ผู้ประกอบการ 3) ด้านธุรกิจดนตรี เป็นการผสมผสานกันระหว่างศาสตร์ดนตรีและธุรกิจเข้าด้วยกัน และมีความเฉพาะ เจาะจงในรายละเอียดของการบริหารจัดการซึ่งประกอบด้วย ความเข้าใจใน ขอบข่ายงานของอาชีพต่างๆ ในอุตสาหกรรมดนตรี และการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4) ด้านนิเทศศาสตร์ ประกอบด้วย การติดต่อสื่อสาร สื่อสารมวลชน รวมถึงสื่อสิ่งพิมพ์ และ 5) ภาษาศาสตร์ เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างในการประกอบธุรกิจ และการ แลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งเอื้อประโยชน์ในการถ่ายโอนความรู้ และ เทคโนโลยีในระดับสากล

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย 1) มีความรู้ความสามารถทางด้าน ดนตรีทั้งในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ เข้าใจในธรรมชาติสาขาและสามารถสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่ มีคุณค่าได้ อีกทั้งมีความรู้และความเข้าใจหลักการธุรกิจ การบริหารจัดการ หลักการบัญชี

การเงินเบื้องต้น เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมดนตรีได้อย่างมีหลักการ 2) มีทักษะทางภาษาไทย และต่างประเทศในระดับที่สามารถเพิ่มพูนความรู้ ในการติดต่อสื่อสารและการประกอบวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สามารถปรับตัวให้เข้ากับการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี รวมถึงสามารถใช้สื่อออนไลน์ได้อย่างมีวิจักษณ์ญาณ 3) มีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ อย่างสร้างสรรค์และเป็นระบบ รู้จักกาลเทศะ ให้เกียรติและเคารพผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้และเข้าใจในการทำงานเป็นหมู่คณะ สามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ 4) มีความคิดสร้างสรรค์ มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ รักการอ่าน กระตือรือร้น เข้าใจตนเองและมีจุดมุ่งหมายในชีวิต รักในงานที่ทำ และยิ่งในศักดิ์ศรีของตน มีความเข้าใจประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของกลุ่มคนต่าง ๆ รวมถึงความสามารถในการเชื่อมโยง และติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เกิดการสร้างงานใหม่ ๆ ในสายอาชีพ 5) มีคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพ รวมถึงมีความซื่อสัตย์ อดทน รับผิดชอบในหน้าที่ มีวินัย และตรงต่อเวลา

มาตรฐานผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย ผลการเรียนรู้ 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ 1.1) มีความรู้ความเข้าใจในจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพของตน 1.2) มีความซื่อสัตย์ อดทน รับผิดชอบในหน้าที่ มีวินัย และตรงต่อเวลา 1.3) มีความตระหนักถึงหน้าที่ที่มีต่อตนเอง และสังคม มีจิตสำนึกที่ดีในใช้ชีวิตอยู่ในสังคมและแบ่งปันให้กับผู้อื่น 2) ด้านความรู้ ได้แก่ 2.1) มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และมีทักษะปฏิบัติดนตรี รวมถึงเข้าใจในธรรมชาติสาขาดนตรี และสามารถสร้างสรรค์ผลงานดนตรีที่มีคุณค่าได้ 2.2) มีความรู้ และเข้าใจหลักการธุรกิจ การบริหารจัดการ หลักการบัญชี การเงินเบื้องต้น เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมดนตรีได้อย่างมีหลักการ 2.3) มีความรู้และความเข้าใจในอุตสาหกรรมดนตรี และสามารถปรับตัว ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง เพื่อต่อยอดและสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณค่า และทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ 2.4) มีความขยันหมั่นเพียร ใฝ่รู้ รักการอ่าน และมีความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม 3) ด้านทักษะทางปัญญา ได้แก่ 3.1) มีความรู้และทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์และเป็นระบบ มีไหวพริบและสามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ 3.2) สามารถเชื่อมโยงและประยุกต์ใช้ความรู้จากศาสตร์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อการประกอบอาชีพ หรือเพื่อการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน 3.3) สามารถคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์และสามารถนำเสนอผลงานของตนได้ 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ได้แก่ 4.1) รู้จักกาลเทศะ ให้เกียรติและเคารพผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้และเข้าใจในการทำงานเป็นหมู่คณะ 4.2) มีความกล้าแสดงออกในด้านการแสดงดนตรี และการนำเสนอผลงานต่อสาธารณชน 4.3) รู้และเข้าใจในบทบาทของตน ไม่ว่าจะอยู่ในบทบาทของผู้นำหรือผู้ตาม รวมถึงบทบาทของการเป็นนักดนตรีที่ดี และผู้ประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมดนตรีที่ดี 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ 5.1) มีความรู้และความสามารถในการใช้หลักการบัญชี และการเงิน ในการทำงานได้ 5.2) มีทักษะภาษาไทย และต่างประเทศในระดับที่

สามารถเพิ่มพูนความรู้ในการติดต่อสื่อสารและการประกอบวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ 5.3) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และสามารถปรับตัวให้เข้ากับการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี รวมถึงสามารถใช้สื่อออนไลน์ได้อย่างมีวิจารณญาณ 5.4) มีความสามารถในการใช้การติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เกิดเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มคน และสร้างงานในสายอาชีพได้

โครงสร้างหลักสูตร โดยมีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 121 หน่วยกิต ประกอบด้วย 3 หมวดวิชา คือ 1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต 2) หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 85 หน่วยกิต แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาแกน ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต กลุ่มวิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า 40 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต มีการกำหนดให้มีการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต 3) หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ได้แก่ เนื้อหาสาระด้านดนตรี เนื้อหาด้านสาระหลักการธุรกิจ และเนื้อหาสาระด้านธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ โดยครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญขั้นต่ำใน 3 ด้าน ต่อไปนี้ 1) เนื้อหาสาระด้านดนตรี มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ในองค์ประกอบ และสาระดนตรีขั้นพื้นฐานจนถึงขั้นสูง อันประกอบด้วยสาระดนตรีทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติดนตรี เทคโนโลยีดนตรี และนวัตกรรมดนตรี รวมถึงคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะของนักดนตรีเพื่อที่จะรู้และเข้าใจในหลักการและธรรมชาติในสาขาดนตรี สามารถรับรู้ เลือกสรร แสดงออก และสร้างสรรค์ผลงานดนตรีที่มีคุณค่าต่อสาธารณชนได้ ประกอบด้วยเนื้อหาสาระด้านดนตรีทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ 2) เนื้อหาสาระด้านหลักการธุรกิจ มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ในหลักการธุรกิจ ในด้านการจัดการ การตลาด การเงินและการบัญชี การวิเคราะห์เชิงธุรกิจ จริยธรรมในการประกอบธุรกิจ รวมถึงทักษะในการติดต่อสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ และสร้างเครือข่ายในสายอาชีพ เพื่อให้รู้ถึงหลักการและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ 3) เนื้อหาสาระด้านธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติ ลักษณะสาขาวิชาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ศาสตร์ต่าง ๆ และสายอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ การบูรณาการความรู้ด้านดนตรีและธุรกิจและการเข้าใจในการปรับเปลี่ยน การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมดนตรี อันมีสื่อและเทคโนโลยีเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญ ผู้เรียนควรได้มีการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม โครงการพิเศษ และการสัมมนาธุรกิจดนตรี ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเสริมสร้างและพัฒนาในการทำงานและการคิดวิเคราะห์ เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีสาระสำคัญที่นำไปสู่การอภิปราย 6 ประเด็น คือ 1) ชื่อสาขาและปริญญา 2) ลักษณะของสาขาวิชา 3) องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง 4) คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน 5) การประกันคุณภาพ 6) กระบวนการเก็บข้อมูลในการวิจัย 7)

การพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ โดยมีรายละเอียดในอภิปรายดังนี้

5.2.1 ชื่อสาขาและปริญญา

ในปัจจุบัน ชื่อสาขาและปริญญาของหลักสูตรที่เปิดสอนในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในประเทศไทย มี 2 ปริญญา คือ 1) ศิลปศาสตรบัณฑิต (ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์) 2) ดุริยางคศาสตรบัณฑิต (ธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์) ซึ่งความแตกต่างอยู่ที่ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รวมถึงการจัดนำหน้าของโครงสร้างหลักสูตร ในหมวดวิชาเฉพาะ หลักสูตรทั้ง 4 หลักสูตรที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีการจัดนำหน้าในกลุ่มวิชาดนตรี และธุรกิจดนตรี ไม่ค่อยแตกต่างกันเท่าใดนัก แต่ในกลุ่มวิชาหลักการธุรกิจให้นำหน้าที่แตกต่างกันพอสมควร ดังนั้นหากจะทำการกำหนดวุฒิการศึกษาของสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ให้เป็นแบบใดนั้น ต้องคำนึงถึงปรัชญา วัตถุประสงค์ และโครงสร้างหลักสูตรเป็นสำคัญ หากกำหนดวุฒิการศึกษาเพียงวุฒิเดียว อาจทำให้เกิดข้อจำกัดและเป็นการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานที่แคบเกินไป ดังนั้นเพื่อเป็นการเปิดกว้างให้กับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้มีโอกาสในการจัดหลักสูตรที่มีเอกลักษณ์ในแบบของตน การกำหนดให้มีวุฒิปริญญาที่หลากหลายจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจและควรนำมาทดลองใช้เพื่อให้เห็นถึงข้อดีข้อเสีย และนำมาปรับปรุงมาตรฐานคุณวุฒิให้มีความชัดเจน และมีมาตรฐานต่อไป

5.2.2 ลักษณะของสาขาวิชา

ลักษณะของสาขาวิชาสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ในประเทศไทยยังมิได้มีการกำหนดขอบข่ายที่ชัดเจน เนื่องจากเป็นสาขาวิชาใหม่ และยังขาดผู้เชี่ยวชาญสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในสายการศึกษา และสายอาชีพที่เข้าใจถึงธรรมชาติ ลักษณะและองค์ประกอบของสาขาวิชา ดังนั้นการได้มาซึ่งข้อมูลในประเทศจึงไม่อาจเป็นตัวกำหนดขอบข่ายที่แท้จริงได้ ต้องอาศัยข้อมูลจากเอกสารตำราจากต่างประเทศมาประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีข้อจำกัดเช่นกัน เนื่องจากเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ด้านดนตรีในต่างประเทศนั้นแตกต่างกับประเทศไทย การกำหนดขอบข่ายของสาขาวิชาจึงมีความยาก หากต้องการที่จะกำหนดขอบข่ายและลักษณะของสายอาชีพในอุตสาหกรรมดนตรีในประเทศไทยให้ชัดเจน ควรมีการศึกษาบริบททางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อธุรกิจดนตรี และทำการสำรวจอาชีพต่าง ๆ ที่อยู่ในอุตสาหกรรมดนตรีทั้งในเชิงกว้างและเชิงลึกเพื่อให้เห็นถึงภาพรวมของธุรกิจดนตรีในประเทศ และสามารถนำไปเป็นแนวทางในพัฒนาในด้านอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต ดังนั้นบุคลากรที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชาจึงควรร่วมมือและรวมตัวกันในการศึกษา พัฒนาสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ให้มีทิศทางชัดเจนและมีความแข็งแกร่ง เพื่อช่วยให้อุตสาหกรรมดนตรีในประเทศเติบโตไปในทิศทางที่ดียิ่งขึ้น

5.2.3 องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์นั้น ยังไม่มีการจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ ในปัจจุบันมีองค์กรหลายองค์กรที่เข้ามาเกี่ยวข้องแต่มิได้มีบทบาทที่

ชัดเจนในการกำกับและควบคุมดูแลอาชีพที่อยู่ในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตัวอย่างองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องและให้การสนับสนุนในกิจกรรมดนตรี หรืออุตสาหกรรมดนตรี มีทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น กระทรวงวัฒนธรรม กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ (DPI) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สมาคมดนตรีแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมการค้าผู้ประกอบการธุรกิจบันเทิงไทย (TECA) บริษัท ลิขสิทธิ์ดนตรี (ประเทศไทย) จำกัด (MCT) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา (ปทท.) เป็นต้น จะเห็นได้ว่า องค์กรที่เกี่ยวข้องในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ มีความแตกต่างกับองค์กรที่ควบคุมดูแลสาขาอาชีพที่ต้องทำหน้าที่ในการรับผิดชอบชีวิตของผู้อื่น เช่น แพทย์ ครู วิศวกร สถาปนิก เป็นต้น จึงเห็นได้ว่าอาจจะยังไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องมี องค์กรที่มากำกับดูแลอาชีพในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ อย่างจริงจัง เนื่องจากเป็น สาขาที่มีขอบข่ายกว้างมากและอยู่ในสายของเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

5.2.4 คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

จากการเก็บข้อมูลในการวิจัยพบว่า ปัจจุบันยังขาดแคลนบุคลากรในสาขาธุรกิจดนตรี/ ดนตรีเชิงพาณิชย์ โดยเฉพาะอาจารย์ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่ตรงสาขาวิชา ผู้วิจัยมีความเห็นว่าประเด็นนี้เป็นปัญหาใหญ่ที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ควรร่วมมือกันแก้ไข ควรมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญในสายอาชีพมาให้ความรู้และเปิดโลกทัศน์และมุมมองเกี่ยวกับอุตสาหกรรม ดนตรีให้กับอาจารย์และนักศึกษาให้มากขึ้น ควรพัฒนาอาจารย์ในสาขาวิชาให้มีความรู้ความ เข้าใจในสาขาวิชาเพื่อที่จะได้จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยการให้การสนับสนุนในการศึกษา และอบรมเพิ่มเติม เกี่ยวกับความรู้และทักษะที่จำเป็นในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ควรการจัดตั้งกองทุนให้กับนักศึกษาที่มีความสามารถได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาบัณฑิตใน สาขานี้ และส่งเสริมให้ได้ฝึกประสบการณ์ภาคสนามในสถานประกอบการจริง เพื่อเป็นการสร้าง บุคลากรที่มีความรู้ทั้งเชิงวิชาการและการปฏิบัติและสามารถนำความรู้มาถ่ายทอดสู่รุ่นต่อ ๆ ไป อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งควรสร้างความร่วมมือกันระหว่างสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อเป็น การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพให้มีมาตรฐาน และจัดระบบการศึกษาในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิง พณิชย์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5.2.5 การประกันคุณภาพ

การประกันคุณภาพ พบว่า การประกันคุณภาพในปัจจุบัน เป็นการประเมินผลงานของ สถาบัน ซึ่งในหลาย ๆ สถาบันมีปัญหาในการประเมินคะแนนตามเกณฑ์สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด ซึ่งเกณฑ์ที่ตั้งขึ้นนั้นในบางหัวข้อไม่สอดคล้องกับ สภาพการจัดการเรียนการสอนสาขาดนตรี ทั้งที่ในความเป็นจริงมีการผลิตผลงาน และจัด กิจกรรมพัฒนาทักษะให้กับนักศึกษา และอาจารย์เป็นจำนวนมาก แต่ไม่สามารถนำมานับเป็น คะแนนในการประเมินได้ เนื่องจากกระบวนการเก็บหลักฐาน อีกทั้งคณาจารย์ในสาขาดนตรีมี ภาระงานที่เป็นลักษณะของกิจกรรมเป็นส่วนใหญ่ทำให้ ไม่สามารถพัฒนางานวิชาการให้เป็นไป

ตามมาตรฐานได้เท่าที่ควร นอกจากนี้คณาจารย์ส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจในระบบประกันคุณภาพ ทำให้ไม่สามารถเก็บข้อมูลและประเมินผลได้ตามสภาพจริง

5.2.6 กระบวนการเก็บข้อมูลในการวิจัย

ในการทำวิจัย ผู้วิจัยพบปัญหาในการเก็บและรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีข้อจำกัดหลายอย่างในการเก็บข้อมูลทำให้จำนวนของผู้ให้ข้อมูลไม่ตรงกับที่กำหนดไว้ในเบื้องต้น โดยปัญหาที่พบมีดังนี้

การนัดหมายเวลาในการสัมภาษณ์กลุ่ม (Grouped Interview) เนื่องจากนักศึกษามีตารางเรียนที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้วิจัยสัมภาษณ์ได้ไม่ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์มีได้มาตามนัด มีการสอบในวันทำการสัมภาษณ์ อยู่ในระหว่างช่วงเวลาการฝึกงาน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มกับนักศึกษาควรทำการตรวจสอบ ตารางเรียน และตารางสอบให้แน่นอนก่อน ควรมีการวางแผนการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์อย่างรัดกุมและมีแผนสำรองหากเกิดปัญหาในการนัดหมายเวลา เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนและตรงตามความต้องการของผู้วิจัย ในส่วนของการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยพบว่า การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ใหญ่ คณาจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องของหลักสูตรนั้น ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และนำมาใช้ในการพัฒนางานวิจัยมากกว่าการเก็บข้อมูลจากนักศึกษา ทั้งนี้การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง และควรมีการประเมินค่าใช้จ่ายที่จะเกิดจากการเดินทาง ของชำระ ฯลฯ ไว้ด้วย เพื่อเป็นการควบคุมรายจ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

5.2.7 การพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า มาตรฐานคุณวุฒิเป็นสิ่งมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติ ช่วยให้การจัดการศึกษามีความเป็นสากล และทำให้การจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ ของประเทศมีระบบ และมีความชัดเจนในแต่ละสาขาวิชามากยิ่งขึ้น แต่กระบวนการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒินั้น มีความยุ่งยากและซับซ้อน รวมถึงใช้เวลานานในการพัฒนาให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชาต่าง ๆ ในประเทศไทย ต้องใช้เวลาอีกหลายปีในการปรับปรุงและพัฒนาให้ครบในทุกสาขาวิชา แต่หากทำได้ก็จะเป็นการดีและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อระบบการศึกษาชาติ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ (มคอ. 1) ที่พัฒนาขึ้น เป็นเพียงแนวทางขั้นต่ำ ดังนั้นองค์ประกอบต่าง ๆ ใน มาตรฐานคุณวุฒิ ฯ ที่พัฒนาขึ้น สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของหลักสูตรและปรัชญา และวิสัยทัศน์ของแต่ละสถาบัน

2) รัฐบาลควรมีนโยบายสนับสนุนสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ให้มากขึ้น และควรมีทิศทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมดนตรีให้ชัดเจนมากขึ้น และควรมีการรวมตัวกันระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ให้แข็งแกร่งและมีคุณภาพในระดับสากล

3) ควรมีการรวมองค์กร และรวมเอกสารราชการในการประกันคุณภาพ ในรูปแบบของการบริการแบบครบวงจร (One Stop Service) เพื่อให้ง่ายและสะดวกในการจัดทำเอกสารและรวบรวมข้อมูล

4) ควรมีการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการประเมินคุณภาพที่มีความสอดคล้องกับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เพื่อการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1) ควรมีการวิจัยและพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ในระดับบัณฑิตศึกษา

2) ควรมีการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิ สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เชิงลึก ได้แก่ การพัฒนา มคอ. 2 มคอ. 3 มคอ. 4 มคอ. 5 มคอ. 6 และ มคอ. 7 เพื่อเป็นแนวทางให้กับสถาบันการศึกษาต่างๆ ในการนำมาตรฐานไปพัฒนาหลักสูตรของตน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2542. *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542* กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. 2553. *มาตรฐานการอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. 2553. *ความจำเป็นที่ต้องมีมาตรฐานการศึกษาของชาติ* [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://area.obec.go.th/petchaburi2/ed.standard.htm> [2553, กรกฎาคม]
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2552. *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF:HEd)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- คณะมนตรี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. 2551. *หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจดนตรี (ฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2551)*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.
- คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2551. *หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีเชิงพาณิชย์*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จารึก สุภวงศ์. 2546. *การศึกษาการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรดนตรี สำหรับนักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษทางด้านดนตรี: กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมสังคีตวิทยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ. 2552. *หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ (ฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2552)*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยพายัพ.
- วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. 2550. *หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต (ฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2550)*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทีศนา แคมมณี. 2553. *ศาสตร์การสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐชัย วิรุฬห์หวัชระ. 2550. *Music House: How-to เปิดค่ายเพลงกันเถอะ*. กรุงเทพมหานคร: บิสซี่ไคย์.
- ณรุทธ์ สุทนต์. 2541. *จิตวิทยาการสอนดนตรี*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทนต์. 2553. *ดนตรีศึกษา: หลักการและสาระสำคัญ*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เบ็ญจวรรณ บุษวณิช. 2542. การศึกษาลักษณะของบัณฑิตเกียรตินิยม มหาวิทยาลัยสุโขทัย
 ธรรมราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. 2552. *ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร:
 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และคนอื่น ๆ. 2552. รายงานการวิจัยเรื่อง *กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ:
 กรณีศึกษากรอบคุณวุฒิทางการศึกษาของต่างประเทศ*. พิมพ์ครั้งที่ 1.
 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, บรรณาธิการ. 2524. *การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา: รายงาน
 การประชุมทางวิชาการ ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 27-28 มิถุนายน
 2523*. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ สมสุข ชีระพีจิตร และวิชเนย์ เซาว์ดำรงค์. 2552. *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
 ระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย: จากการวิจัยสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2.
 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ สีนชะวา ความดิษฐ์, บรรณาธิการ. 2530. *มหาวิทยาลัยกับสังคมไทย*.
 กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล หวังพานิช. 2543. *การวัดและประเมินผลระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร:
 มหาวิทยาลัย.
- วรรณิ์ แกมเกตุ. 2551. *วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 2.
 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย ตันศิริ. 2550. *อุดมการณ์ทางการศึกษา: ทฤษฎีและภาคปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2.
 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2543. *พัฒนานิสิตนักศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชา
 อุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2552. *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพมหานคร.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. *ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 123, ตอนที่ 105 ง, 10 ตุลาคม
 2549*. กรุงเทพมหานคร.
- สิปปนนท์ เกตุทัต. 2524. *จุลสารคุณลักษณะของบัณฑิตไทยที่พึงประสงค์ เอกสารประกอบการ
 อภิปราย หัวข้อ "สอนอย่างไรให้ใฝ่รู้"*. 4 กุมภาพันธ์ 2524. กรุงเทพมหานคร: หน่วย
 พัฒนาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาติ แสงทอง. 2539. *บทบาทของสมาคมวิชาชีพคณาจารย์ของไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 มหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุรวีร์ เพชรเพียรเลิศ. 2547. *พฤติกรรมการสอนครู ก 2*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
 มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สภาการศึกษา, สำนักงาน. 2547. *มาตรฐานการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สหทัยบล็อกการพิมพ์.
สภาการศึกษา, สำนักงานเลขาธิการ. 2552. *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.ที.ซี คอม
มิวนิเคชั่น.

สุภางค์ จันทวานิช. 2552. *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อริยพร คุโรดะ. 2550. *การพัฒนามาตรฐานหลักสูตรและการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา ระดับ
ปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา
ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.

ภาษาอังกฤษ

Baskerville, D. and Baskerville, T., ed. 2010. *Music Business Handbook and Career
Guide*. 9th Ed. CA: SAGE Publications.

Bath Spa University, School of Music and Performing Arts. 2010. *Music Business &
Management Course Structure* [Online]. Available
from: [http://www.bathspampa.com/view-
course.php?location=%2Fcourses%2Fcourse3&page=page2](http://www.bathspampa.com/view-course.php?location=%2Fcourses%2Fcourse3&page=page2) [2010, July]

Cox, J. 2007. *Handbook Curriculum Design and Development in Higher Music Education*.
Bologna: AEC Publications.

Fahmi, Z., M. 2010. *ASEAN Qualifications Framework* [Online]. Available from:
http://www.qsapple.org/SFP4c_Zita.pdf [2010, July]

Field, S. 2004. *The Career Options in the Music Industry*. 5th Ed. New York: Penguin
Group.

London Metropolitan University. 2010. *Music & Media Management Course* [Online].
Available from: [http://www.londonmet.ac.uk/ug-prospectus/courses-10-11/music--
-media-management.cfm](http://www.londonmet.ac.uk/ug-prospectus/courses-10-11/music--media-management.cfm) [2010, July]

McCain, C. 2002. A Model of Music Business Curriculum. *Journal of the Music &
Entertainment Industry Educators Association*, 2(1): 14-27.

Miller, MI. 2010. *The Complete Idiot's Guide to the Music Business*. New York: Penguin
Group.

Passman, D., S. 2006. *All You Need to Know About the Music Business*. 6th Ed. New
York: Simon & Schuster Inc.

- Taylor, F., J. 1991. *Academic characteristics of music business programs*. Tracking: Popular Music Studies, 3(2).
- Tolley, D. 2008. *A Music Industry Program for Today's Colleges and Universities*.
Doctoral dissertation, Graduate School of The Ohio State University.
- University of Westminster, School of Media Arts and Design. 2010. *Music Business Course Content* [Online]. Available from:
<http://www.westminster.ac.uk/schools/media/music/ba-commercial-music> [2010, July]
- Yavaprabhas, S. 2010. *SEAMEO RIHED and the Progress towards a Common Space of Higher Education in Southeast Asia* [Online]. Available from: <http://www.rihed.seameo.org/files/harmonizMIT.pdf> [2010, July]



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 (Individual Interview)

แบบสัมภาษณ์อาจารย์ประจำหลักสูตรหรือผู้สอนในหลักสูตรธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

แบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ลักษณะของสาขาวิชา และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ตอนที่ 3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ตอนที่ 4 โครงสร้างสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ และการประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล.....
2. การศึกษาระดับปริญญาตรีจาก.....สาขา.....
3. การศึกษาระดับปริญญาโทจาก.....สาขา.....
4. การศึกษาระดับปริญญาเอกจาก.....สาขา.....
5. ประวัติการทำงาน
ประสบการณ์การทำงาน

.....

.....

.....

ปัจจุบันสอนที่สถาบัน.....หน่วยงาน.....

ตำแหน่ง..... ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน.....

ความรับผิดชอบอื่น ๆ.....

วิชาที่รับผิดชอบสอน และรายละเอียดพอสังเขป

- 1).....
- 2).....
- 3).....
- 4).....

ตอนที่ 2 ลักษณะของสาขาวิชา และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

1. ธรรมชาติของสาขาวิชา มีลักษณะอย่างไรและเกี่ยวข้องกับศาสตร์ใดบ้าง
2. ยกตัวอย่างอาชีพในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์
3. องค์ความรู้ที่จำเป็นที่จะเกี่ยวข้องกับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์
4. ศาสตร์และรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้ที่จะประกอบอาชีพในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์
 - 4.1 ด้านดนตรี (สาระดนตรี-เนื้อหา, ทักษะ)
 - เนื้อหา เช่น ทฤษฎีดนตรี ประวัติดนตรี ฯลฯ ควรมีความรู้ระดับใด
 - ทักษะดนตรี เช่น ทักษะการเล่นเครื่องดนตรี การรวมวง การฝึกโสตประสาท ฯลฯ ควรมีความรู้ระดับใด
 - ทักษะด้านเทคโนโลยีดนตรี เช่น โปรแกรมดนตรี สื่อและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในสตูดิโอ การบันทึกเสียง ฯลฯ จำเป็นมากน้อยเพียงใด และควรมีความรู้ระดับใด
 - 4.2 ด้านธุรกิจ เช่น การจัดการ การตลาด กฎหมาย ฯลฯ ความรู้ใดบ้างที่มีความจำเป็นและควรมีความรู้ ระดับใด
5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของธุรกิจดนตรีในประเทศไทยกับต่างประเทศ มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
6. ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ลักษณะของสาขาวิชา และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ตอนที่ 3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

1. คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ที่พึงประสงค์ควรเป็นอย่างไร
2. คุณธรรมจริยธรรมใด ที่บัณฑิตในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์พึงมี และปฏิบัติเมื่อประกอบอาชีพ
3. คุณลักษณะใดที่จะเป็นตัวบ่งชี้ว่าบัณฑิตนั้นสามารถจะประกอบอาชีพในสายงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. บัณฑิตสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ สามารถประกอบอาชีพใดได้บ้าง
5. ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ตอนที่ 4 โครงสร้างสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ และการประกันคุณภาพการศึกษา

1. วิชาใดในหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ที่ท่านคิดว่าจะมีความจำเป็นและสำคัญกับผู้เรียนเรียงลำดับจากความสำคัญมากไปน้อย พร้อมเหตุผล
2. หลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในปัจจุบัน ควรเพิ่มเติม ปรับปรุง รายวิชาใดบ้าง
3. ควรจัดนำหนักของหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ระหว่างด้านดนตรี ธุรกิจดนตรี และธุรกิจอย่างไร
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรธุรกิจดนตรีในประเทศไทยกับต่างประเทศ มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
5. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีความจำเป็นหรือไม่ อย่างไร
6. ควรให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในองค์กรหรือบริษัทที่มีลักษณะอย่างไร
7. มหาวิทยาลัยของท่านมีระบบการประกันคุณภาพอย่างไร
8. ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับโครงสร้างสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ และการประกันคุณภาพการศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 (Focus Group Interview)

แบบสัมภาษณ์นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ระดับปริญญาตรี หลักสูตรธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

แบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ลักษณะของสาขาวิชา และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ตอนที่ 3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ตอนที่ 4 โครงสร้างสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

สถาบัน.....สาขาวิชา.....ระยะเวลาที่ฝึกงาน.....

รหัสวิชา.....จำนวน.....หน่วยกิต หมวดวิชา.....

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	สถานที่ฝึกงาน	ตำแหน่ง/ลักษณะงาน
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			

ตอนที่ 2 ลักษณะของสาขาวิชา และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

1. ธรรมชาติของสาขาวิชา มีลักษณะอย่างไร และเกี่ยวข้องกับศาสตร์ใดบ้าง
2. ยกตัวอย่างอาชีพในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์
มีองค์กรวิชาชีพที่น่าจะเกี่ยวข้องกับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์หรือไม่ อย่างไร
3. ความรู้และระดับของความรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้ที่จะประกอบอาชีพในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ เป็นอย่างไร และเพราะอะไร
 - 3.1 ความรู้และระดับของความรู้ที่จำเป็นด้านดนตรี (สาระดนตรี-เนื้อหา, ทักษะ)
 - เนื้อหา เช่น ทฤษฎีดนตรี ประวัติดนตรี ฯลฯ
 - ความรู้และระดับของความรู้ที่จำเป็นด้านทักษะดนตรี เช่น ทักษะการเล่นเครื่องดนตรี การรวมวง การฝึกโสตประสาท ฯลฯ
 - ความรู้และระดับของความรู้ที่จำเป็นด้านเทคโนโลยีดนตรี เช่น โปรแกรมดนตรี สื่อและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในสตูดิโอ การบันทึกเสียง ฯลฯ
 - ความรู้อื่น ๆ ในด้านดนตรี
 - 3.2 ความรู้และระดับของความรู้ที่จำเป็นด้านธุรกิจ เช่น การจัดการ การตลาด กฎหมาย ฯลฯ
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของธุรกิจดนตรีในประเทศไทยกับต่างประเทศ มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
5. ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับลักษณะของสาขาวิชา และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ตอนที่ 3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

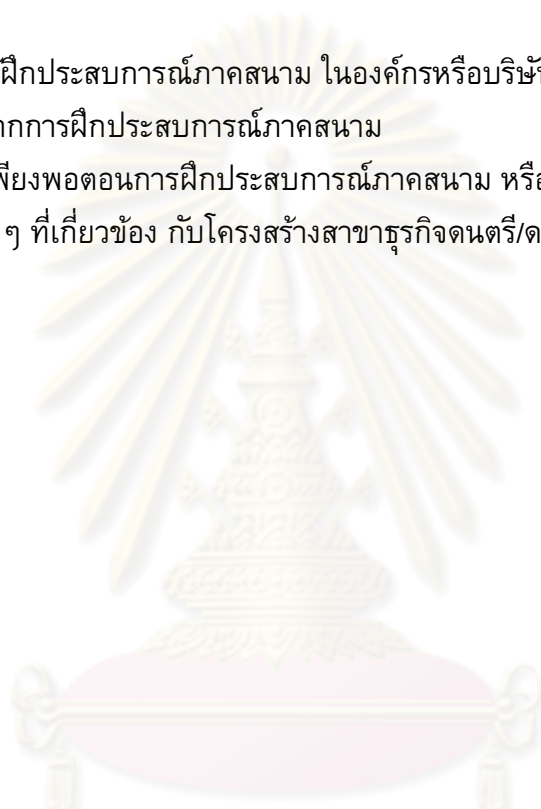
1. เหตุใดจึงเลือกเรียนในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์
2. นักศึกษาในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ที่ดี และมีประสิทธิภาพควรเป็นอย่างไร
3. คุณธรรมจริยธรรมใด ที่นักศึกษาในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์พึงมี และปฏิบัติเมื่อประกอบอาชีพ
4. ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ตอนที่ 4 โครงสร้างสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ และการประกันคุณภาพ

การศึกษา

1. ควรจัดนำหนักของหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ระหว่างด้านดนตรีธุรกิจดนตรี และหลักการธุรกิจอย่างไร
2. วิชาใดในหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ที่ท่านคิดว่ามีความจำเป็นและสำคัญกับผู้เรียนเรียงลำดับจากความสำคัญมากไปน้อย พร้อมเหตุผล

3. หลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในปัจจุบัน ควรเพิ่มเติม ปรับปรุง รายวิชาใดบ้าง
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรธุรกิจดนตรีในประเทศไทยกับต่างประเทศ มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
5. การฝึกประสบการณ์ภาคสนาม มีความจำเป็นหรือไม่ อย่างไร
6. นักศึกษามีความต้องการฝึกประสบการณ์ภาคสนามในองค์กรหรือบริษัทที่มีลักษณะอย่างไร
7. นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์ภาคสนาม ในองค์กรหรือบริษัทที่ตนคาดหวังไว้หรือไม่
8. สิ่งที่ได้รับจากการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม
9. ความรู้ที่มีเพียงพอต่อการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม หรือไม่อย่างไร
10. ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับโครงสร้างสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 3 (Individual Interview)

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิในวิชาชีพธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

แบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ลักษณะของสาขาวิชา และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ตอนที่ 3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ตอนที่ 4 โครงสร้างสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-นามสกุล.....
2. การศึกษาระดับปริญญาตรีจาก.....สาขา.....
3. การศึกษาระดับปริญญาโทจาก.....สาขา.....
การศึกษาระดับปริญญาเอกจาก.....สาขา.....
ประวัติการทำงาน
4. ประสบการณ์การทำงาน
5. ปัจจุบันประกอบอาชีพ.....องค์กร/บริษัท.....
ตำแหน่ง.....ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน.....
6. ลักษณะงานและความเกี่ยวข้องกับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ตอนที่ 2 ลักษณะของสาขาวิชา และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

1. ธรรมชาติของสาขาวิชา มีลักษณะอย่างไรและเกี่ยวข้องกับศาสตร์ใดบ้าง
2. ยกตัวอย่างอาชีพในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์
3. องค์กรวิชาชีพที่น่าจะเกี่ยวข้องกับสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์
4. ศาสตร์และความรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้ที่ประกอบอาชีพในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์
 - 4.1 ด้านดนตรี (สาระดนตรี-เนื้อหา, ทักษะ)
 - เนื้อหา เช่น ทฤษฎีดนตรี ประวัติดนตรี ฯลฯ ควรมีความรู้ระดับใด

-ทักษะดนตรี เช่น ทักษะการเล่นเครื่องดนตรี การรวมวง การฝึกโสตประสาท ฯลฯ ควรมีความรู้ระดับใด

- ทักษะด้านเทคโนโลยีดนตรี เช่น โปรแกรมดนตรี สื่อและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในสตูดิโอ การบันทึกเสียง ฯลฯ จำเป็นมากน้อยเพียงใด และควรมีความรู้ระดับใด

4.2 ด้านธุรกิจ เช่น การจัดการ การตลาด กฎหมาย ฯลฯ ความรู้ใดบ้างที่มีความจำเป็น และควรมีความรู้ ระดับใด

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของธุรกิจดนตรีในประเทศไทยกับต่างประเทศ มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
6. ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับลักษณะของสาขาวิชา และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

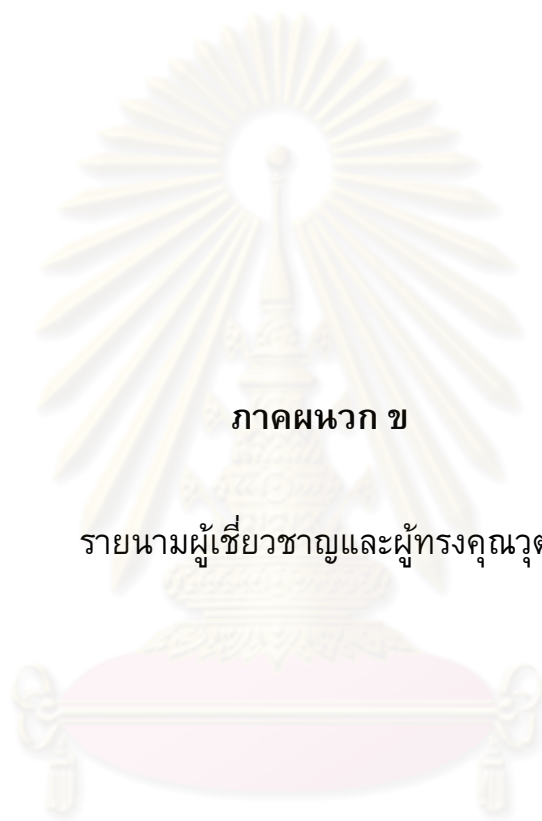
ตอนที่ 3 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

1. คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ที่พึงประสงค์ควรเป็นอย่างไร
2. คุณธรรมจริยธรรมใด ที่บัณฑิตในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์พึงมี และปฏิบัติเมื่อประกอบอาชีพ
3. คุณลักษณะใดที่จะเป็นตัวบ่งชี้ว่าบัณฑิตนั้นสามารถจะประกอบอาชีพในสายงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. บัณฑิตสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ สามารถประกอบอาชีพได้บ้าง
5. ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์

ตอนที่ 4 โครงสร้างสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ และการประกันคุณภาพ

การศึกษา

1. วิชาใดในหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ที่ท่านคิดว่ามีความจำเป็นและสำคัญกับผู้เรียนเรียงลำดับจากความสำคัญมากไปน้อย พร้อมเหตุผล
2. หลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ในปัจจุบัน ควรเพิ่มเติม ปรับปรุง รายวิชาใดบ้าง
3. ควรจัดนำหน้าของหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ระหว่างด้านดนตรี ธุรกิจดนตรี และธุรกิจอย่างไร
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรธุรกิจดนตรีในประเทศไทยกับต่างประเทศ มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
5. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีความจำเป็นหรือไม่ อย่างไร
6. ควรให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในองค์กรหรือบริษัทที่มีลักษณะอย่างไร
7. ประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับโครงสร้างสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ และการประกันคุณภาพการศึกษา



ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดร.วินัย โภกระกุล คณะดนตรี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักการธุรกิจ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พงษ์ลดดา ธรรมพิทักษ์กุล คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านดนตรีศึกษา
3. อาจารย์ ชิตพงษ์ ตรีมาศ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านดนตรีศึกษา

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการวิพากษ์งานวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. อนุรุธ สุทธิจิตต์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านดนตรีศึกษาและการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิ
2. คุณสุรัชย์ เสนศิริ
กรรมการผู้จัดการ สายงานจีเอ็มเอ็ม อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล บริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด
(มหาชน) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านธุรกิจดนตรี

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามคณาจารย์ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

- | | |
|--|--|
| 1. อาจารย์บงกชพร วรอุไร | วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ |
| 2. อาจารย์วสันต์ชาย วสันต์ชายอิมโอะฮุจ | วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยพายัพ |
| 3. อาจารย์ชัยบรรพทิศ พิษผลทรัพย์ | คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร |
| 4. อาจารย์กานต์ สุริยาศศิน | คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร |
| 5. อาจารย์คมธรรม ดำรงเจริญ | คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร |
| 6. อาจารย์นาวยา ชินะชาครีย์ | คณะดนตรี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ |
| 7. อาจารย์กิตติศักดิ์ พูลสวัสดิ์ | คณะดนตรี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ |
| 8. อาจารย์วัลลิส สุระเวช | คณะดนตรี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ |
| 9. อาจารย์เพ็ญญาภรณ์ เหล่าธนาสิน | วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล |
| 10. อาจารย์อัศวรัตน์ ณ ระนอง | วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล |
| 11. อาจารย์อริยา เจริญสุข | วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล |

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

1. คุณเศกพล อุ่นสำราญ
กรรมการผู้จัดการ ซิลลิ้น กรู๊ป เรคคอร์ด ศิลปินและนักแต่งเพลง
2. คุณชนากร แป้นเหมื่อน
กรรมการผู้จัดการ บริษัทมาร์คาโต้ มิวสิค จำกัด
3. คุณประทีป เจตนากุล
วิศวกรเสียง บริษัท ฮู ซาวด์ จำกัด
4. ดร. สุวรรณ วังโสภณ
ผู้จัดการทั่วไป สถาบันดนตรียามาฮ่า (สยามกลการ) อาจารย์พิเศษ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โครงการนานาชาติ
5. คุณคมสันต์ สุหนต์
พิธีกรรายการไทยโชว์ และผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อวิทยุโทรทัศน์
6. คุณณรงค์วิทย์ เตชะชนะวัฒน์
ผู้ควบคุมการผลิตดนตรี นักแต่งเพลง และศิลปิน บริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด (มหาชน)
7. คุณวันชัย ญาณอุบล
ผู้จัดการทั่วไป มูลนิธิวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพ
8. คุณพรเทพ วิชชุชัยชาญ
อาจารย์พิเศษ อดีตรุ่นใหญ่และผู้จัดการสถาบันดนตรี
9. คุณเจษฎา สุขทรามร
ผู้ควบคุมการผลิตดนตรี และผู้อำนวยการด้านดนตรี
10. คุณวิชาติ จิราธิยุต
กรรมการผู้จัดการ บริษัท Hitman จำกัด
11. คุณสุรชัย เสนศรี
กรรมการผู้จัดการ สายงานจีเอ็มเอ็ม อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล บริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด (มหาชน)
12. คุณวรุณรัตน์ เกียรติบำรุงพันธ์
Section Chief, Merchandise Section I, English Department, KINOKUNIYA BOOK STORES (THAILAND) CO., LTD.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวศิริรัตน์ สุขชัย เกิดเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2523 ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2545 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและ นาฏศิลป์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างปีการศึกษา 2552-2554

ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำสาขาธุรกิจดนตรี คณะดนตรี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย